

دهم انسانی

۳۰ آذر ۱۴۰۲

دفترچه سؤال اختصاصی

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه
خود اسکن کنید.

از نمونه‌سؤالات امتحانی در سایت کانون به صورت رایگان استفاده کنید!
هر ساله با شروع امتحانات نیمسال اول، بسیاری از دانش‌آموزان به سایت کانون
می‌آیند و از نمونه‌سؤالات امتحانی نیمسال اول که همراه با پاسخ تشریحی منتشر
می‌شود، استفاده می‌کنند.

برنامه‌ی شما برای امتحانات نیمسال اول چیست?
چقدر از وقت خود را صرف تمرین نمونه‌سؤالات امتحانی خواهید کرد؟

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
مهدی اسفندیاری، دانیال آرکیش، محسن جهانبخش، حمیدرضا رستم‌نژاد، مسعود عباسی، زین‌علی محمدی	ریاضی و آمار (۱)
برگزیده از کتاب آبی	ریاضی و آمار (۱) - سوالات آشنا
صالح بهاری، سعید جعفری، اکرم رسا، ابوالفضل عباس‌زاده، سعید کرمی، محمد مالک	علوم و فنون ادبی (۱)
راضیه ابراهیمی‌نژاد، یاسین سعیدی، فرهاد منوچهری	جامعه‌شناسی (۱)
ابوطالب درانی، امیر‌رضا آزادی‌زاده، متین بهادرلو، امیر‌رضا پرویزی، فاطمه عزیزی، امیرحسین کاروین، اقبال مرادی، جواد میربلوکی	عربی، زبان قرآن (۱)
راضیه ابراهیمی‌نژاد، علیرضا آزادی‌زاده، مینی بهادرلو، امیر‌رضا پرویزی، فاطمه عزیزی، امیرحسین کاروین، اقبال مرادی، جواد میربلوکی	تاریخ (۱) و جغرافیای ایران
جواد پاکدل، محمد رضایی‌پقا، طهورا رهانچام، سالار صفائی، محمد قاسمی	منطق
سارا شریفی، علی صبیی، احسان عالی‌نژاد، سپیده فتح‌الهی، آرش کتاب‌فروش‌بدری	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

مستندسازی	ویراستاران رتبه برتر	ویراستاران استاد	مسئول درس	گزینشگر	نام درس
سمیه اسکندری	سید عارف خبیری	محمد بحیرایی، احسان غنی‌زاده	آرین حسینی	آرین حسینی	ریاضی و آمار (۱)
الناز معتمدی	فاطمه جمالی، امیر‌رضا کرمی‌پور سید عارف خبیری، امیر‌محمد قلعه‌کاهی	لهام محمدی	حسن اصحابی	حسن اصحابی	علوم و فنون ادبی (۱)
سجاد حقیقی‌پور	زهرا زارع، زهرا قصری زهرا آزاد، امیر‌رضا کرمی‌پور	یاسین سعیدی، ملیکا ذاکری	ریحانه امینی	ریحانه امینی	جامعه‌شناسی (۱)
لیلا ایزدی	ساغر اسفهندی	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور، آیدین مصطفی‌زاده	آرین ساعدپناه	آرین ساعدپناه	عربی، زبان قرآن (۱)
عطیه محلوجی	امیر‌رضا کرمی‌پور	فاطمه عزیزی	زهرا دامیار	زهرا دامیار	تاریخ (۱) و جغرافیای ایران
سوگند بیگلری	سمیرا معروف، امیر‌محمد قلعه‌کاهی ملیکا ذاکری	فرهاد علی‌نژاد	مرضیه محمدی	مرضیه محمدی	منطق
سجاد حقیقی‌پور	تینا شمسی	مرضیه محمدی، محمدعلی یوسفی	آرین ساجدی	آرین ساجدی	اقتصاد

گروه فنی و تولید

زهرا دامیار	مدیر گروه
مهدیه ملاصالحی	مسئول دفترچه
مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: سجاد حقیقی‌پور	مستندسازی
زهرا تاجیک	حروف‌چین و صفحه‌آرا
سوران نعیمی	ناظر چاپ

آزمون ۳۰ آذر ماه ۱۴۰۳

دهم انسانی

تعداد سؤال (اختصاصی): ۹۰ سؤال   مدت پاسخ‌گویی (اختصاصی): ۱۱۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی دروس اختصاصی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱	۱۰	۲۰
	ریاضی و آمار (۱)-سؤال‌های «آشنا»	۱۰	۱۱	۲۰	
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۲۱	۳۰	۱۵
۳	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۵
۴	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵
۵	تاریخ (۱)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۶	جغرافیای ایران	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۷	منطق	۱۰	۷۱	۸۰	۱۵
۸	اقتصاد	۱۰	۸۱	۹۰	۱۵

توجه: سؤالاتی که با نشان گر مشخص شده‌اند مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

دفترچه شماره (۱)

آزمون

آزمون ۳۰ آذر ماه ۱۴۰۳

دهم انسانی

این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید.	معمولًا دانشآموزان در هر رده‌ی ترازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					نام درس
شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
	۱	۲	۳	۴	۶	ریاضی و آمار (۱)
	۱	۲	۳	۵	۶	علوم و فنون ادبی (۱)
	۲	۴	۶	۷	۸	جامعه‌شناسی (۱)

مدت پاسخ‌گویی: ۵۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۴۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱	۱۰	۲۰
	ریاضی و آمار (۱) - سؤال‌های «آشنا»	۱۰	۱۱	۲۰	
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۲۱	۳۰	۱۵
۳	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۵

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۱)

تابع
مفهوم تابع، ضابطه جبری تابع
صفحه های ۳۹ تا ۵۵

۱- اگر در تابع f بهازای هر عضو دامنه، دو برابر مکعب آن عضو، منهای یک نظیر شود و مقادیر متغیر مستقل به صورت $\{-2, 0, 1, 2\}$ باشند، اختلاف بزرگترین و کوچکترین مقادیر متغیر وابسته کدام است؟

۳۲ (۲)

۳۰ (۱)

۲۸ (۴)

۳۴ (۳)

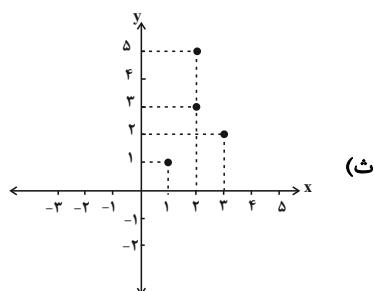
۲- چند مورد از رابطه های تعریف شده زیر تابع است؟

نهایی

الف) رابطه ای که به هر شخص شماره ملی او را نسبت می دهد.

ب) رابطه ای که به هر شهر در ایران، سوغات آن شهر را نسبت می دهد.

پ) رابطه بین هر فرد و وزن او در یک زمان مشخص.

x	-1	2	6	2
y	3	5	4	7

۳ (۲)

۲ (۱)

۱ (۴)

۴ (۳)

۳- اگر رابطه $\{f\} = \{(3, 2a-1), (1, b^2-1), (3, 3), (2, 5), (1, 8), (b, 4)\}$ کدام است؟

 $-\frac{2}{3}$ (۲) $-\frac{3}{2}$ (۱) $\frac{2}{3}$ (۴) $\frac{3}{2}$ (۳)

۴- اگر نمودار پیکانی زیر مربوط به یک تابع باشد، مقدار $m - 2n$ کدام است؟

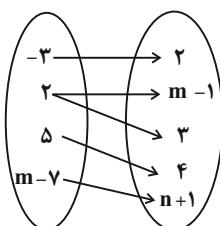
نهایی

۱ (۱)

۲ (۲)

۳ (۳)

۵ (۴)

۵- تابع f به ازای هر عدد حقیقی پنج برابر مربع آن عدد، به علاوه یک را نسبت می‌دهد، حاصل $(-f(2)+f(-1))$ کدام است؟

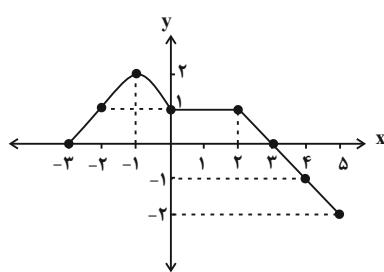
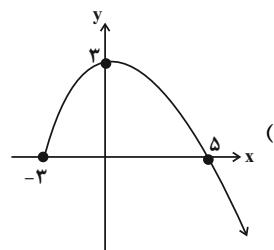
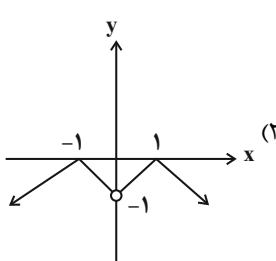
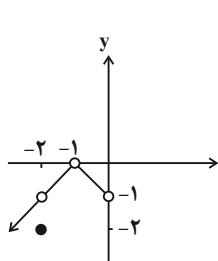
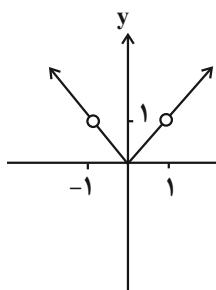
۲۶ (۲)

۲۷ (۱)

۳۵ (۴)

۳۴ (۳)

۶- در کدام گزینه، دامنه و برد تابع با هم برابرند؟

۷- نمودار تابع f به صورت زیر داده شده است. حاصل $\frac{f(-2)f(1)+2f(3)}{1-f(2)f(4)}$ کدام است؟

۱) تعریف نشده

۲) $\frac{2}{3}$ ۳) $\frac{1}{3}$ ۴) $\frac{1}{2}$

۸- با توجه به دامنه و ضابطه تابع f ، برد این تابع شامل چند عدد صحیح است؟

نهایی

$$f = \begin{cases} A \rightarrow B \\ f(x) = \sqrt{x+1} - \frac{1}{x} \end{cases}$$

$$A = \left\{ 0, -\frac{3}{4}, \frac{5}{4}, 3 \right\}$$

۲ (۲)

۱ (۱)

۴ (۴)

۳ (۳)

۹- برد تابع $f : A \rightarrow B$ مجموعه $\{-4, -6\}$ است. اگر A مجموعه‌ای سه عضوی باشد، مجموع اعضای دامنه f کدام نمی‌تواند باشد؟

۶ (۲)

۵ (۱)

۸ (۴)

۷ (۳)

۱۰- اگر $f(x) + 2 = 10$ و $f(x+3) = f(x) + (-f(5))$ باشد، مقدار $f(-1)$ کدام است؟

۱۲ (۲)

۸ (۱)

۶ (۴)

۱۰ (۳)

محل انجام محاسبات

ریاضی و آمار (۱) - سوالات آشنا

۱۱- مجموعه A دارای ۳ عضو و مجموعه B دارای ۴ عضو است. تعداد تابع‌هایی (غیرتهی) که از مجموعه A به B تعریف می‌شود را m و تعداد تابع‌هایی

(غیرتهی) که از مجموعه B به A تعریف می‌شود را n در نظر می‌گیریم. در این صورت $\frac{m}{n}$ کدام است؟

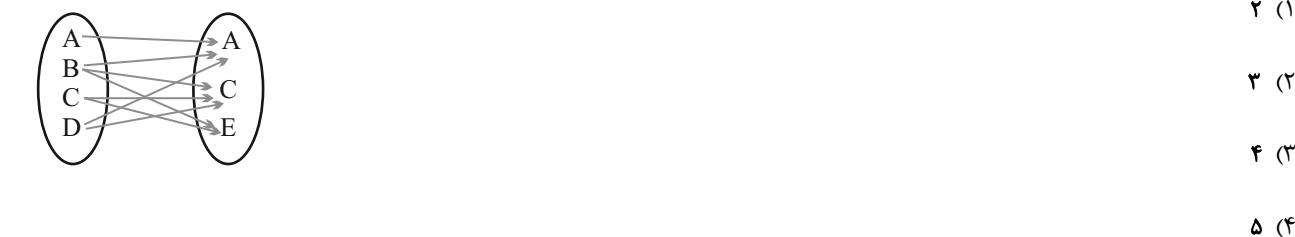
$$\frac{81}{64} \quad (۲) \quad ۱ \quad (۱)$$

$$\frac{64}{81} \quad (۴) \quad ۲ \quad (۳)$$

۱۲- اگر جدول رو به رو مربوط به یک تابع باشد، $a \times b$ کدام است؟

$\begin{array}{c ccccc} x & 1 & 2 & 1 & 2 \\ \hline y & a+b & a-b & 3 & 5 \end{array}$	$3 \quad (۲)$	$4 \quad (۱)$
	$-3 \quad (۴)$	$-4 \quad (۳)$

۱۳- حداقل چند پیکان از نمودار پیکانی زیر حذف کنیم تا رابطه حاصل، یک تابع باشد؟ (A ≠ C ≠ E)

۱۴- با حذف کدام نقاط، نمودار رابطه زیر به یک تابع تبدیل می‌شود؟

۱۵- تابع $\{(1,2), (m,1), (1,m^2+m), (m^2-2, m+1)\}$ مفروض است. کدام زوج مرتب عضو تابع f نیست؟

$$(1,2) \quad (۲) \quad (2,-1) \quad (۱)$$

$$(2,1) \quad (۴) \quad (-2,1) \quad (۳)$$

۱۶- اگر $f : A \rightarrow B$ باشد، برد تابع f کدام است؟

$$\begin{cases} f : A \rightarrow B \\ f(x) = -\sqrt{x+1} - 1 \end{cases}$$

$$R_f = \left\{-1, -\frac{1}{4}, 0, 1, 2\right\} \quad (۲)$$

$$R_f = \left\{-1, -\frac{3}{4}, -2, -4, -3\right\} \quad (۱)$$

$$R_f = \left\{-1, -\frac{3}{4}, 0, 3, 2\right\} \quad (۴)$$

$$R_f = \left\{-1, -\frac{3}{4}, 0, -2, 1\right\} \quad (۳)$$

۱۷- دامنه و برد تابع $f : R \rightarrow R$ کدام است؟

$$\begin{cases} f : R \rightarrow R \\ f(x) = 5 \end{cases}$$

نهایی

$$D_f = \{5\}, R_f = \{5\} \quad (۴) \quad D_f = \{5\}, R_f = R \quad (۳) \quad D_f = R, R_f = \{5\} \quad (۲) \quad D_f = R, R_f = R \quad (۱)$$

۱۸- در تابع با ضابطه $f(x) = \frac{\sqrt{x}}{x+1}$ ، مقدار $f(4) - f(9)$ برابر کدام است؟

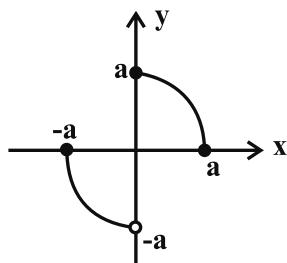
$$0/2 \quad (۴)$$

$$0/1 \quad (۳)$$

$$-0/1 \quad (۲)$$

$$-0/2 \quad (۱)$$

۱۹- دامنه و برد تابع شکل زیر، به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

$$R = \{y \in R \mid 0 \leq y \leq a\}, D = \{x \in R \mid 0 \leq x \leq a\} \quad (۱)$$

$$R = \{y \in R \mid -a \leq y \leq a\}, D = \{x \in R \mid -a \leq x < a\} \quad (۲)$$

$$R = \{y \in R \mid -a \leq y \leq a\}, D = \{x \in R \mid -a \leq x \leq a\} \quad (۳)$$

$$R = \{y \in R \mid -a < y \leq a\}, D = \{x \in R \mid -a \leq x \leq a\} \quad (۴)$$

۲۰- تابع f به هر عدد حقیقی، ۲ برابر ریشه سوم همان عدد، منهای ۴ را نسبت می‌دهد، f کدام است؟

$$\begin{cases} f : R \rightarrow R \\ f(x) = \sqrt[3]{x-4} \end{cases} \quad (۲)$$

$$\begin{cases} f : R \rightarrow R \\ f(x) = \sqrt[3]{x-4} \end{cases} \quad (۱)$$

$$\begin{cases} f : R \rightarrow R \\ f(x) = \sqrt[3]{(x-4)^2} \end{cases} \quad (۴)$$

$$\begin{cases} f : R \rightarrow R \\ f(x) = \sqrt[3]{x^3 - 4} \end{cases} \quad (۳)$$

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۱)

هماهنگی پاره‌های کلام،
سجع و انواع آن
صفحه‌های ۴۷ تا ۵۵

۲۱- همه گزینه‌ها قادد «جناس» و دارای «سجع» هستند؛ به جز ...

۱) به خدا اگر بمیرم که دل از تو برنگیرم

۲) همه عارض تو بینم چو نظر بر آب دارم

۳) ای باد بامدادی خوش می‌روی به شادی

۴) در حسن، بی‌نظیری در لطف، بی‌نهایت

۲۲- به ترتیب نوع سجع‌های متن زیر، در کدام گزینه درست آمده است؟

نهایی «الهی ضعیفان را پناهی، قاصدان را بر سر راهی. الهی هر که علم مهر تو افراحت هر چه غیر از تو بود بینداخت. الهی ای خالق بی‌مدد و ای واحد

بی‌عدد ...»

۱) متوازی - متوازی - مطرف

۲) مطرف - متوازی - متوازی

۳) متوازی - متوازی - مطرف

۲۳- در کدام گزینه، یکی از آرایه‌های مقابل بیت، نادرست است؟

نهایی ۱) ای که شمشیر جفا بر سر ما آخته‌ای

۲) غلام حلقة سیمین گوشوار توام

۳) دلبر که جان فرسود از او، کام دلم نگشود از او

۴) چه رخساره که از بدر منیر است

۲۴- چند مورد از ابیات زیر، دارای «سجع متوازی» است؟

الف) گر شیر شرزه نیستی ای فضل کم شکر

ب) ای بی هنر زمانه مرا پاک درنورد

ج) این رقص موج خون نگر صحرا پر از مجنون نگر

د) تاریکتر است هر زمانی شب من

ه) کعبه در شامی سلب چون قطره در تنگی صد

و) آتشین حلقه ز باد افسرده و جسته ز حلق

۱) یک

۲) دو

۳) سه

۴) چهار

۲۵- «سجع» در کدام گزینه ارزش موسیقیایی بیشتری دارد؟

۱) دریغا که روزگار بر باد دادیم و شکر نعمت ولی نعمت نگزاردیم.

۲) دانای رازها، عالم اسرار و معیوبان را خردباری.

۳) درمانده را دستگیر و بیچاره را دستیاری.

۴) تمام اعضا زخم خورده و مرغ روح ما پریده.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)

جهان‌های اجتماعی،
پیامدهای جهان اجتماعی،
ارزیابی جهان‌های اجتماعی
صفحه‌های ۳۸ تا ۶۳

۳۱- به ترتیب، چه زمانی می‌توان به تنوع جهان‌های اجتماعی پی برد و یکی از مهم‌ترین انتقادها به خودمداری فرهنگ غرب و تصور ساده آن از سایر فرهنگ‌ها را چه کسانی مطرح کردند؟

- ۱) چشم گشودن به جهان‌های اجتماعی دیگری که هم اکنون در جهان وجود دارند یا رجوع به تاریخ گذشته خود - مردم‌شناسان
  - ۲) در نظر گرفتن تفاوت‌های اساسی میان جهان‌های اجتماعی و شرایط مختلف اقتصادی و فرهنگی و تاریخی هر کدام - مردم‌شناسان
  - ۳) چشم گشودن به جهان‌های اجتماعی دیگری که هم اکنون در جهان وجود دارند یا رجوع به تاریخ گذشته خود - جامعه‌شناسان
  - ۴) در نظر گرفتن تفاوت‌های اساسی میان جهان‌های اجتماعی و شرایط مختلف اقتصادی و فرهنگی و تاریخی هر کدام - جامعه‌شناسان
- ۳۲- چه عواملی موجب پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود؟

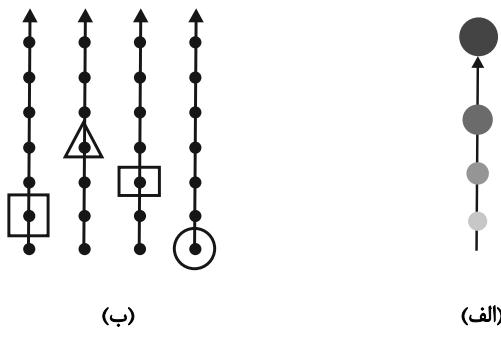
(نهاده)
۱) تنوع آگاهی و اختیار انسان - فعال و پذیرنده بودن انسان

۲) فرهنگ‌های متفاوت - شرایط تاریخی و اجتماعی جوامع

۳) تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها - تنوع اراده و اختیار انسان‌ها

۴) پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی - تنوع آب و هوایی و شرایط جغرافیایی

۳۳- موارد کدام گزینه، به ترتیب با تصاویر «الف» و «ب» منطبق است؟

- ۱) روابط متقابل جهان‌های اجتماعی مختلف با یکدیگر - مشابه بودن جامعه انسانی با موجود زنده
  - ۲) مشابه بودن جامعه انسانی با موجود زنده - نگاه تک خطی به تاریخ
  - ۳) فرهنگ‌ها و تمدن‌های غرب، اسلام، چین و هند - جوامع پیشرفت و جوامع عقب‌مانده
  - ۴) جوامع پیشرفت و جوامع عقب‌مانده - روابط متقابل جهان‌های اجتماعی مختلف با یکدیگر
- ۳۴- کدام دسته از جامعه‌شناسان معتقدند که همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند؟

۱) اسپنسر - ریکاردو - مارکس - ماکس وبر

۲) ماکس وبر - آگوست کنت - مالتوس - دورکیم

۳) آگوست کنت - اسپنسر - دورکیم - مارکس

۳۵- به ترتیب، کدام گزینه درباره جهان معنوی درست و درباره جهان دنیوی نادرست است؟

۱) انسان در این فرهنگ از محدوده مرزهای این جهان عبور کرده و چهره‌ای ملکوتی پیدا می‌کند. - همه ظرفیت‌ها و استعدادهای انسان را در خدمت دنیا به کار می‌گیرد.

۲) جهان اساطیری، محصول انحراف بشر از جهان دنیوی است. - در این جهان زندگی، هیچ‌گونه غایت، معنا و هدفی ندارد.

۳) در جهان توحیدی، طبیعت موجودی زنده و مسخر انسان است. - گاهی در فرهنگ سکولار، جهان دیگر پذیرفته می‌شود.

۴) جهان اساطیری، امکان بهره‌برداری معقول از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد. - در این فرهنگ، جهان دیگر به‌طور مطلق انکار می‌شود.

۳۶- کدامیک از گزینه‌های زیر، به ترتیب مربوط به «زوال معنا یا عقلانیت ذاتی» و «قفس آهنین»، از ویژگی‌های جهان متجدد است؟

الف) رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، عرصه را بر کنش‌های اخلاقی و انسانی تنگ می‌کند.

ب) در نگاهش آدمی آب و گل است کاروان زندگی بی منزل است

ج) از دست رفتن امکان ارزیابی آرمان‌ها و ارزش‌های بشری

د) در جهان متجدد، آدمیان متوجه اهداف دنیوی‌اند و برای رسیدن به این اهداف از علوم تجربی استفاده می‌کنند.

(۱) «الف»، «ب»
 (۲) «ج»، «الف»
 (۳) «ب»، «د»
 (۴) «ج»، «ب»

۳۷- کدام گزینه ترتیب درستی از «روند شکل‌گیری جهان اجتماعی جدید» ارائه می‌دهد؟

۱) برداشته شدن الزام‌های جهان اجتماعی موجود - شکل‌گیری جهان اجتماعی جدید - شکل‌گیری الزام‌های جدید

۲) برداشته شدن الزام‌های جهان اجتماعی موجود - شکل‌گیری الزام‌های جدید - شکل‌گیری جهان اجتماعی جدید

۳) شکل‌گیری جهان اجتماعی جدید - برداشته شدن الزام‌های جهان اجتماعی موجود - شکل‌گیری الزام‌های جدید

۴) شکل‌گیری جهان اجتماعی جدید - شکل‌گیری الزام‌های جدید - برداشته شدن الزام‌های جهان اجتماعی موجود

۳۸- به ترتیب، مشخص کنید حقایق چه زمان وارد «قلمرو آرمانی» و چه زمان وارد «قلمرو واقعی» جهان اجتماعی می‌شوند؟

(۱) با ایمان به حق - با عمل به حق
 (۲) با عمل به حق - با ایمان به حق
 (۳) با ایمان به حق - با اعتقاد به حق
 (۴) با اعتقاد به حق - با ایمان به حق

۳۹- همه گزینه‌ها درباره آرمان‌های اجتماعی و قلمروی آن صحیح است؛ بهجز:

۱) آرمان اجتماعی، تصور اعضای جهان اجتماعی از وضعیت مطلوب فرهنگ، اقتصاد، خانواده و ... است.

۲) برنامه‌ریزان فرهنگی هر جامعه همواره تلاش می‌کنند تا از طریق تعلیم و تربیت، زمینه تحقق بیشتر آرمان‌ها و ورود آن‌ها به قلمرو واقعی جهان اجتماعی را فراهم کنند.

۳) به مجموعه اهداف و ارزش‌هایی که اعضای یک جهان اجتماعی به آن‌ها رسیده‌اند، آرمان اجتماعی می‌گویند.

۴) قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی به روی یکدیگر گشوده‌اند و مز آن‌ها براساس عمل مردم تغییر می‌کند.

۴۰- کدام گزینه به ترتیب، صحیح یا غلط بودن موارد زیر را نشان می‌دهد؟

- آرمان‌های جهان اجتماعی در ارزش‌ها متبادر می‌شوند.

- استکبارستیزی، بیرون از قلمرو واقعی جهان اجتماعی قرار دارد.

- اگر مردم مطابق آرمان‌های خود عمل کنند، فاصله میان قلمرو واقعی و آرمانی جامعه خود را کاهش می‌دهند.

- واقعیت‌های هر جهان اجتماعی را باید در پرتو هنجارهای آن ارزیابی کرد.

(۱) ص، ص، غ، ص
 (۲) ص، غ، ص، ص
 (۳) غ، ص، غ، ص
 (۴) ص، غ، ص

افزایش

آزمون ۳۰ آذر ماه ۱۴۰۳

دهم انسانی

نام درس	۷۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید.
عربی، زبان قرآن (۱)	۶	۴	۳	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند. خواهید داد؟
تاریخ (۱)	۸	۷	۶	۴	۲	
جغرافیای ایران	۸	۷	۵	۳	۲	
منطق	۵	۴	۳	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۳	۲	۱	

مدت پاسخ‌گویی: ۶۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۵۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵
۲	تاریخ (۱)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۳	جغرافیای ایران	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۴	منطق	۱۰	۷۱	۸۰	۱۵
۵	اقتصاد	۱۰	۸۱	۹۰	۱۵

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

عربی، زبان قرآن (۱)

مطر السمک
التعایش السّلّمی
(تا پایان اعلمنا)
صفحہ‌های ۳۱ تا ۵۹

■ عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة من أو إلى العربية: (٤١ - ٤٥)

٤١- «يُؤكِّد القرآن على حَرَبَةِ العِقِيدَةِ، فَعَلِينَا أَنْ نَحْتَرِمَ كُلَّ الْمُسْلِمِينَ!»:

۱) قرآن بر آزادی عقیده تأکید می کند، پس بر ما واجب است که به همه مسلمانان احترام بگذاریم!

۲) تأکید قرآن بر آزادی عقیده است و ما باید به هر مسلمانی احترام بگذاریم!

۳) قرآن بر آزادی عقاید تأکید می کند، پس بر ماست که به هر مسلمانی احترام بگذاریم!

۴) تأکید قرآن بر آزادی عقیده هاست، پس ما به همه مسلمانان احترام می گذاریم!

٤٢- «لَا يَجُوزُ فِي الْإِسْلَامِ إِصْرَارٌ عَلَى نِقَاطِ الْخِلَافِ بَيْنَ الْعَقَائِدِ وَمَنْ يُؤكِّدُ عَلَى التَّفْرِقَةِ فَهُوَ عَمِيلُ الْعَدُوِّ!»:

۱) اسلام پاشاری بر نقاط اختلاف بین عقیده ها را جایز نمی داند و هر کس بر تفرقه تأکید کند، او نیروی دشمن است!

۲) در اسلام اصرار بر نقطه اختلافات میان عقاید جایز نیست و هر کس بر جدایی فرقه ها تأکید ورزد؛ او مزدور دشمن است!

۳) اسلام اصرار بر نقاط اختلاف بین عقاید را جایز نمی داند و هر کس بر جدایی فرقه ها تأکید ورزد، از اعضای دشمن است!

۴) در اسلام پاشاری بر نقاط اختلاف میان عقاید جایز نیست و هر کس بر تفرقه تأکید کند، او مزدور دشمن است!

٤٣- «الرِّيَاحُ شَيْرٌ غَيْمَةٌ سُودَاءٌ عَظِيمَةٌ ثُمَّ يَحْدُثُ مَطْرٌ شَدِيدٌ لِمَدَّةِ ثَلَاثٍ سَاعَاتٍ فَتَصْبُحُ الْأَرْضُ مَفْرُوشَةً بِالْأَسْمَاكِ!»:

۱) بادها ابر سیاه بزرگی را برمی انگیزند، سپس باران شدیدی به مدت سه ساعت اتفاق می افتد و زمین پوشیده از ماهیان می شود!

۲) ابر سیاه بزرگ، بادهایی را برمی انگیزد، سپس باران شدیدی به مدت سه ساعت اتفاق می افتد و زمین پوشیده از ماهیان می شود!

۳) بادهایی که سبب ایجاد ابر سیاه بزرگ می شوند، باران شدیدی را به وجود می آورند که پس از دو ساعت زمین را از ماهی ها می پوشاند!

۴) بادها ابر سیاه بزرگی را برمی انگیزند؛ سپس به مدت سه ساعت باران شدیدی می بارد و زمین را پوشیده از ماهیان می کند!

٤٤- عین الصَّحِيحَ:

نهایی

۱) النَّاسُ نَيَامٌ فَإِذَا مَاتُوا اَنْتَهُوا: مردم مردگانند، پس هرگاه بخوابند، بیدار می شونند!

۲) مَنْ يَزْرِعُ الدُّعَوَانَ، يَحْصُدُ الْخَسْرَانَ: هر کس دشمنی بکارد، زیان درو می کند!

۳) شَاهَدَ الطَّلَابُ فِي سَفَرِهِمْ فِلَمَا مِنْ سُقُوطِ الْأَسْمَاكِ: دانش آموزان در سفر فیلمی از سقوط ماهیان دیدند!

۴) شَاهَدَتْ سُمِّيَّةُ سُقُوطَ قَطَرَاتِ المَاءِ مِنَ السَّمَاءِ: سمیه افتادن قطرات آب را از ابر در آسمان دید!

٤٥- «دانشمندان دریافتہ اند که راز پدیده باران ماهی، علتش وقوع یک گردباد شدید بوده است!»؛ عین الصَّحِيحَ:

۱) العلماء وَجَدُوا أَنَّ سببَ حدوثِ ظاهرةِ مَطْرِ السَّمَكِ كانَ إعصاراً شدِيداً!

۲) قد وَجَدَ العلماءُ أَنَّ التعرَفَ عَلَى سِرَّ ظاهرةِ مَطْرِ الأسماكِ هو الرياح القوية التي تَحَدُثُ!

۳) العلماء توصلوا إلى سِرَّ ظاهرةِ مَطْرِ الأسماكِ كانَ سببُه حدوثِ إعصارِ شدِيدِ!

۴) قد وَجَدَ العلماءُ أَنَّ سِرَّ ظاهرةِ مَطْرِ السَّمَكِ كانَ سببُه حدوثِ إعصارِ شدِيدِ!

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية: (٤٦ - ٥٠)

٤٦- عین الخطأ حسب الحقيقة:

- ١) تحدث أعاصير شديدة في بعض مناطق العالم!
- ٢) تعيش الأسماك في البحار و المحيطات فقط و لها أنواع مختلفة!
- ٣) يحتفل الإيرانيون بالنوروز؛ أول يوم من أيام السنة الهجرية الشمسية!
- ٤) الثلج نوع من أنواع نزول الماء من السماء ينزل في الشتاء و الخريف غالباً!

٤٧- عین الخطأ عن الإيضاحات:

- ١) المحيط: بحر كبير واسع بين القارات!
- ٢) الصّفّ: مكان يدرّس فيه التلاميذ!
- ٣) المشمش: فاكهة لا يمكن أن نأكلها!
- ٤) المغلق: ما ليس مفتوحاً، بل مسدوداً!

٤٨- عین فعلاً مصدره ليس على وزن «افتعال»:

- ١) اكتسبنا
- ٢) تشکیسْنَ
- ٣) انتظِري
- ٤) تستمع

٤٩- عین العبارة التي جاء فيها فعل أمر:

- ١) يا أيها التلاميذ! أصدقائي تعلّموا كل المباحث!
- ٢) يا عمال! تجمعوا حول مديركم لكسب رضاه!
- ٣) أكرم أبي والديه من الصغر إلى الكبر!
- ٤) الناس تفرقوا في الشوارع أمس و تابعوا القائد!

٥٠- عین الفعل يختلف وزنه:

- ١) اتحاد الأمة الإسلامية قد تجلّى في صور كثيرة!
- ٢) جدّتي تقدم لنا مواعظ قيمة في كلامها اليومي!
- ٣) إن نجاحات الأولاد تقرّح والديهم دائمًا بلا شك!
- ٤) هذه الأنجم كالدرّ المنشرة تزيّن سماء قريتنا!

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ (۱)

یونان و روم، مطالعه و کاوش در
گذشته‌های دور
صفحه‌های ۵۰ تا ۶۹

نهایی

جنگ‌های بزرگی میان دو طرف در قرن ۵ ق.م. شد؟

(۱) کسب منافع تجاری جاده ابریشم

(۳) اعمال قدرت در مرزهای شمالی یونان

۵۲- دوران ضعف و انحطاط کدام تمدن باستانی را مورخان عصر تاریکی نامیده‌اند؟

نهایی

(۲) چین

(۱) روم

(۴) میسیون

(۳) مینوس

۵۳- هر دو مورد کدام گزینه در رابطه با نتایج سیاست‌های توسعه‌طلبانه امپراتوری روم در دوران باستان صحیح آمده است؟

الف) به قدرت رسیدن نظامیان و بروز جنگ داخلی از پیامدهای مهم این سیاست‌های توسعه‌طلبانه در جمهوری روم بود.

ب) ایجاد دگرگونی‌ها در نظام حکومتی بعد از پیروزی اوکتاویان بر رقیبانش، تغییری در نقش مجلس سنا ایجاد نکرد.

ج) امپراتور کنستانتین در سال ۳۳۰ م. امپراتوری روم را به دو بخش شرقی و غربی تقسیم کرد.

د) در این زمان کارایی قانون اساسی و نهادهای جمهوری بیش از گذشته در اداره سرزمین‌ها مشخص شد.

(۴) «الف» - «ب»

(۳) «ج» - «د»

(۲) «ب» - «د»

(۱) «الف» - «ج»

۵۴- کدام گزینه بهترتیب در خصوص تمدن روم باستان صحیح و درباره تمدن یونان باستان نادرست است؟

(۱) فیلسفان این تمدن با تکیه بر استدلال‌های عقلانی و منطقی، درباره موضوع‌های گوناگون به بحث و گفت‌و‌گو می‌پرداختند و تأثیر زیادی بر فیلسفان مسلمان گذاشتند. - یکی از دستاوردهای مهم این تمدن، ایجاد شبکه پیشرفته‌ای از جاده‌ها بود.

(۲) مردم این تمدن خدایان متعددی را می‌پرستیدند و بازی‌های عمومی و مذهبی مختلفی را به احترام و بزرگداشت خدایان برگزار می‌کردند. - در این تمدن ادبیات و هنرهای تجسمی، مخصوصاً انواع شعر، نمایشنامه‌نویسی، مجسمه‌سازی و معماری شکوفا و پرورنده بود.

(۳) برده‌داری پدیده‌ای بسیار رایج در قلمرو این حکومت بود. - خانواده‌های این تمدن فرزندان خود را از سنین کودکی به کار سخت و شجاعت برای جنگ‌گیiden تشویق می‌کردند.

(۴) در این تمدن، نفوذ و قدرت کاهنان به مراتب کمتر از مصر و بین‌النهرین بود. - دولت شهرهای این حکومت غالباً با یکدیگر در حال رقابت و جنگ بودند.

۵۵- کدام گزینه ترتیب سلسله‌های دوران حکومت آریاییان را به درستی نشان می‌دهد؟

(۲) ماد - ایلام - اشکانیان - ساسانیان

(۱) پیشدادیان - ایلام - هخامنشیان - اشکانیان

(۴) ماد - هخامنشیان - اشکانیان - ساسانیان

(۳) پیشدادیان - کیانیان - ایلام - ماد

۵۶- موارد کدام گزینه در رابطه با پیشینه تحقیقات جدید درباره تاریخ ایران باستان صحیح است؟

(الف) با خواندن شدن خط میخی و افزایش علاقه اروپاییان به فعالیت‌های باستان‌شناسی در ایران، دولت فرانسه اجازه حفاری و سپس امتیاز انحصاری کاوش‌های باستانی را در سرتاسر ایران به دست آورد.

(ب) در زمان ناصرالدین‌شاه قاجار یک افسر انگلیسی به نام سر هنری راولینسون موفق به خواندن خط میخی شد.

(ج) در سال ۱۳۰۶ ش، کاوش‌های باستان‌شناسی در ایران از انحصار فرانسویان خارج شد و باستان‌شناسانی از کشورهای مختلف شروع به فعالیت کردند.

(د) دلیل سفر برخی جهانگردان اروپایی به ایران در دوره صفویه، فعالیت‌های باستان‌شناسی هرتسفلد آلمانی و آرتور پوپ آمریکایی بود.

(۱) «ب» - «د»   (۲) «ب» - «ج»   (۳) «الف» - «د»   (۴) «الف» - «ج»

۵۷- تصویر زیر، مربوط به کدام‌یک از انواع منابع دست اول می‌باشد و ویژگی آن کدام است؟

(۱) نوشتاری - تمامی نوشهای هستند که درباره رویدادهای تاریخی ایران در عهد باستان نگارش یافته‌اند.

(۲) غیرنوشتاری - این منابع حاوی اطلاعات ارزشمندی درباره وضعیت اقتصادی و اجتماعی ایران باستان هستند.

(۳) نوشتاری - این منابع را می‌توان به دو گروه نوشهای ایرانی و نوشهای غیرایرانی طبقه‌بندی کرد.

(۴) غیرنوشتاری - سنت شفاهی در ایران باستان بسیار مقبول‌تر و پسندیده‌تر بوده است.

۵۸- کدام مورد، درباره خدای‌نامه‌ها نادرست است؟

(۱) از منابع نوشتاری ایرانی در دوره ساسانی محسوب می‌شوند.

(۲) تا دویست سال قبل، مبنای اصلی قرائت مورخان ایرانی از دوره ایران باستان بودند.

(۳) محتوای آن‌ها سراسر افسانه و قصه است و نمی‌توان آن‌ها را در شمار نوشهای تاریخی قرار داد.

(۴) بخش تاریخ ایران باستان در آثار مؤلفان تاریخ عمومی مانند طبری، بر مبنای روایت خدای‌نامه‌ها شکل گرفته است.

۵۹- عده منابع نوشتاری غیرایرانی را کتاب‌های مورخان کدام تمدن‌ها تشکیل می‌دهند؟

(۱) تمدن پیشوایان یهود که در فلسطین می‌زیستند.

(۲) تمدن پادشاهان بزرگی چون کورش و داریوش هخامنشی در ایران را شامل می‌شوند.

(۳) تمدن مقدونیان پیش از فلیلیپ دوم که از زندگی شهری و تمدن توسعه یافته‌ای برخوردار نبودند.

(۴) تمدن‌هایی که به اعتقاد و پرسش خدایان متعدد مشغول بودند و جشنواره‌ها و بازی‌های عمومی و مذهبی مختلفی را به احترام و بزرگداشت خدایان برگزار می‌کردند.

۶۰- کدام گزینه در مورد سنگ‌نوشهای لوح‌های گلی دوره هخامنشیان نادرست است؟

(۱) پنج ستون از سنگ‌نوشته بیستون، به شرح وقایع دوران آغازین فرمانروایی داریوش بزرگ اختصاص دارد.

(۲) در کاوش‌های تخت‌جمشید بیش از سی هزار لوح گلی به زبان ایلامی کشف شده است.

(۳) سنگ‌نوشته شاپور یکم در کعبه زرتشت در جیرفت به شرح جنگ‌های این پادشاه با یونانیان اشاره دارد.

(۴) این لوح‌ها اطلاعات سودمندی درباره اوضاع اقتصادی و اجتماعی و تشکیلات اداری این دوره، ارائه می‌دهند.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جغرافیای ایران

ناهمواری‌های ایران، آب و هوای ایران (تا پایان عوامل مؤثر بر آب و هوای ایران)
صفحه‌های ۲۲ تا ۴۰

۶۱- به ترتیب:

- کدام عبارت درباره جمعیت مناطق پایکوهی صحیح است؟

- در کدام دوره زمین‌شناسی، ناهمواری‌های ایران شکل نهایی به خود گرفته است؟

۱) در این مناطق تعداد سکونتگاه‌ها کمتر و جمعیت در آن‌ها پراکنده‌تر است. - اوایل دوران سوم زمین‌شناسی

۲) در این مناطق تعداد سکونتگاه‌ها بیشتر و جمعیت در آن‌ها متراکم‌تر است. - اوخر دوران سوم زمین‌شناسی

۳) در این مناطق تعداد سکونتگاه‌ها بیشتر اما جمعیت در آن پراکنده‌تر است. - اوایل دوران دوم زمین‌شناسی

۴) در این مناطق تعداد سکونتگاه‌ها کمتر اما جمعیت در آن‌ها متراکم‌تر است. - اوخر دوران دوم زمین‌شناسی

۶۲- کدام گزینه پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- علت تشکیل کدام کوه، فعالیت‌های آتش‌فشانی نیست؟

- کوهستان‌های تالش با چه جهتی منطقه آذربایجان را از کناره‌های دریای خزر جدا کرده است؟

- علت شکل‌گیری گل‌فشان‌ها در استان سیستان و بلوچستان کدام است؟

۱) دماوند - غربی، شرقی - خروج گاز یا بخار از اعماق زمین

۲) بشاغرد - غربی، شرقی - رسوبات رودخانه‌ای

۳) سبلان - شمالی، جنوبی - کوه‌زایی مواد رسوبی

۴) بشاغرد - شمالی، جنوبی - خروج گاز یا بخار از اعماق زمین

۶۳- کدامیک از دشت‌های زیر به ترتیب حاصل «انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها» و «در حد فاصل تاقدیس‌ها در میان ناودیس‌ها» هستند؟

۲) ماهی‌دشت کرمانشاه - دشت لوت

۱) دشت نهادوند در همدان - دشت کاکان در فارس

۴) دشت لوت - دشت ارزن در فارس

۳) دشت ارزن در فارس - دشت کاکان در فارس

۶۴- کدام مورد از عوامل تغییردهنده جلگه‌ها با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

۲) نوسانات عمومی آب دریاها

۱) سونامی

۴) جزر و مد

۳) دیواره‌سازی

۶۵- کدام موارد در ارتباط با عوامل تأثیرگذار در تنوع آب‌وهوای ایران مهم هستند؟

الف) فاصله از دریا و نفوذ توده‌های هوا

ب) اختلاف در زاویه تابش آفتاب و کوهستان‌ها و جهت آن‌ها

ج) تنوع پوشش گیاهی، فاصله از دریا و فشار زیاد جنب حرارت

د) نفوذ توده‌های هوا، کوهستان‌ها و جهت آن‌ها و تنوع پوشش گیاهی

ه) تنوع ناهمواری‌ها، اختلاف در زاویه تابش آفتاب و فشار زیاد جنب حرارت

۴) «الف» و «ج»

۳) «ج» و «د»

۲) «د» و «ه»

۱) «الف» و «ب»

۶۶- اگر مقایسه دو شهر براساس «وضعیت عرض جغرافیایی» مورد نظر باشد، به ترتیب در کدامیک، زاوية تابش خورشید هنگام ظهر، نزدیک به عمود و در

کدامیک، مایل است؟

۲) خرمآباد و ایلام

۱) مشهد و اراک

۴) زاهدان و شیراز

۳) اصفهان و قزوین

۶۷- به ترتیب کدام گزینه در رابطه با عبارات زیر صحیح است؟

(الف) با افزایش هر ۱۰۰۰ متر ارتفاع، در لایه ... جو زمین دمای هوا به طور میانگین حدود ۶ درجه سانتی گراد کاهش می یابد.

(ب) به کدام دلیل دامنه شمالی البرز بارش های بیشتری دارد؟

۲) تروپوسفر - جهت رشته کوهها

۱) ترموسفر - میزان ارتفاع

۴) تروپوسفر - فاصله از منابع رطوبتی

۳) ترموسفر - نوع توده هوا و روده به کشور

۶۸- در اطراف مدار رأس السرطان و رأس الجدی به ترتیب کدام کمرندها تشکیل می شود؟

۱) پرفشار جنب حاره‌ای - پرفشار جنب حاره‌ای

۲) کمپشار جنب حاره‌ای - پرفشار جنب حاره‌ای

۳) پرفشار جنب حاره‌ای - کمپشار جنب حاره‌ای

۴) کمپشار جنب حاره‌ای - کمپشار جنب حاره‌ای

۶۹- کدامیک از توده های هوا به ترتیب «رطوبت دریای سرخ» و «رطوبت دریای مدیترانه» را به داخل ایران وارد می کنند؟

نهایی

۱) توده هوا و خشک سیبری - توده هوا و مرطوب موسمی

۲) توده هوا و سودانی - توده هوا و مرطوب غربی

۳) توده هوا و مرطوب موسمی - توده هوا و سودانی

۴) توده هوا و مرطوب غربی - توده هوا و مرطوب موسمی

۷۰- کدام گزینه درباره توده های هوایی وارد شده به کشور صحیح است؟

(۱) مهم ترین سامانه بارشی در ایران در دوره سرد سال موجب بارش در سواحل خزر می شود.

(۲) توده هوا و سودانی و توده هوا و موسمی ممکن است همزمان وارد کشور شوند.

(۳) در میان ۵ توده هوایی که در جهت های مختلف وارد کشور می شوند تنها یکی از آن ها بارندگی به همراه ندارد.

(۴) توده هوا و مرطوب موسمی، رطوبت اقیانوس اطلس را وارد کشور کرده و موجب باران های سیلابی می شود.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

منطق

اقسام استدلال استقرایی

صفحه‌های ۳۹ تا ۵۲

۷۱- هنگامی می‌توان به نتیجه به دست آمده از یک استدلال اطمینان داشت که ...

(۱) دو امر، دارای چند ویژگی یکسان باشند و حکم یکی به دیگری نسبت داده شود.

(۲) حکمی را که درباره تمامی افراد صادق است، به تعدادی از آن‌ها نسبت داده شود.

(۳) با بررسی تصادفی موارد متعدد و مناسب، به یک حکم کلی برسیم.

(۴) با حذف احتمالات اشتباه، بهترین حالت ممکن را انتخاب کنیم.

۷۲- به ترتیب عبارت‌های زیر، به کدام نوع استدلال اشاره دارند؟

(الف) «روزگار چون دو روی یک سکه است، گاهی برای توست و گاهی بر علیه تو.»

(ب) « قادری دانش‌آموز باهوشی در کلاس دهم است؛ برادرش نیز پایه دوازدهم است؛ بنابراین برادرش نیز مانند او باهوش است.»

(۱) استقرای تمثیلی - استقرای تمثیلی

(۲) استقرای تمثیلی - استقرای تعمیمی

(۳) استقرای تعمیمی - استقرای تمثیلی

۷۳- عبارت زیر، بیانگر کدام استدلال است؟

۷۴- «فردی تعریف می‌کند که شی‌تنهای در پارک نشسته بود. مردی درحالی که عرق کرده و ترسیده بود، به او نزدیک می‌شود و تقاضای تلفن همراه می‌کند.

بعد از آن حادثه، پلیس صاحب گوشی را به جرم همکاری با یک قاتل دستگیر می‌کند. این ماجرا باعث شد شبی که من در پارک نشسته بودم، مردی را

که عرق کرده و ترسیده بود و درحالی که تقاضای تلفن همراه می‌کرد، به جرم قتل به پلیس معرفی کنم.»

(۱) استقرای تعمیمی قوی (۲) استنتاج بهترین تبیین (۳) استقرای تمثیلی (۴) قیاس

۷۴- کدام گزینه صحیح نیست؟

(۱) تسری حکم یک جزئی به جزئی دیگر به دلیل مشابهت ظاهری، استقرای تمثیلی است.

(۲) در صورت بروز مغالطه تمثیل ناروا، به جز روش توجه به وجود اختلاف، فقط می‌توان با استدلال تمثیلی مخالفش، با آن مقابله کرد.

(۳) شدت مشابهت میان دو امر در استقرای تمثیلی، ملاک قطعی بودن نتیجه آن است.

(۴) در استدلال تمثیلی زمانی مغالطه رخ می‌دهد که شباهت دو طرف تمثیل، صرفاً ظاهری و در کمترین حد خود باشد.

۷۵- در کدام گزینه به ترتیب، عبارتی صحیح درباره «مبنا، روش، نتیجه و انواع» استقرای تعمیمی ذکر شده است؟

(۱) تخمین - پی بردن از امور جزئی به حکم کلی - احتمالی - تمثیلی و استنتاجی

(۲) حدس - پی بردن از امور کلی به حکم جزئی - قطعی - تمثیلی و استنتاجی

(۳) تخمین - پی بردن از امور جزئی به حکم کلی - غیرقطعی - قوی و ضعیف

(۴) حدس - پی بردن از امور جزئی به حکم کلی - تعمیمی - قوی و ضعیف

۷۶- گزاره «فلزات در اثر حرارت منبسط می‌شوند» برگرفته از یک ... است و مبنای علوم تجربی بر پایه کدام استدلال استوار است؟

(۱) استدلال قیاسی - استقرای تعمیمی قوی (۲) استدلال قیاسی - استقرای تعمیمی

(۳) استدلال قیاسی - استقرای تعمیمی قوی (۴) استدلال قیاسی - استدلال قیاسی

۷۷- کدام مورد از راههای مقابله با تعمیم شتاب‌زده نیست؟

(۱) نمونه‌ها باید تصادفی باشند. مثلاً در صورتی که فقط باشگاه‌های محله خود را بررسی کنیم و نتیجه را به همه باشگاه‌های کشور تسری بدھیم،

درست نخواهد بود.

(۲) نمونه‌ها باید متفاوت و بیانگر همه طیف‌های مختلفی باشند که در جامعه آماری وجود دارد.

(۳) تعداد نمونه‌ها باید برابر با همه جامعه آماری باشد.

(۴) تعداد نمونه‌ها باید نسبت مناسبی با کل جامعه آماری داشته باشد.

۷۸- کدام گزینه درباره استقرای های زیر، صحیح است؟

- سه تخم مرغ از شانه‌ای که دیروز از فروشگاه خریدم فاسد بود، پس تمام اجنباس آن فروشگاه فاسد است.

- در بازدیدی که از یک آموزشگاه ۵۰ نفری به عمل آمد، مدیر با دیدن نمرات ۱۰ دانش‌آموز دختر و پسر درس‌خوان که خودشان انتخاب کرده بودند،

نتیجه گرفت همه دانش‌آموزان آن آموزشگاه درس‌خوان هستند.

(۱) برخلاف مورد دوم، نتیجه استقرای اول قطعی است.

(۲) در عبارت دوم مدیر به علت بی‌توجهی به شرط تصادفی بودن نمونه‌ها دچار تعمیم شتاب‌زده شده است.

(۳) در استقرای دوم برخلاف استقرای اول، نمونه‌ها بیانگر همه طیف‌های جامعه آماری نیستند.

(۴) استقرای اول اگر حکم تخم مرغ‌های خراب را به تخم مرغ‌های آن شانه نسبت می‌داد دچار مغالطه نمی‌شد، اما به هر حال او مرتکب تمثیل ناروا شده است.

۷۹- کدام گزینه در مورد استنتاج بهترین تبیین درست نیست؟

(۱) نوعی استقرا محسوب می‌شود.

(۲) با رد احتمالات به نتیجه می‌رسد.

(۳) در زندگی روزمره کاربرد فراوانی دارد.

۸۰- کدام عبارت بیانگر «استنتاج بهترین تبیین» است؟

(۱) سارا دو فرزند دارد که هر دو در ماه آبان زاده شده‌اند، پس روحیاتشان مانند یکدیگر است.

(۲) در بررسی‌ها ثابت شده که جامدات، مایعات و گازها وزن دارند، پس ماده نیز وزن دارد.

(۳) دزد از پنجره وارد نشده است، پس حتماً از در آمده و چون قفل در سالم است پس کلید داشته است.

(۴) قابل‌مه و دسته آن هر دو فلزی هستند، پس هیچ یک نمی‌سوزند.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

اقتصاد

- بازار چیست و چگونه عمل می‌کند?
نقش دولت در اقتصاد چیست؟
صفحه‌های ۴۴ تا ۶۸

۸۱- کدام گزینه در خصوص بازار و جریان چرخشی آن صحیح است؟

(۱) بازار به مجموعه خریداران و فروشنده‌گان چیزی در جای خاصی اطلاق می‌شود.

(۲) در بازار کالاهای خدمات، خانوارها فروشنده و بنگاهها خریدارند.

(۳) پرداخت پول بابت کالا و خدمات خریداری شده، درجهت مخالف جریان کالا و خدمات جریان می‌یابد.

(۴) بنگاهها زمین، سرمایه و کارآفرینی را برای تولید کالاهای خدمات به خانوارها عرضه می‌کنند.

۸۲- هر یک از عبارت‌های زیر به ترتیب بیانگر کدام نوع کالا است؟

(الف) با افزایش درآمد، تقاضای آن کاهش می‌یابد.

(ب) با افزایش قیمت این کالا، تقاضای کالای مرتبط با آن کاهش می‌یابد.

(پ) بدون تغییر قیمت، مقدار تقاضای آن افزایش می‌یابد.

(۱) نرمال - جانشین - لوکس

(۳) پست - مکمل - مُد

(۴) نرمال - جانشین - مرغوب

۸۳- با توجه به نمودار زیر که مربوط به میزان عرضه و تقاضا در یک بازار فرضی است، به ترتیب پاسخ صحیح سؤالات کدام است؟

(الف) مقدار و قیمت تعادلی به ترتیب از راست به چپ چقدر است؟

(ب) در کدام قیمت، عرضه‌کنندگان نمی‌توانند تمام کالای تولیدشده را بفروشند؟

(ج) در کدام محدوده نمودار با مازاد تقاضا روبه‌رو هستیم؟

(د) بالاترین مقدار دریافتی تولیدکنندگان در بازار، کدام نقطه است؟

(۱) الف) ۶۵۰ - ۴۰۰، ب) ۴۰۰، ج) محدوده ۱، د) قیمت ۴۰۰ ریال

(۲) الف) ۴۰۰ - ۶۵۰، ب) ۸۰۰، ج) محدوده ۱، د) قیمت ۸۰۰ ریال

(۳) الف) ۶۵۰ - ۴۰۰، ب) ۴۰۰، ج) محدوده ۲، د) قیمت ۴۰۰ ریال

(۴) الف) ۴۰۰ - ۶۵۰، ب) ۳۰۰، ج) محدوده ۲، د) قیمت ۸۰۰ ریال

۸۴- نمودار زیر مربوط به عرضه و تقاضای کالایی خاص در بازار است؛ با توجه به آن:

(الف) نمودار S نشان‌دهنده رفتار اقتصادی کدام گروه در بازار است و دلیل صعودی بودن آن چیست؟

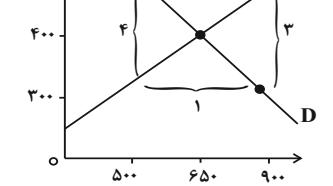
(ب) به ترتیب در قیمت‌های ۶۰۰ تومان و ۳۰۰ تومان، بازار با چه وضعیتی روبه‌رو است؟

(الف) عرضه‌کنندگان، زیرا میزان عرضه با قیمت رابطه معکوس دارد. ب) ۴ کیلو کمبود تقاضا - ۱۰ کیلو مازاد عرضه

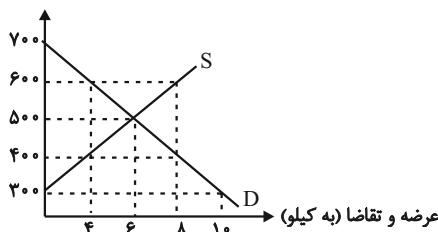
(الف) تقاضاکنندگان، زیرا میزان تقاضا با قیمت رابطه مستقیم دارد. ب) ۸ کیلو مازاد عرضه - ۱۰ کیلو کمبود عرضه

(الف) تقاضاکنندگان، زیرا میزان تقاضا با قیمت رابطه معکوس دارد. ب) ۸ کیلو مازاد عرضه - ۱۰ کیلو کمبود تقاضا

(الف) عرضه‌کنندگان، زیرا میزان عرضه با قیمت رابطه مستقیم دارد. ب) ۴ کیلو کمبود تقاضا - ۱۰ کیلو مازاد تقاضا

قیمت (به تومان)

عرضه و تقاضا (به کیلو)

نهایی

محل انجام محاسبات

۸۵- هر یک از عبارات زیر به ترتیب بیانگر کدام یک از وظایف دولت است؟

(الف) وضع و اجرای مجموعه گسترهای از قوانین و مقررات برای خریداران و فروشندهان

(ب) تعریف و اجرای حقوق مالکیت

(ج) ارائه و تأمین بهداشت و امنیت

(د) سرمایه‌گذاری برای احداث جاده و پل

(۱) ارائه کالای عمومی - بهبود عملکرد بازار - بهبود عملکرد بازار - ارائه کالای عمومی

(۲) ارائه کالای عمومی - ارائه کالای عمومی - بهبود عملکرد بازار - بهبود عملکرد بازار

(۳) بهبود عملکرد بازار - بهبود عملکرد بازار - ارائه کالای عمومی - ارائه کالای عمومی

(۴) بهبود عملکرد بازار - ارائه کالای عمومی - بهبود عملکرد بازار - ارائه کالای عمومی

۸۶- هر یک از موارد زیر، به ترتیب بیانگر کدام هدف دولت از مالیات‌ستانی است؟

نهایی

(الف) مالیاتی که از مردم گرفته می‌شود صرفاً ارائه خدمات عمومی، ارائه امنیت، دفاع، امور قضایی و آموزش و بهداشت می‌شود.

(ب) دولت از افراد پردرآمد جامعه، مالیات بیشتری گرفته و از افراد کم‌توان مالیات نمی‌گیرد.

(پ) اخیراً در برخی کشورها به دلیل آثار زیست محیطی خطناک کیسه‌های پلاستیکی، به وضع مالیات بر آن‌ها اقدام شده است.

(۱) کاهش نابرابری‌ها و فاصله‌های اقتصادی و اجتماعی - افزایش درآمد دولت - کاهش فعالیت‌های نامناسب

(۲) کاهش فعالیت‌های نامناسب و تشویق فعالیت‌های مطلوب - کاهش نابرابری‌ها و فاصله‌های اقتصادی و اجتماعی - افزایش درآمد دولت

(۳) افزایش درآمد دولت - کاهش نابرابری‌ها و فاصله‌های اقتصادی و اجتماعی - کاهش فعالیت‌های نامناسب

(۴) افزایش درآمد دولت - کاهش فعالیت‌های نامناسب و تشویق فعالیت‌های مطلوب - تشویق فعالیت‌های مطلوب

۸۷- کدام گزینه تفاوت دو مالیات مستقیم و غیرمستقیم را به درستی نشان می‌دهد؟

(۱) در مالیات مستقیم، مقدار مالیات مشخص شده فقط از درآمد شخص اخذ می‌شود؛ ولی مالیات غیرمستقیم از میزان ثروت مالیات‌دهنده دریافت می‌شود.

(۲) مالیات مستقیم برای افزایش درآمد دولت گرفته می‌شود؛ اما هدف مالیات غیرمستقیم کاهش نابرابری است.

(۳) مالیات مستقیم به صورت سالانه و مالیات غیرمستقیم به صورت ماهانه پرداخت می‌شود.

(۴) مالیات مستقیم به عنوان بخشی از درآمد افراد دریافت می‌شود؛ ولی مالیات غیرمستقیم به صورت بخشی از قیمت کالا گرفته می‌شود.

محل انجام محاسبات

۸۸- موارد کدام گزینه تکمیل کننده جاهای خالی عبارات زیر است؟

(الف) مالیات مستقیم به دو دسته ... و ... تقسیم می شود.

(ب) اساس و مبنای مالیات بر دارایی ... است.

(ج) مهم‌ترین نوع مالیات بر دارایی ... و مهم‌ترین نوع مالیات ... است.

(۱) الف) مالیات بر دارایی و مالیات بر درآمد ب) ثروت مؤدی (ج) مالیات بر ارث - مالیات بر درآمد اشخاص

(۲) الف) مالیات بر درآمد و مالیات بر حقوق ب) درآمد افراد و شرکت‌ها (ج) مالیات بر درآمد اشخاص - مالیات بر ارث

(۳) الف) مالیات بر ثروت و مالیات بر دارایی ب) ثروت مؤدی (ج) مالیات بر ارث - مالیات بر درآمد دارایی

(۴) الف) مالیات بر درآمد حقوق و مالیات بر درآمد املاک ب) درآمد افراد و شرکت‌ها (ج) مالیات بر درآمد اشخاص - مالیات بر درآمد

۸۹- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب بیانگر کدام نوع مالیات است؟

(الف) مالیات بر صادرات و واردات

(ب) مالیات بر دخانیات

(پ) مالیاتی برای جلوگیری از مالیات‌ستانی مضاعف

(ت) مالیات برای دفع پسماند

(۱) مالیات بر عوارض گمرکی و خدماتی - مالیات بر ارزش افزوده - مالیات بر درآمد - مالیات بر تعرفه‌های گمرکی

(۲) مالیات بر عوارض گمرکی و خدماتی - مالیات بر مصرف - مالیات بر ارزش افزوده - مالیات بر عوارض گمرکی و خدماتی

(۳) مالیات بر عوارض گمرکی و خدماتی - مالیات بر عوارض گمرکی - مالیات بر مصرف - مالیات بر درآمد

(۴) مالیات بر مصرف - مالیات بر درآمد - مالیات بر ارزش افزوده - مالیات بر مصرف

۹۰- کدام مورد در خصوص درآمدهای دولت درست است؟

(۱) مهم‌ترین منبع درآمدی دولت در کشور ما، مالیات است.

(۲) فروش انواع دارایی‌ها مثل نفت، می‌تواند منع مناسب و بدون نوسانی برای درآمد دولت به شمار آید.

(۳) قرض گرفتن از مردم، اگر از راه فروش اوراق مشارکت باشد، یک منع پایدار درآمدی است.

(۴) بهتر است درآمد حاصل از فروش دارایی‌های تجدیدناپذیر، صرف هزینه‌های جاری کشور شود.

**دانشآموز عزیز، سوالات عمومی از شماره ۱۰۱ شروع می‌شود،
دقت نمایید تا گزینه‌ها را به درستی وارد پاسخبرگ کنید.**

دفترچه سؤال ?

عمومی دهم

(رشته انسانی)

۱۴۰۳ آذر ماه

تعداد سؤالات و زمان پاسخگویی آزمون

نام درس	جمع دروس عمومی	تعداد سؤال	شعار سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۱)	۲۰	۲۰	۱۰۱-۱۲۰	۲۰
دین و زندگی (۱)	۱۰	۱۰	۱۲۱-۱۳۰	۱۰
(بان انگلیسی (۱))	۱۰	۱۰	۱۳۱-۱۴۰	۱۰
مجمع دروس عمومی	۴۰	۴۰	—	—

طراحان

فاطمه جمالی آرایی - محسن فدایی - مرتضی منشاری - الهام محمدی - محمد نورانی	فارسی (۱)
محمد رضایی بقا - فردین سماقی - یاسین ساعدی - عباس سید شبستری - مرتضی محسنی کبیر	دین و زندگی (۱)
رحمت‌الله استیری - مجتبی درخشان گرمی - محمد مهدی دغلاوي - عقیل محمدی روش	(بان انگلیسی (۱))

گزینشگران و براستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	ویراستار رتبه برق	گروه مستندسازی
فارسی (۱)	الهام محمدی	مرتضی منشاری، اعظم رجایی	نازین حاجیلو سحر محمدزاده	الناز معتمدی
دین و زندگی (۱)	یاسین ساعدی	امیرمهدی افشار	نازین حاجیلو	محمد صدر اپنجه بور
(دین و زندگی (۱) (اقلیت))	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	—	—
(بان انگلیسی (۱))	عقیل محمدی روش	فاطمه نقدي، هلیا حسینی نژاد	نازین حاجیلو	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

الهام محمدی	مدیر گروه
حبيبہ محبی	مسئول دفترچه
مدیر: محبیا اصغری، مسئول دفترچه: فربیا رئوفی	مستندسازی
فاطمه علی یاری	حروفنکار و صفحه‌آرا
سوران نعیمی	ناظر چاپ

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

۲۰ دقیقه

ادیات غنایی، ادبیات سفر
و زندگی (سفربه بصره)
دروس ۶ تا ۸
صفحه‌های ۱۴۶ تا ۱۵۵

سؤالات عمومی از شماره ۱۰۱ شروع می‌شود

فارسی (۱)

۱۰۱- توضیحات کدام واژه صحیح نیست؟

(۱) حقه: محفظه کوچکی که دری جداگانه دارد و برای نگهداری اشیای گران‌بها به کار می‌رود.

(۲) خورجینک: کیسه‌ای که معمولاً از پشم درست می‌کنند و شامل دو جیب است.

(۳) پلاس: گلیمی پشمینه و سبیر که درویشان با خود دارند.

(۴) فرج: گشایش در کار و از میان رفتن غم و رنج

۱۰۲- در کدام گزینه املای همه واژگان صحیح است؟

(۱) لعیمی و کریمی، حیات دل‌ها، غیاس کردن

(۲) قایت و نهایت، عذاب قرض، نوع لهن شعر

(۳) دلّاک و قیّم، اطّلاع از رقّعه، قوّکان و بھایم

۱۰۳- واژگان کدام گزینه اهمیت املایی کمتری دارند؟

(۱) عزّ و جل، تقدیر

(۲) شوخ، درمک

(۳) کرامت، فضل

(۴) مخلص، گمراه

(۱) نیکوخو، بهتر هزار بار از نیکورو.

۱۰۴- در کدام گزینه حذف به قرینه لفظی وجود دارد؟

(۱) بدان که قرآن مانند است به بهشت جاودان.

(۲) مُلک بی دین باطل است و دین بی ملک، ضایع.

(۳) شیخ گفت: «ای درویش، ما موشی در حقه به تو دادیم.»

۱۰۵- نقش «ضمیر متصل» در کدام گزینه متفاوت است؟

بی خویشتنم کردی، بوی گل و ریحان‌ها

(۱) وقتی دل سودایی، می‌رفت به بستان‌ها

خداش در همه حال از بلا نگه دارد

(۲) هر آن‌که جانب اهل وفا نگه دارد

فرشتهات به دو دست دعا نگه دارد

(۳) دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای

تا تو دستم به خون نیالایی

(۴) من ز دست تو خویشتن بکشم

۶-در کدام بیت آرایه‌های «ایهام تناسب، استعاره، مراجعت نظری، تشخیص» تمامًا وجود دارد؟

- ز روی لطف بگویش که جا نگه دارد
در حضرت کریم تمّاً چه حاجت است
گاهی شود بهار، دگر گه خزان شود
عقل و صبرم ببرد و طاقت و هوش
- ۱) صبا بر سر آن زلف ار دل مرا بینی
۲) ارباب حاجتیم و زبان سؤال نیست
۳) دوران روزگار به ما بگذرد بسی
۴) دوش مرغی به صبح می‌نالید

۷-در کدام گزینه «سجع» نمی‌پابد؟

- قصهٔ حال یوسف را نیکو نه از حُسن صورت او گفت، بلکه از حُسن سیرت او گفت.
۱) مَّگَر او را هلاک کنند و عالم از آثار وجود او پاک کنند.
۲) از بهر آن که در مقابلةٍ جفا، وفا کرد و در مقابلةٍ زشتی، آشتی کرد.
۳) از روی نیکوش حبس و چاه آمد و از خوی نیکوش تخت و گاه آمد.

۸- واژه «دوش» در کدام بیت «ایهام» دارد؟

- عقل و صبرم ببرد و طاقت و هوش
چیست یاران طریقت بعد از این تدبیر ما
حاصلم دوش به جز ناله شبگیر نبود
امشب بگذشت خواهد از دوش
- ۱) دوش مرغی به صبح می‌نالید
۲) دوش از مسجد سوی میخانه آمد پیر ما
۳) تا مگر همچو صبا باز به کوی تو رسم
۴) آن سیل که دوش تا کمر بود

۹- کدام بیت با عبارت زیر، مفهوم مشترک ندارد؟

گفت: «بلبلان را دیدم که به نالش درآمده بودند از درخت و کبکان از کوه و بهایم از بیشه؛ اندیشه کردم که مروت نباشد همه در تسبیح و من به غفلت، خفته.»

- وز لاله و سنبل و سمن می‌شنوم
ولیکن عقل استاد است او مشروح تر گوید
مرغ تسبیح‌گوی و من خاموش
پیش تسبیح ملائک نرود دیو رجیم
- ۱) من ذکر تو از مرغ و چمن می‌شنوم
۲) همه تسبیح‌گویانند اگر ماه است اگر ماهی
۳) گفتم این شرط آدمیت نیست
۴) سعدیا عشق نیامیزد و شهوت با هم

۱۰- بیت «دوران روزگار به ما بگذرد بسی / گاهی شود بهار، دگر گه خزان شود» با کدام بیت تناسب معنایی دارد؟

- خطی که گرد گلت صد بهار از آن پیداست
چند روزی بهر ویرانی مرا آباد داشت
در بهاران عندلیب و در خزان پروانه باش
در بهاران مست و در فصل خزان دیوانه شو
- ۱) به زیر دامن حسنت نهفته است هنوز
۲) سازگاری چرخ را با من نبود از راه لطف
۳) بمحبت مگذران عمر عزیز خویش را
۴) روزگار زندگانی را به غفلت مگذران

تبدیل نمونه سوال‌های امتحانی به تست

۱۱۱- با توجه به دو عبارت زیر، کدام دو واژه معنای مشترکی دارند؟

الف) پس چون در او این چندین اندوه و طرب بود، در نهاد خود شگفت و عجب بود.

ب) هم فُرّقت بود و هم وصلت؛ هم محنت بود، هم شادی؛ هم راحت بود، هم آفت.

۴) اندوه و آفت

۳) طرب و وصلت

۲) فرق و شگفت

۱) اندوه و محنت

۱۱۲- در کدام گزینه املای انتخاب شده صحیح نیست؟

۱) گفتم اکنون ما را که در حمام (گزارد- گزارد)؟

آری به اتفاق جهان می‌توان گرفت

۲) حسنت به اتفاق (ملاحت- ملاحت) جهان گرفت

بعد از تو روا باشد (لغز- نقض) همه پیمانها

۳) تا عهد تو در بستم عهد همه بشکستم

کوتنه‌نظری باشد رفتن به گلستانها

۴) تا (خوار- خار) غم عشق آویخته در دامن

۱۱۳- پاسخ سوالات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) نوع و زمان فعل مشخص شده در عبارت «بتوانی که سیرت خود را چون سیرت او گردانی.» ...

ب) معنای فعل «شدیم» در عبارت «به مجلس وزیر شدیم.» ...

ج) هسته در گروه اسمی «این نیکوترين قصه قرآن» ...

د) نقش «شخصی» در عبارت «ادبیات غنایی، عواطف شخصی را با زبانی نرم و لطیف بیان می‌کند.» ...

۲) مضارع التزامی/ رفتیم / قرآن / مفعول

۱) ماضی استمراری/ گشتیم / این / مضاف‌الیه

۴) ماضی ساده/ گشتیم / نیکوترين / مفعول

۳) مضارع التزامی/ رفتیم / قصه / صفت

۱۱۴- با توجه به عبارت زیر، کدام گزینه صحیح نیست؟

«بدان که قرآن مانند است به بهشت جاودان؛ در بهشت از هزارگونه نعمت است و در قرآن از هزارگونه پند و حکمت است.»

۲) واژه‌های مشخص شده («قرآن» و «نعمت») همنقش هستند.

۱) واژه دوتلفظی دارد.

۴) «جاودان» مضاف‌الیه است.

۳) چهار جمله وجود دارد.

۱۱۵- نوع پسوند «-ک» در کدام گزینه متفاوت است؟

۴) اردک زشت

۳) درمک سیاه

۲) خورجینک پشمی

۱) عروسک زیبا

۱۱۶-آرایه انتخاب شده در کدام گزینه صحیح نیست؟

- مرغ، تسبیح‌گوی و من خاموش (تشخیص، تشبيه)
- بی خویشتنم کردی بوی گل و ریحان‌ها (مجاز، حس‌آمیزی)
- گفتا اگر بدانی هم او رهبر آید (جناس، تشبيه)
- شعله دیدم، سرکشی‌های توام آمد به یاد (حس‌آمیزی، تشبيه)
- (۱) گفتم این شرط آدمیت نیست
- (۲) وقتی دل سودایی می‌رفت به بستان‌ها
- (۳) گفتم که بوی زلفت گمراه عالم کرد
- (۴) لاله دیدم، روی زیبای توام آمد به یاد

۱۱۷-با توجه به ابیات زیر، «مشبه» در کدام گزینه آمده است؟

- گفتمت چون دُر حدیثی گر توانی داشت هوش
نزدیک آفتاب وفا می‌فرستمت
- الف) گوش کن پند، ای پسر، وز بهر دنیا غم مخور
ب) ای صبح‌دم، ببین که کجا می‌فرستمت
- (۱) آفتاب، دنیا
(۲) حدیثی، وفا
(۳) صبح‌دم، دُر
(۴) دُر، آفتاب

۱۱۸-از بیت «گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید/ چون عشق حرم باشد سهل است بیابان‌ها» کدام مفهوم برداشت نمی‌شود؟

- (۱) تحمل رنج برای رسیدن به مقصود
- (۲) بی‌ارزشی بیابان‌ها در برابر ارزشمندی عشق
- (۳) از دشواری‌ها استقبال کردن
- (۴) مقدس‌بودن عشق

۱۱۹-با توجه به جدول زیر، مفهوم مناسب هر بیت در کدام گزینه نادرست آمده است؟

مفاهیم	ابیات
الف) چو بار نیست به تسکین خلق نتوان زیست/ که دوستان اگرم دل دهنده، جان ندهند	۱- پایداری عاشق
ب) تعليم ز اره گیر در امر معاش/ نیمی سوی خود می‌کش و نیمی می‌پاش	۲- سختی‌های راه عشق
ج) گرت هواست که معشوق نگسلد پیمان/ نگاه دار سِ رشته تا نگه دارد	۳- تلاش دوسویه
د) صبا بر آن سر زلف ار دل مرا بینی/ ز روی لطف بگویش که جا نگه دارد	۴- بخشندگی

(۱) الف: ۲
(۲) ب: ۱
(۳) د: ۱
(۴) ج: ۳

۱۲۰-عبارت «الصَّبَرُ مِفْتَاحُ الْفَرَجَ» بیان‌کننده کدام صفت است؟

- (۱) امیدواری
(۲) شکیبایی
(۳) بخشندگی
(۴) چیرگی

۱۰ دقیقه

تفکر و اندیشه

آینده (وشن، مژلگاه بعد

درس ۵ و ۶

صفحه‌های ۴۷ تا ۶۸

دین و زندگی (۱)

۱۲۱- براساس آیه ۵ سوره قیامت، علت انکار معاد توسط انسان چیست و یکی از انگیزه‌های انکار معاد که در قرآن کریم نیز به آن اشاره گردیده، کدام است؟

(۱) بدون ترس از دادگاه قیامت در تمام عمر گناه کند. - فراموش کردن خلقت نخستین

(۲) تا با بهانه‌جویی و دلایل بی‌اساس، خود را از مسئولیت‌هایی که خداوند بردوشش گذاشته، دور کند. - فراموش کردن خلقت نخستین

(۳) تا با بهانه‌جویی و دلایل بی‌اساس، خود را از مسئولیت‌هایی که خداوند بردوشش گذاشته، دور کند - نشناختن قدرت خدا

(۴) بدون ترس از دادگاه قیامت در تمام عمر گناه کند. - نشناختن قدرت خدا

۱۲۲- اگر معتقد باشیم یکی از ویژگی‌های عالم بزرخ «تداوم ارتباط عالم بزرخ با دنیاست»، به مفاد کدام آیه اشاره کرده‌ایم؟

(۱) «حتّی إذا جاءَ أَخْدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ»

(۲) «يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبالُ وَكَانَتِ الْجِبالُ كَبِيْرًا مَهِيَّلًا»

(۳) «الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ»

(۴) «يُبَنِّئُ الْإِنْسَانُ يَوْمَنِدِ بِمَا قَدَّمَ وَأَخْرَ»

۱۲۳- از کدام عبارت قرآنی می‌توان مرحله بزرخ که قبل از قیامت است را استباط کرد؟

(۲) «وَ مَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا»

(۱) «قَالَ رَبِّ ارْجِعُونَ لَعَلَّی أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ»

(۴) «أَمْ نَجْعَلُ الْمُنْتَقَيْنَ كَالْفُجَارِ»

(۳) «اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَيَجْعَلُنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ»

۱۲۴- از دقت و توجه در کدام موارد، امکان معاد فهمیده می‌شود؟

(۱) گرایش به بقا و جاودانگی - پیدایش نخستین انسان در آغاز خلقت

(۲) گرایش به بقا و جاودانگی - مجازات استفاده از سلاح کشتار جمعی

(۳) پاداش اعمالی مانند شهادت - مجازات استفاده از سلاح کشتار جمعی

(۴) ماجراهی عزیر نسی (ع) - فرا رسیدن بهار در طبیعت پس از گذر از زمستان

۱۲۵- از ترجمه آیه شریفه «برای ما مثلی زد، در حالی که آفرینش نخستین خود را فراموش کرده بود، گفت: کیست که این استخوان‌های پوسیده

را دوباره زنده کند؟ بگو همان خدایی که آن‌ها را برای نخستین بار آفرید و او بر هر خلقتی داناست» کدام مورد مستفاد می‌گردد؟

(۱) ضرورت آفرینش مجدد جسم برای پیوستن به روح در آخرت براساس حکمت الهی است.

(۲) جریان همیشگی تبدیل زندگی به مرگ و بالعکس در طبیعت، نشان‌دهنده رستاخیز و قیامت است.

(۳) توانایی خداوند در خلق و آفرینش آغازین و زنده‌کردن دوباره انسان، مشهود است.

(۴) زنده‌شدن مجدد انسان‌ها در بزرخ، نشان‌دهنده قدرت و علم الهی است.

۱۲۶- وجود تمایلات و گرایش‌های مختلف در وجود انسان، پاسخ کدام سؤال را برای او روشن می‌سازد؟

۱) «فَحَسِّنْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَّادًا وَأَنْكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجِعُونَ»

۲) «هُلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أُمْ هُلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ»

۳) «اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَيَجْمَعُنَّكُمْ إِلَيْ يَوْمِ الْقِيَامَةِ

۴) «إِنَّمَا نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ

۱۲۷- اعتقاد به تأثیرگذاری اعمال دیگران در سرنوشت انسان، پیامد اعتقاد به کدامیک از نشانه‌های وجود ارتباط میان عالم بزرخ و دنیاست و

مصدق آن چیست؟

۱) بسته‌نشدن پرونده اعمال - نماز و روزه

۲) دریافت پاداش خیرات بازماندگان - نماز و روزه

۳) بسته‌نشدن پرونده اعمال - صدقه دادن و طلب مغفرت

۴) دریافت پاداش خیرات بازماندگان - صدقه دادن و طلب مغفرت

۱۲۸- در قرآن کریم بعد از کدام موضوع، درباره هیچ موضوعی به اندازه معاد سخن گفته نشده است و عاقل‌ترین و راستگو‌ترین مردمان در طول

تاریخ چه کسانی بوده‌اند؟

۱) یکتاپرستی - پیامبران

۲) نبوت - شهیدان و صدیقین

۳) یکتاپرستی - شهیدان و صدیقین

۴) نبوت - پیامبران

۱۲۹- زمانی که مجاهدی در راه خدا به شهادت می‌رسد، چه اتفاقی برای او می‌افتد؟

۱) ارتباطش با دنیا بهطور کامل قطع می‌شود.

۲) بهصورت مستقیم وارد جهان آخرت می‌شود.

۳) مرحله دیگری به نام برزخ در انتظار اوست.

۴) بهصورت غیرمستقیم وارد قیامت می‌شود.

۱۳۰- با توجه به آیات سوره مبارکه واقعه، دوزخیان در حالی که در دنیا مست و مغورو نعمت بودند و بر گناهان اصرار می‌کردند، چه می‌گفتند؟

۱) «گروهی از ما می‌میریم و گروهی زنده می‌شویم و ما را گذر روزگار نابود می‌کند.»

۲) «پورددگارا ما را بازگردانید، باشد که عمل صالح انجام دهیم و گناه نکنیم.»

۳) «زندگی و حیات ما چیزی جز همین زندگی و حیات دنیایی ما نیست.»

۴) «هنگامی که ما مردیم و استخوان شدیم، آیا برانگیخته خواهیم شد؟»

زبان انگلیسی (۱)

۱۰ دقیقه

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

**Wonders of Creation
(Get Ready, ...,
Listening and Speaking)**

درست

۵۹ تا ۱۴۳ صفحه

131- A: How cold it is today!**B: I think it is ... day of the year.**

- 1) coldest   2) very cold   3) the coldest   4) colder

132- Mr. Drogba is not a ... painter, but I think we need a ... one to paint this room.

- 1) worse - best   2) bad - better   3) better - best   4) good - better

133- Doing your homework can take ... you think, especially if you want to do it well.

- 1) more than time   2) time more   3) more time than   4) more time

134- Water is very important for life and is often found in ... form in rivers and lakes.

- 1) drop   2) observatory   3) heart   4) liquid

135- Tomorrow, James will take a/an ... exam to show his speaking skills in Russian.

- 1) brave   2) oral   3) powerful   4) strange

136- A healthy diet and daily exercise can help the body better ... itself against microbes that can cause disease.

- 1) collect   2) save   3) defend   4) carry

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

A long time ago, people believed that the Earth was the center of everything. They thought that everything, like the Sun, stars, and planets, moved around the Earth. This idea seemed to be right, but it didn't really explain how the planets moved in the sky. Then, a smart scientist named Nicolas Copernicus came along. He had a new idea: He said that the Earth and all the other planets actually go around the Sun. This was a big change in how people thought about space, and it helped explain things better.

After Copernicus, other scientists like Galileo, Kepler, and Newton started to study his ideas more. They helped people understand how the planets move and why the Earth orbits the Sun. Copernicus showed that the Earth is just one of many planets that travel around the Sun. What's really interesting is that Copernicus discovered all this mostly using math. He didn't have the powerful telescopes we have today, but he still made important discoveries.

In 1543, Copernicus published a book about his ideas, and sadly, he died that same year. At first, many people didn't believe what he said. But later on, more and more people realized that he was right. His ideas changed how we understand our Solar System forever.

137- The passage is mainly about ....

- 1) Copernicus' ideas about the Earth   2) the Sun, stars, and planets
3) the planets that go round the Earth   4) the powerful telescopes scientists use

138- Many years ago, people believed that ....

- 1) the Sun was the center of everything
2) the Earth was the most important planet in the sky
3) the Earth was just one of many planets
4) all planets moved around the Sun

139- The underlined word "his" in paragraph 2 refers to ... .

- 1) Copernicus   2) Galileo   3) Kepler   4) Newton

140- Which of the following is NOT correct about Copernicus?

- 1) He believed that the Sun was the center of our Solar System.
2) He discovered that the Earth and other planets orbit the Sun.
3) He published his ideas in a book in 1543.
4) He used modern telescopes to make his discoveries.

دفترچه سؤال

آزمون هوش و استعداد

(دوره دوم)

۳۰ آذر

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰

زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

مسئول آزمون	حميد لنجانزاده اصفهانی
ویراستار	فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو
مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول درس مستندسازی	علیرضا همایون خواه
طراحان	حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، هادی زمانیان، حمید گنجی، فرزاد شیرمحمدی، مهبد باقری، مرجان جهان‌بانی، آرمان احمدی
حروف چینی و صفحه‌آرایی	معصومه روحانیان
ناظر چاپ	حمید عباسی

برای مشاهده پاسخ‌ها، به صفحه شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

۳۰ دقیقه

استعداد تحلیلی

- ۲۵۱- با حروف «ف ق» و با همهٔ حروف به هم ریختهٔ کدام گزینه، واژه‌ای به معنای «پیروزی، مددکردن بخت، فراهم شدن اسباب کار» ساخته می‌شود؟
- (۱) ت و ی
  - (۲) ات و
  - (۳) پ و ی
  - (۴) اپ و
- ۲۵۲- با همهٔ حروف به هم ریختهٔ «ا پ د ش ع ق م و ه ی» می‌توان دو واژه ساخت به معنای ...
- (۱) سانجه
  - (۲) تمدید
  - (۳) رابطه
  - (۴) تکذیب

* بر اساس متن زیر برگرفته از کتاب «درآمدی بر کشاکش غزالی و اسماعیلیان» به پنج پرسش بعدی پاسخ دهید.

حضور و ظهور شهاب الدین یحیی سهروردی و مکتب فلسفی اش، مشهور به «اشراق» را می‌توان واکنش شرق عالم اسلام دانست نسبت به آراء خردسازی و اندیشه‌سوز امام محمد غزالی. البته این واکنش در برخی زمینه‌ها پیشینه‌ای دارد که به آراء عین القضاط همدانی و ابوالبرکات بغدادی نیز راه می‌برد، در عین حال اکنون آشکار شده که امام محمد غزالی نظریه پرداز مشهور، مشروعیت‌بخشی خلافت عباسی است و در سیزی با اصول مسلم فرض شده‌ی فلسفی نزد خردگرایان «گنوستیک» ایرانی اسلامی. بنابراین پریبراه نخواهد بود اگر در آثار فلسفی سهروردی که در تقابل با آموزه‌های غزالی طرح می‌شوند، در جستجوی آینین سیاسی ویژه‌ای نیز باشیم که بتوان صفت اشراقی را به آن اطلاق کرد و پر واضح است که تنها با بررسی نوشته‌های سهروردی در افق آیننهای سیاسی جریان گنوستیسیسم ایرانی اسلامی است که این میستر خواهد شد.

آینین سیاسی اشراقی در واقع نظامی است ترکیبی که عناصر بنیادین آن از برخی انگاره‌های موجود در آموزه‌های سیاسی ایرانی و اسلامی و گنوستیک اخذ شده‌اند، انگاره‌هایی که عبارت باشند از:

۱. نظریه‌ی بنیاد نبوت در اسلام شرقی دجله‌ای، یعنی انکار نبوتِ اسرائیلی و تأکید بر اعلم ناس و انسان کامل بودن نماینده‌ی خدا در میان مردم.
۲. اعتقادات اسلامی در باب معجزات و کرامات انبیا و اولیا.
۳. باورهای باستانی ایرانی درباره‌ی فرهی پادشاهانی که صاحب نیرنگند، همانند فریدون و کیخسرو.
۴. سنت کهن ایرانی در باب وزیران و مشاوران خردمندی که حکمت خود را در خدمت پادشاهان قرار می‌دهند و بیشترشان جان خود را نیز بر سر همین خدمت به گسترش عدالت می‌نهند، وزیرانی چون بزرگمهر و مشاورانی چون این مقفع، که نمونه‌هایی درخور از اینان هستند.
۵. سنت اشراق هندو ایرانی مبنی بر این که هر کس طلب علم کند و به حکمت متعالی دست یابد فرهی ایزدی داده خواهد شد.
۶. آموزه‌ی گنوستیک دوام فیض الهی مبنی بر تهی ندانستن عالم وجود از حجت خداوندی در مقام رئیس مدینه.
۷. باور به لزوم برخورداری رئیس مدینه از حکمت و عصمت یا همان فرهی ایزدی و غیرفاضله‌خواندن حکومت عاری از چنین حجتی و ناروا دانستن همکاری با چنین حکومتی.

این گونه است که در می‌یابیم آینین سیاسی اشراقی یکسر از خود به وجود نیامده است، همچون هر آینین سیاسی دیگری. و ریشه‌های نظری آن را در متون فلسفه‌ی ایرانی و اسلامی می‌توان بازجست، بهویژه در متون مربوط به فلسفه‌ی سیاسی ایرانی اسلامی، آن گونه که در آثار فارابی طرح شده و نیز در کتاب‌هایی مانند کیمیای سعادت ابوحامد غزالی. به نظر برخی محققان سهروردی بی‌گمان کتاب‌هایی چون نصیحة‌الملوک غزالی، قابوس‌نامه‌ی وشمگیر و سیاست‌نامه‌ی خواجه نظام‌الملک که آینین پادشاهی ایران را نمونه دانسته، از سیاست و آداب ایشان یاد کرده و این گونه در بینش سیاسی سهروردی عمیقاً موثر افتاده‌اند، می‌شناخته‌اند. چه آنجا که از مسئله مشروعیتِ برخی از پادشاهان کهن مانند فریدون و کیخسرو سخن می‌گوید، میان آرای او و نظریات اینان شباهت بسیار می‌یابیم.

۲۵۳- واژه‌ی «نیرنگ» طبق متن بالا ...

- (۱) به معنای «فریب مردم» و عامل دوری از خداست.
- (۲) بار معنایی منفی ندارد.
- (۳) به معنای «خیانت در قدرت» نزدیک است.
- (۴) ویژه‌ی افرادی است که قدرت سیاسی ندارند.

- ۲۵۴ - کدام عبارت از متن برمی‌آید؟

۱) پیروان آیین سیاسی سه‌روردی همچون پیروان آیین سیاسی غزالی علی‌رغم خلق‌الستاعه‌بودن این نظریه‌ها، آن‌ها را شایسته‌ی تبعیت دانسته‌اند.

۲) گرایش سه‌روردی به خردگرایی گنوستیک ایرانی، بیش از غزالی و سازگاری غزالی با نوشه‌های عین‌القضات همدانی بیش از سه‌روردی است.

۳) تقابل اندیشه‌های فلسفی سه‌روردی با غزالی و نیز ورود غزالی به اندیشه‌های سیاسی، کشف و بررسی اندیشه‌های سیاسی سه‌روردی را ناگزیر می‌کند.

۴) ابوالبرکات بغدادی بیش از آن که الهام‌بخش سه‌روردی در اندیشه‌های فلسفی‌اش بوده باشد، الهام‌بخش غزالی بوده است در اندیشه‌های سیاسی‌اش.

- ۲۵۵ - عبارت زیر، با چندمین انگاره‌ی پیشنهادی متن ارتباط بیشتری دارد؟

«عجیب است که نوشه‌اند سلیمان در انتهای عمر به بتپرستی روی آورده بود. چه طور ممکن است پیامبری الهی با آن شأن، چنین کند؟ این ناقض اصول پیامبری است.»

۲) انگاره‌ی دو

۱) انگاره‌ی یک

۴) انگاره‌ی پنج

۳) انگاره‌ی چهار

- ۲۵۶ - کدام روایت به انگاره‌ی شماره‌ی «۳» بیشتر مربوط است؟

۱) فریدون که بر تخت نشست، جهان زیر و زبر شد. آیین زشتی و پلیدی که برترین جایگاه‌ها را به خود گرفته بود، دوباره پست شد و آیین فرزانگان

دوباره بر صدر نشست.

۲) فریدون سه پسر داشت و هر سه را به یمن فرستاد تا سه دختر پادشاه یمن را برای خود به همسری بگیرند. با مخالفت پادشاه یمن، کار برای

فرزندان سخت شد، ولی پادشاه یمن در نهایت تسليم شد.

۳) پس آن گاه که سه فرزندش از سفر یمن بازگشته‌اند، خود را به شما بیل اژدهایی درآورد و برابر ایشان ایستاد، اما هر سه پسر از آتش سوزان دهان او

گریختند. پس او شاد گشت که فرزندانش، باهوشند و پرتوان.

۴) فریدون جهانش را سه بخش کرد. شرق را به یکی داد و غرب را به یکی و میانه را که خوشترين سرزمين‌ها بود، به کوچکترین فرزندش «ایرج» داد.

این سرزمین، «ایران» نامیده شد.

- ۲۵۷ - کدام انگاره با عبارت «الْحَجَّةُ قَبْلُ الْخَلْقِ وَ مَعَ الْخَلْقِ وَ بَعْدَ الْخَلْقِ» ارتباط معنایی بیشتری دارد؟

۲) انگاره‌ی پنج

۱) انگاره‌ی چهار

۴) انگاره‌ی هفت

۳) انگاره‌ی شش

* پرنیان، ترمه، پرستو و یکتا در یک کافه هر کدام در یک سمتِ یک میز مربعی نشسته‌اند. هر کدام از این افراد لباسی به یکی از رنگ‌های «قرمز، سبز، آبی و زرد» بر تن کرده و یکی از بین «شیرینی، چای، بستنی و قهوه» سفارش داده‌اند. در این باره، تنها می‌دانیم آنان که حرف نخست نامشان یکی است، روبه‌روی یکدیگر ننشسته‌اند و آنان که چای و قهوه سفارش داده‌اند کنار هم‌ند. همچنین می‌دانیم یکتاست که قرمز پوشیده است. بر این اساس به دو سؤال بعدی پاسخ دهید.

- ۲۵۸- اگر بدانیم کسی که زرد پوشیده است، بستنی سفارش داده و روبه‌روی کسی است که سبز پوشیده است، قطعاً می‌توانیم بگوییم ...

(۱) پرنیان بستنی سفارش داده است.
(۲) ترمه آبی پوشیده است.

(۳) پرنیان بستنی سفارش نداده است.
(۴) ترمه آبی نپوشیده است.

- ۲۵۹- اگر شخصی که سبز پوشیده، قهوه سفارش داده و بین دو شخصی نشسته باشد که آبی و زرد پوشیده‌اند، یکتا قطعاً ...

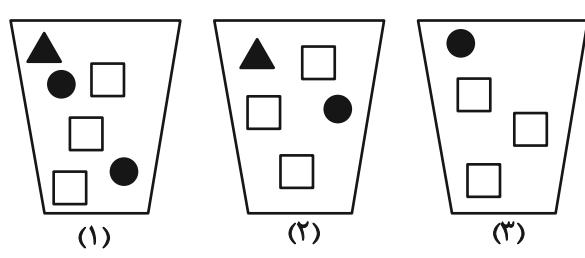
(۱) بستنی سفارش داده است.
(۲) بستنی سفارش نداده است.

(۳) چای سفارش داده است.
(۴) چای سفارش نداده است.

- ۲۶۰- سه ظرف با تعدادی مهره متفاوت به شکل زیر داریم، باید با چشم بسته ابتدا یک مهره از ظرف ۱، سپس یک مهره از ظرف ۲ و بعد یک مهره از

ظرف ۳ برداریم و بعد مجازیم دوباره از ظرف ۱ این کار را تکرار کنیم. حداقل چند مهره از ظرف‌ها خارج کنیم تا مطمئن شویم حداقل دو مربع

سفید یکسان متوالی خارج کرده‌ایم؟

۹ (۱)

۱۱ (۲)

۱۲ (۳)

۱۴ (۴)

* در ۶۰۰ لیتر محلول، نسبت ماده «الف» به ماده «ب» به ماده «ج» سه به پنج و نسبت ماده «ج» به ماده «د»، چهار به پنج است و نسبت ماده «الف» به ماده «ج» برابر یک است. بر این اساس به دو سؤال بعدی پاسخ دهید.

- ۲۶۱- حدوداً چند لیتر ماده «الف» در محلول هست؟

۱۱۲ (۲)

۱۰۲ (۱)

۱۳۲ (۴)

۱۲۲ (۳)

- ۲۶۲- چند لیتر ماده «د» را به محلول اضافه کنیم که نیمی از محلول از این ماده باشد؟

۲۹۶ (۲)

۲۱۷ (۱)

۳۱۹ (۴)

۳۱۷ (۳)

- ۲۶۳ - عدد سن پدر بزرگی سه سال پیش بیست و سه برابر سن نوه بزرگش بود و سه سال بعد پانزده برابر سن نوه کوچکش خواهد شد. اگر بدانیم سن نوه بزرگتر اکنون سه برابر سن نوه کوچکتر است. اختلاف سنی این دو نوه چند سال است؟

۲ (۲)

۱ (۱)

۴ (۴)

۳ (۳)

- ۲۶۴ - اگر ۸ کارگر هر کدام با ۶ ساعت کار مجموعاً $\frac{1}{4}$ کار را انجام داده باشند، ۱۲ کارگر هر کدام با چند ساعت کار مجموعاً باقیمانده کار را انجام

می‌دهند؟ کارگرها یکسانند.

۱۰ (۲)

۸ (۱)

۱۶ (۴)

۱۲ (۳)

- ۲۶۵ - در جدول زیر، کدام گزینه را باید به جای دو علامت سؤال (?) قرار داد؟

۷	۹	۷	۲
۴	۸	۴	۰
۵	۷	۴	۲
۷	۶	?	?

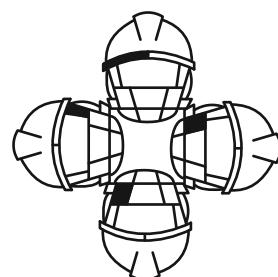
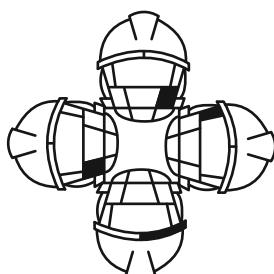
۶	۹
---	---

۴	۴
---	---

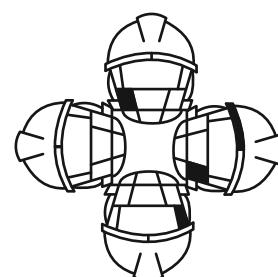
۷	۰
---	---

۴	۸
---	---

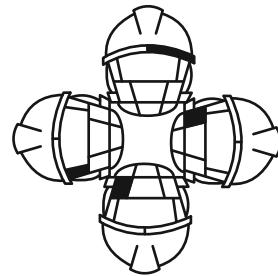
- ۲۶۶ - کدام شکل از دوران شکل زیر به دست می‌آید؟

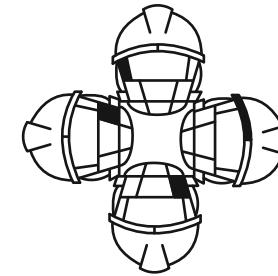
(۲)

(۱)

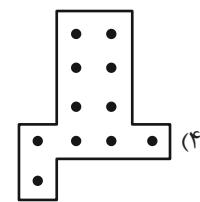
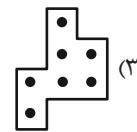
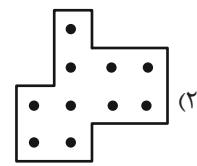
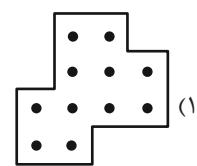
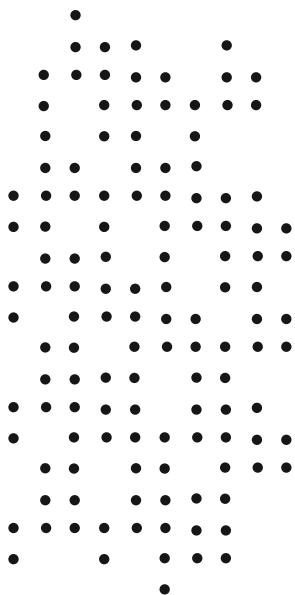

(۴)

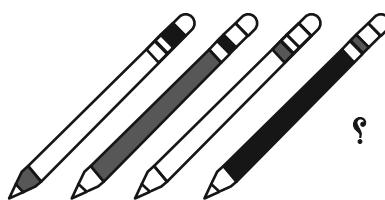

(۳)

۲۶۷ - شکل زیر بدون تغییر یا دوران از تکرار کدام گزینه درست شده است؟

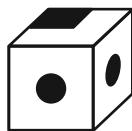
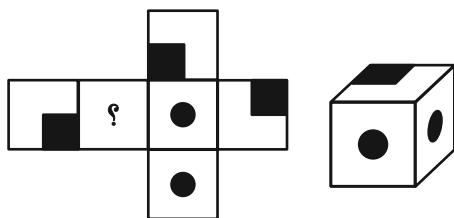

۲۶۸ - شکل جایگزین علامت سؤال الگوی زیر کدام است؟

۲۶۹ - شکل گستردۀ ای به صورت زیر داشتیم که یکی از وجههای آن معلوم نبود. از این شکل گستردۀ مکعبی به شکل زیر ساختیم. درباره

وجه نامعلوم شکل گستردۀ چه می‌توان گفت؟ دقیق کنید پشت برگه کاملاً سفید است.

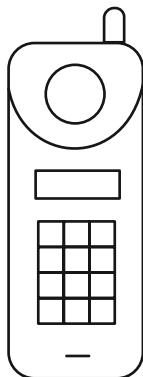
۱) حتماً شکل بوده است.

۲) حتماً به شکل بوده است.

۳) یا به شکل بوده است و یا به شکل بوده است.

۴) به هر شکلی ممکن است بوده باشد.

۲۷۰ - شکل زیر از چند مستطیل تشکیل شده است؟

۵۸ (۱)

۵۹ (۲)

۶۰ (۳)

۶۱ (۴)

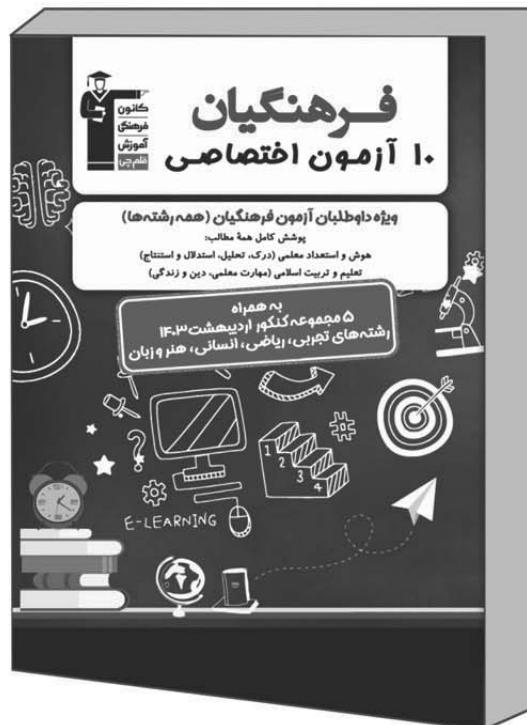
کتاب استعداد تحلیلی هوش غیر کلامی

کتاب استعداد تحلیلی هوش کلامی

کتاب فرهنگیان ۱۰ آزمون اختصاصی

پاسخنامه

دهم انسانی

۱۴۰۳ آذر ماه

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقت عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقت عام) ۰۲۱-۶۴۶۳

« تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش »

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
مهدی اسفندیاری، دانیال آرکیش، محسن جهانبخش، حمیدرضا رستم‌نژاد، مسعود عباسی، زین‌علی محمدی	ریاضی و آمار (۱)
برگزیده از کتاب آبی	ریاضی و آمار (۱) - سوالات آشنای آشنا
صالح بهاری، سعید جعفری، اکرم رسا، ابوالفضل عباس‌زاده، سعید کرمی، محمد مالک	علوم و فنون ادبی (۱)
راضیه ابراهیمی‌نژاد، یاسین سعدی، فرهاد منوچهری	جامعه‌شناسی (۱)
ابوطالب درانی، امیر‌رضا آزادی‌زاده، متین بهادرلو، امیر‌رضا پرویزی، فاطمه عزیزی، امیرحسین کاروین، اقبال مرادی، جواد میربلوکی	عربی، زبان قرآن (۱)
راضیه ابراهیمی‌نژاد، علیرضا آزادی‌زاده، مینی بهادرلو، امیر‌رضا پرویزی، فاطمه عزیزی، امیرحسین کاروین، اقبال مرادی، جواد میربلوکی	تاریخ (۱) و جغرافیای ایران
جواد پاکدل، محمد رضایی‌پقا، طهورا رهانچام، سالار صفائی، محمد قاسمی	منطق
سارا شریفی، علی صبی، احسان عالی‌نژاد، سپیده فتح‌الهی، آرش کتاب‌فروش‌بدری	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

مستندسازی	ویراستاران رتبه برتر	ویراستاران استاد	مسئول درس	گزینشگر	نام درس
سمیه اسکندری	سید عارف خبیری	محمد بحیرایی، احسان غنی‌زاده	آروین حسینی	آروین حسینی	ریاضی و آمار (۱)
الناز معتمدی	فاطمه جمالی، امیر‌رضا کرمی‌پور سید عارف خبیری، امیر‌محمد قلعه‌کاهی	لهام محمدی	حسن اصحابی	حسن اصحابی	علوم و فنون ادبی (۱)
سجاد حقیقی‌پور	زهرا زارع، زهرا قصری زهرا آزاد، امیر‌رضا کرمی‌پور	یاسین سعدی، ملیکا ذاکری	ریحانه امینی	ریحانه امینی	جامعه‌شناسی (۱)
لیلا ایزدی	ساغر اسفهندی	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور، آیدین مصطفی‌زاده	آرمنی ساعدپناه	آرمنی ساعدپناه	عربی، زبان قرآن (۱)
عطیه محلوجی	امیر‌رضا کرمی‌پور	فاطمه عزیزی	زهرا دامیار	زهرا دامیار	تاریخ (۱) و جغرافیای ایران
سوگند بیگلری	سمیرا معروف، امیر‌محمد قلعه‌کاهی ملیکا ذاکری	فرهاد علی‌نژاد	مرضیه محمدی	مرضیه محمدی	منطق
سجاد حقیقی‌پور	تینا شمسی	مرضیه محمدی، محمدعلی یوسفی	آفرین ساجدی	آفرین ساجدی	اقتصاد

گروه فنی و تولید

زهرا دامیار	مدیر گروه
مهدیه ملاصالحی	مسئول دفترچه
مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: سجاد حقیقی‌پور	مستندسازی
زهرا تاجیک	حروف‌چین و صفحه‌آرا
سوران نعیمی	ناظر چاپ

$$-ax^2 - bx + 1 = 0 \quad \begin{cases} a=2 \\ b=-3 \end{cases} \rightarrow -2x^2 + 3x + 1 = 0$$

$$S = \frac{x}{\frac{3}{2}} = \frac{\text{قرینه ضریب}}{\text{ضریب}} : \text{مجموع ریشه‌ها}$$

(مفهوم تابع، صفحه ۳۹)

(همیرضا رستم‌نژاد)

«۲» گزینهبا توجه به تعریف تابع، یک تابع از مجموعه A به مجموعه B رابطه‌ای بیناین دو مجموعه است که در آن به هر عضو از A دقیقاً یک عضو از B نظیر

شود. چون از عدد ۲ در نمودار پیکانی، دو پیکان خارج شده است، پس باید

مقادیری که این پیکان‌ها از ۲ به آن‌ها وارد می‌شوند یکسان و برابر باشند تا

$$m-1=3 \Rightarrow m=4 \quad \text{نمودار پیکانی تابع باشد، لذا:}$$

حال به ازای $m=4$ مقدار $m-7$ در مجموعه اول برابر -3 می‌شود،بنابراین دو عضو -3 در مجموعه اول وجود خواهد داشت، در نتیجه

عضوهای متناظر آن‌ها در مجموعه دوم هم باید با هم برابر باشند تا نمودار

پیکانی تابع باشد:

$$n+1=2 \Rightarrow n=1$$

در نتیجه مقدار $m-2n$ را می‌توان محاسبه کرد:

$$m-2n=4-2(1)=2$$

(مفهوم تابع، صفحه‌های ۳۹ تا ۴۰)

(دانیال آرکیشن)

«۱» گزینهبرای بهدست آوردن ضابطه تابع اگر عدد حقیقی را x در نظر بگیریم:

$$\text{مربع آن عدد: } x^2 \leftarrow 5 \text{ برابر مربع: } 5x^2 \leftarrow \text{به علاوه: } 1$$

$$f(x) = 5x^2 + 1$$

$$f(2) = 5(2)^2 + 1 = 21, f(-1) = 5(-1)^2 + 1 = 6 \Rightarrow f(2) + f(-1) = 21 + 6 = 27$$

(ضابطه پیری تابع، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۶)

ریاضی و آمار (۱)**۱- گزینه «۲»**تابع f به صورت زیر است:

$$f(x) = 2x^3 - 1$$

$$x = -2 \Rightarrow f(-2) = 2(-2)^3 - 1 = -17$$

$$x = 0 \Rightarrow f(0) = 2(0)^3 - 1 = -1$$

$$x = 1 \Rightarrow f(1) = 2(1)^3 - 1 = 1$$

$$x = 2 \Rightarrow f(2) = 2(2)^3 - 1 = 15$$

اختلاف بزرگترین و کوچکترین عضو مقادیر وابسته برابر است با:

$$15 - (-17) = 15 + 17 = 32$$

(مفهوم تابع، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۶)

«۲» گزینه

(همیرضا رستم‌نژاد)

با توجه به تعریف تابع به بررسی عبارت‌ها می‌پردازیم:

الف) هر شخصی دارای یک شماره ملی مشخص و منحصر به فرد است، پس این گزینه معرف یک تابع است.

ب) هر شهری در ایران ممکن است چندین سوغاتی داشته باشد، پس به ازای یک شهر چندین سوغاتی خواهیم داشت که با تعریف تابع در تناقض است.

پ) هر فردی در یک زمان مشخص فقط می‌تواند یک وزن مخصوص داشته باشد، پس با توجه به تعریف تابع این گزینه نیز معرف یک تابع خواهد بود.

ت و ث) چون به ازای یک ورودی ($x=2$) دو خروجی متفاوت داریم، پس این دو رابطه نیز تابع نخواهند بود.

(مفهوم تابع، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۶)

«۳» گزینه

(مهری اسفندیاری)

$$\begin{cases} (3, 2a-1) \\ (3, 3) \end{cases} \Rightarrow 2a-1=3 \Rightarrow 2a=4 \Rightarrow a=2$$

$$\begin{cases} (1, b^2-1) \\ (1, 1) \end{cases} \Rightarrow b^2-1=1 \Rightarrow b^2=2 \Rightarrow b=\pm\sqrt{2}$$

رابطه f به ازای $a=2$ تابع نمی‌شود و فقط $b=-\sqrt{2}$ قابل قبول است.

$$f = \left\{ \frac{1}{x}, 0, 1, \frac{3}{x} \right\}$$

فقط ۱ و صفر صحیح هستند.

(ضابطه های تابع، صفحه ۵۳)

(زایلر مددی)

«۹» گزینه

$$f(x) = -4 \Rightarrow x^2 - 5x = -4 \Rightarrow x^2 - 5x + 4 = 0$$

$$\Rightarrow (x-1)(x-4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=1 \\ x=4 \end{cases}$$

$$f(x) = -6 \Rightarrow x^2 - 5x = -6 \Rightarrow x^2 - 5x + 6 = 0 \Rightarrow (x-2)(x-3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=2 \\ x=3 \end{cases}$$

$$A = \{(1, -4), (4, -4), (2, -6)\} \Rightarrow A = 1+4+2 = 7$$

$$A = \{(1, -4), (4, -4), (3, -6)\} \Rightarrow A = 1+4+3 = 8$$

$$A = \{(2, -6), (3, -6), (1, -4)\} \Rightarrow A = 2+3+1 = 6$$

$$A = \{(2, -6), (3, -6), (4, -4)\} \Rightarrow A = 2+3+4 = 9$$

پس مجموع اعضای دامنه، نمی‌تواند ۵ باشد.

(ضابطه های تابع، صفحه ۵۳)

(زایلر مددی)

«۱۰» گزینه

با توجه به ضابطه تابع f داریم:

$$x = 2 \Rightarrow f(2) = f(1) + 2$$

$$1 = f(2) + 2 \Rightarrow f(2) = -1$$

$$\begin{aligned} x = -1 &\Rightarrow f(-1) = f(-1) + 2 \Rightarrow -1 = f(-1) + 2 \\ &\Rightarrow f(-1) = -3 \end{aligned}$$

(ضابطه های تابع، صفحه ۵۳ و ۵۴)

(مسعود عباسی)

«۶» گزینه

در نمودار مختصاتی برای به دست آوردن دامنه (D) و برد (R) یک تابع

کافی است تصویر نقاط نمودار را به ترتیب بر محور Xها و Yها محاسبه کنیم،

بنابراین:

$$\begin{cases} D : x \geq -3 \\ R : y \leq 3 \end{cases}$$

گزینه «۱»

$$\begin{cases} D : R - \{0\} \\ R : y \leq 0 \end{cases}$$

گزینه «۲»

$$\begin{cases} D : x < 0 - \{-1\} \\ R : y < 0 - \{-1\} \end{cases}$$

گزینه «۳»

$$\begin{cases} D : R - \{-1, 1\} \\ R : y \geq 0 - \{1\} \end{cases}$$

گزینه «۴»

(ضابطه های تابع، صفحه های ۵۵ تا ۵۷)

(مسعود عباسی)

«۷» گزینه

از نمودار داده شده مقادیر را به دست می آوریم و در کسر داده شده

جایگذاری می کنیم:

$$\begin{aligned} f(-2) &= 1, f(1) = 1 \\ f(3) &= 0, f(2) = 1 \\ f(4) &= -1 \end{aligned} \Rightarrow \frac{1 \times 1 + 2 \times 0}{1 - (1 \times (-1))} = \frac{1+0}{1-(-1)} = \frac{1}{2}$$

(ضابطه های تابع، صفحه های ۵۵ تا ۵۷)

(دانلود آرکیشن)

«۸» گزینه

$$f(0) = \sqrt{0+1} - \frac{1}{2} = 1 - \frac{1}{2} = \frac{1}{2}$$

$$f\left(-\frac{3}{4}\right) = \sqrt{-\frac{3}{4}+1} - \frac{1}{2} = \sqrt{\frac{1}{4}} - \frac{1}{2} = \frac{1}{2} - \frac{1}{2} = 0$$

$$f\left(\frac{5}{4}\right) = \sqrt{\frac{5}{4}+1} - \frac{1}{2} = \sqrt{\frac{9}{4}} - \frac{1}{2} = \frac{3}{2} - \frac{1}{2} = 1$$

$$f(3) = \sqrt{3+1} - \frac{1}{2} = \sqrt{4} - \frac{1}{2} = 2 - \frac{1}{2} = \frac{3}{2}$$

(کتاب آبی)

«۱۳- گزینه»

برای این که نمودار پیکانی تابع باشد از هر عضو مجموعه اول می بایست یک پیکان خارج شود. در نتیجه برای تابع شدن می بایست از ۳ پیکان خارج شده از عضو B ، ۲ تا از آن ها حذف شده و همچنان از ۲ پیکان خارج شده از عضوهای C و D از هر کدام از آن ها یک پیکان حذف شود. پس در مجموع با حذف ۴ پیکان، نمودار به تابع تبدیل می شود.

(مفهوم تابع، صفحه ۳۸)

(کتاب آبی)

«۱۴- گزینه»

نمودار یک رابطه، زمانی تابع است که هر خط موازی محور y ها نمودار تابع A و B را حداکثر در یک نقطه قطع کند. با توجه به نمودار، از سه نقطه A و C که بر روی یک خط عمودی قرار دارند حداقل باید دو نقطه و از سه نقطه E ، F و H نیز حداقل یک حداقل دو نقطه و از دو نقطه G و D حذف شود تا نمودار رابطه تبدیل به یک تابع می شود.

(مفهوم تابع، صفحه ۳۶)

(کتاب آبی)

«۱۵- گزینه»

برای این که رابطه f تابع باشد، می بایست مؤلفه های دوم دو زوج

مرتب $(1,2), (m,1)$ با یکدیگر برابر باشند؛ لذا داریم:

$$f = \{(1,2), (m,1), (1, m^2 + m), (m^2 - 2, m + 1)\}$$

شرط تابع بودن $\Rightarrow (1,2) = (1, m^2 + m) \Rightarrow m^2 + m - 2 = 0$

$$\Rightarrow (m+2)(m-1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} m+2=0 \Rightarrow m=-2 \\ m-1=0 \Rightarrow m=1 \end{cases}$$

حال به ازای مقادیر مختلف m رابطه را بررسی می کنیم:

$$m = -2$$

$$\Rightarrow f = \{(1,2), (-2,1), (1, (-2)^2 + (-2)), ((-2)^2 - 2, -2 + 1)\}$$

«ریاضی و آمار (۱) - سوالات آشنا»

«۱۱- گزینه»

(کتاب آبی)

به طور کلی اگر مجموعه A دارای h عضو و مجموعه B دارای k عضو باشد، در این صورت تعداد تابع هایی که از مجموعه A به مجموعه B تعریف می شود از رابطه k^h به دست می آید. در این سوال مجموعه A دارای ۳ عضو و مجموعه B دارای ۴ عضو است، لذا تعداد تابع هایی که تعریف می شود $m = 4^3 = 64$ تا است.

حال با استدلال مشابه بالا تعداد تابع هایی که از B به A تعریف می شود برابر $n = 3^4 = 81$ است.

$$\Rightarrow \frac{m}{n} = \frac{64}{81}$$

(مفهوم تابع، صفحه ۳۸)

(کتاب آبی)

«۱۲- گزینه»

برای این که در جدول y تابعی از x باشد، y های متناظر با x های برابر می بایست با یکدیگر برابر باشند:

x	۱	۲	۱	۲
y	$a+b$	$a-b$	۳	۵

$$\begin{cases} a+b=3 \quad (1) \\ a-b=5 \quad (2) \end{cases}$$

$$a+a=3+5 \Rightarrow 2a=8 \Rightarrow a=4$$

$$\xrightarrow{(1)} 4+b=3 \Rightarrow b=3-4=-1$$

$$a \times b = 4 \times (-1) = -4$$

(مفهوم تابع، صفحه ۳۷)

(ابوالفضل عباسزاده)

سه واج «ه»، «و»، «ی» در کلمات «هر»، «نبود»، «میگون» به صورت صامت به کار رفته است.

(موسیقی شعر، صفحه ۳۸)

۲۶- گزینه «۳»

سه واج «ه»، «و»، «ی» در کلمات «هر»، «نبود»، «میگون» به صورت صامت به کار رفته است.

(موسیقی شعر، صفحه ۳۸)

(ابوالفضل عباسزاده)

۲۷- گزینه «۳»

ترشیح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: تقطیع درست مصراع: سر / مس / ات / ک / سی / با / شد / کو / خُد / خ / اَب / اَش / اَب / وَد

گزینه «۲»: تقطیع درست مصراع: با / زین / د / ل / دِی / وا / ن / زَن / جِی / ر / ه / می / اُبُر / رَد

گزینه «۴»: تقطیع درست مصراع: چُن / اَتِی / اَر / ه / می / اَبُر / رَد / آز / قُو / س / اَتَ / اَم / جا / نَم

(موسیقی شعر، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

(کتاب پامچ)

۲۸- گزینه «۲»

تقطیع هر دو مصراع به این صورت است:

گر	م	ای	ج	ز	گین	غم
-	U	-	U	U	-	-
سا	ط	شا	ن	چن گ	آن	
		لی	غو	را	تُ	
		-	-	-	U	
		بد	یا	نو	ز	

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «--U-U-UU--

گزینه «۳»: «--U---U-U-U

گزینه «۴»: «---UU-----UU--

(موسیقی شعر، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

(سعید مجفری)

۲۹- گزینه «۱»

-U/-U--U/-U

ترشیح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: هجای بلند: شس، فر، زا، گان، کام / مصوت بلند: ا، ا، ا

گزینه «۳»: هجای پایانی همه مصراع‌ها کشیده است و باید بلند به شمار آید.

گزینه «۴»: هجاها کشیده مصراع سوم: تن، شاد / هجاها کشیده مصراع

چهارم: تن، قوت

(موسیقی شعر، صفحه ۳۹)

(اکرم رسا)

۳۰- گزینه «۲»

در بیت صورت سوال و گزینه «۲»، شاعر به توصیف پیر شدن خود پرداخته است.

سرم پیر شد (پیر شدن): طی شدن ایام جوانی و بنانگوشی سفید

(مفهوم، ترکیبی)

علوم و فنون ادبی (۱)

۲۱- گزینه «۳»

«بامدادی، شادی»: سجع دارند و «شادی و دادی» جناس دارند.

ترشیح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «بمیرم و برنگیرم» سجع مطرف دارند.

گزینه «۲»: «بینم و بوسم» سجع متوازن می‌سازند.

گزینه «۴»: «بی‌نظیری، بی‌نهایت و بی‌ثباتی» دارای سجع متوازن هستند.

(بدیع لفظی، ترکیبی)

۲۲- گزینه «۴»

كلمات «پناهی، راهی» سجع مطرف دارند.

كلمات «افراحت، بیناخت» دارای سجع مطرف هستند.

كلمات «مدد- عدد» دارای سجع متوازن هستند.

(بدیع لفظی، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۲۳- گزینه «۴»

ترشیح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تضاد: «دشمن و دوست» / جناس: «بر و سر»

گزینه «۲»: واژه‌آرایی: «حلقه» تکرار شده است. / کتابه: «حلقه به گوش

بودن» به معنای خدمت‌گزار و مطیع بودن است.

گزینه «۳»: «واج آرایی: «مصطفت (و)» / سجع: «فسود، نگشود و بود»

گزینه «۴»: «فاقد سجع / تشیبیه: «تشیبیه خسارة معمشوق به ماه کامل» و

«تشیبیه لب به شکرپوش»

(بیان و بدیع، ترکیبی)

۲۴- گزینه «۲»

الف) «شرزه و گرزه» سجع متوازن دارند.

ج) «مجنون و بی‌چون» سجع متوازن دارند.

(بدیع لفظی، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۲۵- گزینه «۳»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «دادیم و نگزاردیم» سجع مطرف دارند.

گزینه «۲»: «اسرار و خریدار» سجع مطرف دارند.

گزینه «۳»: «دستگیر و دستیار» سجع متوازن دارند.

گزینه «۴»: «خورد و پریده» سجع مطرف دارند.

سجع متوازن ارزش موسیقیایی بیشتری دارد.

(بدیع لفظی، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

(رافیه ابراهیمی نژاد)

۳۶- گزینه «۲»

تشریح عبارت‌ها:

(الف) در جهان متعدد، کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به وسیله علوم تجربی تعقیب می‌کنند به شدت رواج می‌یابند. رواج این دسته از کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی، مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند. این وضعیت، به تدریج انسان‌ها را اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌سازد که مثل «نفس آهنین»، همه ابعاد وجود آنان را احاطه می‌کند.

(ب) در جهان متعدد عناصر معنوی و مقدس طرد می‌شوند. جهان صرفاً از مواد و موجودات خامی ساخته شده است که همه در اختیار و کنترل بشاند؛ به وسیله او به کار گرفته می‌شوند، دگرگون می‌شوند، به مصرف می‌رسند و هیچ‌گونه قداستی ندارند. (تقدیس زدایی)

(ج) جهان متعدد فقط علومی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند و علومی را که از روش‌های فراتجربی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد. با افول این دسته از علوم، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری از دست می‌رود. (زواں عقلانیت ذاتی)

(د) در جهان متعدد، آدمیان متوجه اهداف دنیوی اند و برای رسیدن به این اهداف، از علوم تجربی استفاده می‌کنند. این علوم را با روش تجربی و فناوری حاصل از آن، قدرت پیش‌بینی و پیشگیری از حوادث و مسائل طبیعی همانند بیماری، زلزله، سیل و ... و مسلط شدن بر آن‌ها را به انسان می‌دهد. (گسترش عقلانیت ابزاری)

(پیامدهای جهان اجتماعی، صفحه‌های ۵۷ و ۵۳)

(رافیه ابراهیمی نژاد)

۳۷- گزینه «۱»

هر جهان اجتماعی تا زمانی که از طریق مشارکت اجتماعی افراد پاپر جاست، پیامدهای آن نیز باقی است. با تغییر جهان اجتماعی موجود و در پی آن برداشته شدن الزام‌هایش، جهان اجتماعی اعضاًی آن تأثیر می‌گذارد. دیگری به دنبال می‌آورد که بر فعالیت اجتماعی اعضاًی آن تأثیر می‌گذارد.

(پیامدهای جهان اجتماعی، صفحه ۴۷)

(شیوه‌ساز امتحان نهایی دیبرستان خاطمه‌الزهرا سراوان - ۱۴۰۲)

جوامع مختلف با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی، آن‌ها را به قلمرو آرمانی خود وارد می‌کنند و اگر هنجارها و اعمال خود را نیز براساس این عقاید و ارزش‌ها سامان دهند، آن‌ها را به قلمرو واقعی وارد نموده‌اند.

(ارزیابی جهان اجتماعی، صفحه ۶۱)

(فرهاد منوچهوری)

۳۹- گزینه «۳»

تشریح گزینه نادرست:

گزینه «۳»: به مجموعه اهداف و ارزش‌هایی که اعضای یک جهان اجتماعی خواهان رسیدن به آن‌ها هستند، «آرمان اجتماعی» می‌گویند. ارزش‌هایی که اعضای جهان اجتماعی به آن‌ها رسیده‌اند، قلمرو واقعی جهان اجتماعی را می‌سازند.

(ارزیابی جهان اجتماعی، صفحه ۵۶)

(فرهاد منوچهوری)

۴۰- گزینه «۴»

تشریح موارد نادرست:

- استکبارستیزی، درون قلمرو واقعی جهان اجتماعی قرار دارد.
- واقعیت‌های هر جهان اجتماعی را باید در پرتو آرمان‌های آن ارزیابی کرد.

(ارزیابی جهان اجتماعی، صفحه‌های ۵۷ و ۵۶)

جامعه‌شناسی (۱)

۳۱- گزینه «۱»

- هنگامی که چشم خود را بر جوامع دیگری می‌گشاییم که هم‌اینک در دیگر نقاط دنیا وجود دارند؛ یا وقتی به تاریخ گذشته خود رجوع می‌کنیم و جهان خود را با آن‌ها مقایسه می‌کنیم، به تنوع جهان‌های اجتماعی پی‌می‌بریم.

- یکی از مهم‌ترین انتقادها به خودمداری فرهنگ غرب و تصور ساده آن از سایر فرهنگ‌ها را مردم‌شناسان مطرح کردند.

(جهان‌های اجتماعی، صفحه ۳۹)

۳۲- گزینه «۳»

(شیوه‌ساز امتحان نهایی دیبرستان چمران - ۱۴۰۲) تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها و همچنین تنوع اراده و اختیار آن‌ها، سبب پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود.

(جهان‌های اجتماعی، صفحه ۴۰)

۳۳- گزینه «۴»

(کتاب آبی) تصویر «الف» مربوط به جهان‌های اجتماعی در طول هم (نگاه تکخطی) است. در این دیدگاه همه جهان‌های اجتماعی شیوه یکدیگرند و بر همین اساس مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند؛ یعنی همه آن‌ها شیوه یک نوع موجود زنده‌اند و تفاوت‌شان همانند تفاوتی است که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از دوران کودکی تا مراحل بزرگسالی پیدا می‌کند. این عده، نگاه خطی به تاریخ پسر دارند. در این دیدگاه، همه جوامع در یک خط قرار می‌گیرند؛ بعضی از آن‌ها در این مسیر واحد، پیشرفت‌تراند و بعضی در مقایسه با جوامع پیشرفت‌نمایند، عقب‌مانده‌اند و جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب‌مانده‌اند، باید جوامع پیشرفت‌نمایند خود قرار دهند.

تصویر «ب» مربوط به جهان‌های اجتماعی در عرض هم (نگاه عرضی) است. در این دیدگاه جهان‌های اجتماعی متنوع‌اند. هر جهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن مناسب خود را بوجود می‌آورد. فرهنگ‌ها و تمدن‌ها نیز براساس آرمان‌ها و ارزش‌های خود، تحولاتی را دنبال می‌کنند و مسیرهای مختلفی را می‌پیمایند. برخی فرهنگ‌ها و تمدن‌ها، زمانی طولانی دوام می‌آورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند. مردم‌شناسان بر همین اساس از جهان‌های اجتماعی متفاوت همچون غرب، اسلام، چین و هند یاد می‌کنند.

(جهان‌های اجتماعی، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۳۴- گزینه «۳»

(کلکور، قارچ از لشکور، ۱۴۰۲) عده‌ای از جامعه‌شناسان معتقدند همه جهان‌های اجتماعی شیوه یکدیگرند و بر همین اساس مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند؛ یعنی همه آن‌ها شیوه یک نوع موجود زنده‌اند و تفاوت‌شان همانند تفاوتی است که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از دوران کودکی تا مراحل بزرگسالی پیدا می‌کند. این عده، نگاه خطی به تاریخ پسر دارند. آگوست کنت، اسپنسر، دورکیم و مارکس از این جمله‌اند.

(جهان‌های اجتماعی، صفحه ۴۲)

۳۵- گزینه «۴»

(رافیه ابراهیمی نژاد)

تشریح موارد نادرست:

- جهان اساطیری، محصول انحراف پسر از فرهنگ توحیدی است.

- جهان طبیعت هیچ‌گونه غایت، معنا و هدفی ندارد و نه زندگی. اهداف دنیوی می‌توانند هدف زندگی انسان در این جهان باشند.

- از آن جایی که گاهی در فرهنگ دنیوی، جهان معنوی در خدمت خواسته‌های دنیوی پذیرفته می‌شود، نمی‌توان گفت در این فرهنگ جهان دیگر به طور مطلق انکار می‌شود.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست - درست

گزینه «۲»: نادرست - نادرست

گزینه «۳»: درست - درست

گزینه «۴»: درست - نادرست

(پیامدهای جهان اجتماعی، صفحه ۵)

(آرین مصطفیزاده)
ترجمه عبارت: «ماهی‌ها فقط در دریاها و اقیانوس‌ها زندگی می‌کنند و انواع مختلفی دارند.»
ماهی‌ها علاوه بر این که در دریاها و اقیانوس‌ها زندگی می‌کنند، در رودها و ... نیز می‌توان آن‌ها را یافت.
(مفهوم، ترکیب)

(اغشیان کرمیان فرد)
ترجمه عبارت: «زدآلو: میوه‌ای است که ممکن نیست آن را بخوریم.»
(نادرست است).

تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه ۱: ترجمه عبارت: «اقیانوس: دریای بزرگ واسعی میان قاره‌هاست.»
گزینه ۲: ترجمه عبارت: «کلاس: مکانی است که دانش‌آموzan در آن درس می‌خوانند.»
گزینه ۳: ترجمه عبارت: «بسته: آن چه باز نیست، بلکه بسته است.»
(واژگان، صفحه ۳۶)

(مصطفی قدریمی فرد)
گزینه ۲: «تکسرن» از باب «انفعال» است.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه ۱: «اکتسپنا» از باب «افتعال» است.
گزینه ۳: «انتظری» از باب «افتعال» است.
گزینه ۴: «تنستم» از باب «افتعال» است.
(قواعد - ثلثی مزید، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

(امیرضا عاشقی)
از خطاب قرار گرفتن «عمال» و ضمیر مخاطب «کم» در «مدیرکم» می‌توان فهمید که فعل «تجمعوا» به صورت «مر» آمده است!
ترجمه عبارت: «ای کارگران! دور مدیران برای کسب رضایتش جمع شوید!»
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه ۱: ترجمه عبارت: «ای دانش‌آموzan! دوستانم همه مباحث را پرداختند! ← فعل ماضی
گزینه ۳: ترجمه عبارت: «پدرم، پدر و مادرش را از خردسالی تا بزرگسالی گرامی داشت.» ← فعل ماضی
گزینه ۴: ترجمه عبارت: «مردم دیروز در خیابان پراکنده شدند و رهبر را پیروی کردند!» ← هر دو فعل ماضی هستند.
(قواعد - ثلثی مزید، صفحه‌های ۳۶، ۳۷، ۵۵ و ۵۶)

(آرین مصطفیزاده)
با توجه به این که فعل «تجّالی» برای «اتحاد» به کار رفته است، پس یک فعل مذکور است؛ یعنی «تجّالی» فعل ماضی از باب «تفعل» می‌باشد.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه ۲: فعل «تقدّم» برای «جدة» به کار رفته و مؤنث است؛ یعنی «تقدّم» فعل مضارع از باب «تفعیل» می‌باشد.
گزینه ۳: فعل «تفرّح» برای «تجاحات» که جمع غیرانسان و در حکم مفرد مؤنث است به کار رفته، پس این فعل نیز مؤنث است؛ یعنی «فُرّح» فعل مضارع از باب «تفعیل» می‌باشد.
گزینه ۴: فعل «ترّین» برای «هذه» به کار رفته و مؤنث است؛ یعنی «ترّین» فعل مضارع از باب «تفعیل» می‌باشد.
(قواعد - ثلثی مزید، صفحه‌های ۳۶، ۳۷، ۵۵ و ۵۶)

عربی زبان قرآن (۱)

«۴۱- گزینه ۱»
یؤکد القرآن: قرآن تأکید می‌کند (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «حریة» عقیده: آزادی عقیده (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «علینا»: بر ما واجب است (رد گزینه ۴) / «أن نحترم»: که احترام بگذاریم (رد گزینه ۴) / «كلَّ المسلمين»: همه مسلمانان (رد گزینه‌های ۲ و ۳) (ترجمه، صفحه ۵۲)

«۴۲- گزینه ۴»
«لا يجوز في الإسلام»: در اسلام جائز نیست (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «نقاط الخلاف»: نقاط اختلاف (رد گزینه ۲) / «التفرقه»: تفرقه (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «هو عميل العدو»: او مزدور دشمن است (رد گزینه‌های ۱ و ۳) (ترجمه، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

«۴۳- گزینه ۱»
«الرياح»: بادها (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «تثیر»: بر می‌انگیزند (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «غيمة سوداء عظيمة»: ابر سیاه بزرگی (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «ثم»: سپس (رد گزینه ۳) / «يحدث مطر شديد»: باران شدیدی اتفاق می‌افتد (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «لمدة ثلاثة ساعات»: به مدت سه ساعت (رد گزینه ۳) / «تصبح الأرض»: زمین ... می‌شود (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «مفروشة»: پوشیده (رد گزینه ۳) / «بالأسماك»: از ماهیان (ترجمه، صفحه ۳۳)

«۴۴- گزینه ۲»
«من يزرع الثدوان»: هر کس دشمنی بکارد / «يحدى الخسران»: زیان درو می‌کند
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه ۱: ترجمه صحیح: «مردم خُتَّهَاند، پس هرگاه بمیرند، بیدار شوند.»
گزینه ۳: ترجمه صحیح: «دانش‌آموzan در سفرشان، فیلمی از سقوط ماهیان دیدند.»
گزینه ۴: «ابِ در» اضافی است و معادلی در عبارت عربی ندارد.
(ترجمه، صفحه ۳۷)

«۴۵- گزینه ۴»
«دانشمندان دریافتهداند که»: العلماء وجدوا أنّ، قد وجد العلماء أنّ (رد گزینه ۳) / «راز پدیده باران ماهی»: سرّ ظاهرة مطر السمك (رد سایر گزینه‌ها) / «علیتش ... بوده است»: کان سبب (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «وقوع یک گردباد شدید»: حدوثِ إعصار شدید (رد گزینه‌های ۱ و ۲) (تعربی، صفحه ۳۴)

(علیرضا آزادی زاده)

«۵۶- گزینهٔ ۴»

بررسی عبارت‌های نادرست:

- ب) در زمان محمد شاه قاجار یک افسر انگلیسی به نام سر هنری راولینسون موفق به خواندن خط میخی شد.
- د) دلیل مسافرت جهانگردان اروپایی به ایران در دورهٔ صفویه، نوشه‌های هرودت و سایر مورخان یونانی و رومی بود.

(مطالعه و کاوش در گزشته‌های دور، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

(امیرحسین کاروین)

«۵۷- گزینهٔ ۲»

- سکه‌ها از منابع دست اول غیرنوشتاری محسوب می‌شوند. این آثار مادی و دست‌ساخته انسان حاوی اطلاعات ارزشمندی دربارهٔ وضعیت اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی ایران باستان هستند.

(مطالعه و کاوش در گزشته‌های دور، صفحه‌های ۶۶ و ۶۷)

(کنکور فارج از کشور ام - با تغییر)

«۵۸- گزینهٔ ۳»

- خدای نامه‌ها از مهم‌ترین نوشه‌های تاریخی دورهٔ ساسانی به شمار می‌روند که بازگوکنندهٔ تاریخ عمومی سرزمین و مردم ایران از آغاز آفرینش تا اواخر حکومت ساسانی هستند. محتوای خدای نامه‌ها، آمیخته با افسانه و قصه‌های کهن بوده و مطالب راجع به دورهٔ ساسانی در آن‌ها با واقعیات تاریخی اनطباق دارد.

(مطالعه و کاوش در گزشته‌های دور، صفحهٔ ۶۸)

(فاطمه عزیزی)

«۵۹- گزینهٔ ۴»

- عمدهٔ منابع نوشتاری غیرایرانی را کتاب‌های مورخان یونانی و رومی تشکیل می‌دهند که در صدر آن‌ها، کتاب تاریخ هرودت قرار دارد. یونانیان به خدایان متعددی اعتقاد داشتند و رومیان نیز خدایان متعددی را می‌پرستیدند و مانند یونانیان، جشنواره‌ها و بازی‌های عمومی و مذهبی مختلفی را به احترام و بزرگداشت خدایان برگزار می‌کردند.

(مطالعه و کاوش در گزشته‌های دور، صفحهٔ ۶۷)

(هوارد میربلکو)

«۶۰- گزینهٔ ۳»

- سنگ‌نوشتهٔ شاپور یکم در کعبهٔ زرتشت در نقش رستم به شرح جنگ‌های این پادشاه با رومیان اشاره دارد. این سنگ‌نوشته که رویدادهای تاریخی را گزارش می‌کند، از دورهٔ ساسانی بر جای مانده است.

(مطالعه و کاوش در گزشته‌های دور، صفحهٔ ۶۸)

تاریخ (۱)

«۵۱- گزینهٔ ۲»

- (فاطمه عزیزی)
رقابت دولت - شهرهای یونانی با حکومت هخامنشیان برای تسلط بر منطقهٔ آسیای صغیر، موجب بروز کشمکش‌های طولانی و جنگ‌های بزرگی میان دو طرف در قرن ۵ ق.م. شد.

(یونان و روم، صفحهٔ ۵۲)

«۵۲- گزینهٔ ۴»

- (کنکور سراسری ام)
تمدن میسین به دلیل رقابت شهرها و جنگ‌های داخلی ضعیف شد و از ۱۱۰۰ تا حدود ۸۰۰ ق.م. یونان دچار چنان انحطاطی شد که مورخان آن را «عصر تاریکی» نامیده‌اند.

(یونان و روم، صفحهٔ ۵۲)

«۵۳- گزینهٔ ۴»

- (رافیه ابراهیمی نژاد)
- سیاست‌های توسعه‌طلبانهٔ جمهوری روم دو پیامد داشت:
۱) جنگ‌های متعدد و طولانی موجب به قدرت رسیدن نظامیان شده و جمهوری روم بر اثر رقابت سرداران جاهطلب دچار جنگ داخلی شد.
۲) با گسترش قلمرو معلوم شد که قانون اساسی و نهادهای این جمهوری برای اداره سرزمین‌های پهناور از کارایی لازم برخوردار نیستند.
- با وجود به قدرت رسیدن اوکتاویان، مجلس سنا همچنان به عنوان مجمع اصلی مشورتی باقی ماند و در انتخاب امپراتور، ایفا نقش کرد.
- انتخاب بیزانسیوم به عنوان پایتخت روم توسط امپراتور، کنستانتین، زمینه تقسیم امپراتوری روم به دو بخش شرقی و غربی را فراهم کرد نه این که وی به طور مستقیم دستور این عمل را داده باشد.

(یونان و روم، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

«۵۴- گزینهٔ ۳»

تشریح گزینه‌ها:

- گزینهٔ ۱): مربوط به تمدن یونان است. - مربوط به تمدن روم است.
(نادرست - نادرست)
گزینهٔ ۲): مربوط به تمدن روم است. - مربوط به تمدن یونان است.
(درست - درست)
گزینهٔ ۳): مربوط به تمدن روم است. - مربوط به تمدن روم است.
(درست - نادرست)
گزینهٔ ۴): مربوط به تمدن یونان است. - مربوط به تمدن یونان است.
(نادرست - درست)

(یونان و روم، صفحه‌های ۵۴، ۵۳، ۵۵، ۵۶ و ۵۷)

«۵۵- گزینهٔ ۴»

- (علیرضا آزادی زاده)
دوران حکومت آریانیان (۷۰۰ ق.م. تا ۶۵۱ ق.م.):
۱- ماد ۲- هخامنشیان ۳- سلوکیان ۴- اشکانیان ۵- ساسانیان
تمدن ایلام، مربوط به دوران پیش آریانی (۳۰۰۰ ق.م. تا حدود ۷۰۰ ق.م.) است.
سلسله‌های پیشدادیان و کیانیان به عنوان دورهٔ افسانه‌ای (اساطیری) تاریخ ایران شناخته می‌شود.
(مطالعه و کاوش در گزشته‌های دور، صفحه‌های ۶۱ و ۶۵)

جغرافیای ایران

(امیرضا پرویزی)

«۶۷- گزینه ۲»

الف) با افزایش هر ۱۰۰۰ متر ارتفاع، در لایه تروپوسفر جو زمین دمای هوا به طور میانگین حدود ۶ درجه سانتی گراد کاهش می یابد.

ب) جهت رشته کوههای البرز و زاگرس در پراکندگی جغرافیایی بارش کشور اثر دارد. این عامل موجب بارش‌های بیشتر در دامنه‌های شمالی البرز و دامنه‌های غربی زاگرس شده است.

(آب و هوای ایران، صفحه ۳۹)

(اقبال مرادی)

«۶۸- گزینه ۱»

در اطراف خط استوا به دلیل گرم بودن و صعود هوا، کمرنند کم‌فشار حاره‌ای تشکیل می‌شود و دارای آب و هوای گرم و مرطوب است.

در اطراف مدار رأس‌الستران و رأس‌الجدی، به دلیل سنگینی و فرونشینی هوا، کمرنند پرفشار جنب‌حراء‌ای تشکیل می‌شود و دارای آب و هوای گرم و خشک است که مانع از صعود هوا و تشکیل ابر و بارندگی می‌شود.

(آب و هوای ایران، صفحه ۳۸)

(اقبال مرادی)

«۶۹- گزینه ۲»

توده هوای سودانی، گاهی در دوره سرد سال رطوبت دریای سرخ را به کشور می‌آورد و باعث بارندگی می‌شود.

توده هوای مرطوب غربی، رطوبت دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس را در دوره سرما به داخل ایران منتقل و برف و باران به همراه دارد.

(آب و هوای ایران، صفحه ۴۰)

(رافیه ابراهیمی‌نژاد)

«۷۰- گزینه ۳»

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مهم‌ترین سامانه بارشی در ایران، توده هوای مرطوب غربی است که در دوره سرما به داخل ایران منتقل و برف و باران به همراه دارد. توده هوایی که موجب بارش در سواحل خزر می‌شود، توده هوای سرد و خشک سیبری است.

گزینه «۲»: توده هوای سودانی در دوره سرد سال وارد کشور می‌شود؛ در حالی که توده هوای مرطوب موسمی در دوره گرم به ایران نفوذ می‌کند؛ بنابراین این دو توده هوای هیچ‌گاه هم‌زمان وارد کشور نمی‌شود.

گزینه «۳»: صحیح است؛ زیرا تنها توده هوای گرم و خشک است که موجب بارندگی نمی‌شود و افزایش شدید دما را به همراه دارد.

گزینه «۴»: توده هوای مرطوب موسمی از اقیانوس هند به ایران نفوذ می‌کند؛ نه اقیانوس اطلس.

(آب و هوای ایران، صفحه ۴۰)

(امیرضا پرویزی)

«۶۱- گزینه ۲»

در مناطق پایکوهی، تعداد سکونتگاه‌ها بیشتر و جمعیت در آن‌ها متراکم‌تر است.

پیدایش نهایی ناهمواری‌های ایران به اواخر دوران سوم زمین‌شناسی (سنوزوئیک) مربوط است.

(ناهمواری‌های ایران، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

«۶۲- گزینه ۴»

- علت تشکیل کوههای دماوند، سهند و سبلان فعالیت‌های آتش‌فشانی است نه کوههای بشاغرد.

- کوهستان‌های تالش با جهت شمالی-جنوبی، منطقه آذربایجان را از کناره‌های دریای خزر جدا کرده است.

- گل‌فشان‌ها به دلیل خروج گاز یا بخار آب از اعمق زمین به بالا می‌آیند.

(ناهمواری‌های ایران، صفحه‌های ۲۴، ۲۵ و ۳۰)

(متین بعادرلو)

«۶۳- گزینه ۳»

ماهی دشت کرمانشاه و دشت ارژن در فارس، حاصل اتحال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها هستند.

دشت کاکان در فارس در هنگام چین‌خوردگی‌ها و در حد فاصل تاقدیس‌ها در میان ناویدیس‌ها ایجاد شده‌اند.

(ناهمواری‌های ایران، صفحه ۳۱)

(متین بعادرلو)

«۶۴- گزینه ۳»

سونامی، جزر و مد و نوسانات عمومی آب دریاها جزء عوامل طبیعی تغییردهنده جلگه‌ها هستند؛ اما دیواره‌سازی جزء عوامل انسانی تغییردهنده جلگه‌ها هستند.

(ناهمواری‌های ایران، صفحه ۳۳)

(کنکور فارج از کشور ۹۵)

عوامل تأثیرگذار بر تنوع آب‌وهای ایران عبارت‌اند از: اختلاف در زاویه تابش (عرض جغرافیایی)، میزان ارتفاع و جهت کوهستان‌ها، فاصله از دریا، نفوذ توده‌های هوای قرار گرفتن در کمرنند پرفشار جنب‌حراء‌ای.

(آب و هوای ایران، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۰)

(کنکور فارج از کشور ۹۱)

در مناطقی که در عرض‌های پایین جغرافیایی قرار دارند (به خط استوا نزدیک‌ترند)، زاویه تابش خورشید هنگام ظهر، نزدیک به عمود است؛ مانند استان‌های هرمزگان و جنوب سیستان و بلوچستان. ولی در مناطق شمالی کشور که در عرض‌های بالای جغرافیایی قرار دارند، زاویه تابش خورشید مایل‌تر است؛ مانند استان‌های آذربایجان غربی و شرقی. شهر اصفهان، نسبت به قزوین، به خط استوا نزدیک‌تر است؛ بنابراین، خورشید در هنگام ظهر در اصفهان عمود‌تر از قزوین و در قزوین، مایل‌تر از اصفهان می‌تابد.

(آب و هوای ایران، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

(طهورا، راهنمایی ۱۴۰۳)

«۷۴- گزینه ۳»

نکته: «استقرای تمثیلی» استدلالی است که در آن با مقایسه وجوه مختلف دو امر مشخص یعنی دو امر جزئی، حکم یکی را به دیگری نیز تسری می‌دهیم و هرچقدر که وجود مشابهت میان این دو امر بیشتر باشد، استدلال قوی‌تر است. اما به هر حال نتیجه آن محتمل خواهد بود و «استقرای تمثیلی» استدلالی ضعیف است. اگر شرایط قوی بودن استقرای تمثیلی رعایت نشود، دچار مغالطة تمثیل ناروا می‌شویم که با دو روش می‌توان با آن مقابله کرد: ۱) آوردن استدلال تمثیلی مخالف (۲) توجه به وجود اختلاف

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱، ۲ و ۴» طبق نکته فوق صحیح هستند و گزینه «۳» نیز با توجه به احتمالی بودن نتیجه در استدلال استقرایی که استدلال تمثیلی نوعی از آن است، نادرست خواهد بود و پاسخ همین گزینه است.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۱۴۲ تا ۱۴۴)

(محمد رضایی‌بغا)

«۷۵- گزینه ۳»

مبنای استدلال استقرایی تعمیمی، تخمین است. روش استقرای تعمیمی رسیدن از بررسی چند نمونه جزئی به حکمی کلی است. در نتیجه استقرای تعمیمی، احتمالی و غیرقطعی است و انواع استقرای تعمیمی می‌تواند قوی یا ضعیف باشد.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۱۴۵ تا ۱۴۷)

(بهراد پاکدل)

«۷۶- گزینه ۳»

گزاره «فلزات در انر حرارت منبسط می‌شوند» برگرفته از یک استقرای تعمیمی قوی است که بارها و بارها به صورت تجربی سنجیده شده است. در

(محمد رضایی‌بغا)

منطق

«۷۱- گزینه ۲»

در استدلال قیاسی می‌توان به نتیجه بدست آمده از استدلال، اطمینان و یقین داشت. استدلال قیاسی از درستی حکمی کلی درباره تمامی افراد، آن حکم را به تعدادی از افراد نسبت می‌دهد. مانند این که بگوییم: «تمامی معلمان این مدرسه دارای مدرک دکتری هستند، پس این معلم ما هم دارای مدرک دکتری است.»

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۱۴۱ و ۱۴۲)

(بهراد پاکدل)

«۷۲- گزینه ۱»

عبارت «روزگار چون دو روی یک سکه است، گاهی برای توست و گاهی بر علیه تو». یک استدلال تمثیلی است، زیرا از تشبیه و تمثیل روزگار به دو روی سکه و ایجاد شباهت میان آن‌ها سعی در نتیجه‌گیری از طریق همین مشابهت دارد. (رد گزینه‌های «۳» و «۴»)

عبارت «قادری دانش‌آموز باهوشی در کلاس دهم است؛ برادرش نیز پایه دوازدهم است، بنابراین برادرش نیز مانند او باهوش است.» یک استدلال تمثیلی است؛ زیرا از طریق شباهت نام خانوادگی دو نفر (دو مورد جزئی) از باهوش بودن یکی حکم به باهوش بودن مورد دوم داده است که می‌تواند مصداقی از مغالطة تمثیل ناروا باشد. (رد گزینه «۲»)

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۱۴۳)

(سالار صفائی)

«۷۳- گزینه ۳»

در این روایت به دلیل شباهت ظاهری دو مورد جزئی «عرق کرده و ترسیده بودن» حکم یکی را به دیگری تسری داده‌ایم، بنابراین از استقرای تمثیلی استفاده کرده‌ایم.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۱۴۳)

گزینه «۱»: به دلیل نسبت دادن نتیجه قطعی به استقرای تعمیمی، نادرست است.

گزینه «۲»: با توجه به نکته دوم صحیح است و پاسخ ماست.

گزینه «۳»: در هر دو عبارت شرط دربرگیری طیف‌های مختلف رعایت

نشده است؛ پس نادرست است.

گزینه «۴»: گرچه قسمت اول آن صحیح است؛ اما مغالطه تمثیل ناروا

متعلق به استقرای تمثیلی است نه تعمیمی. در استقرای تعمیمی مغالطه

تعمیم شتابزده رخ می‌دهد.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۷)

(محمد فاسی)

«۴»- گزینه «۴

استنتاج بهترین تبیین هم نوعی استقرا محسوب می‌شود؛ بنابراین نتیجه آن

هیچ‌گاه قطعی نیست.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

(محمد رضایی‌بقا)

«۳»- گزینه «۳

در استنتاج بهترین تبیین از بررسی موقعیت‌های مختلف، آن موردي را که

به نظر ما طبق شواهد، احتمال بیشتری دارد، برمی‌گزینیم. وقتی مانند

کارآگاه بدنبال منشأ دزدی می‌گردیم از استنتاج بهترین تبیین بهره

برده‌ایم.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

استقرای تعمیمی با بررسی چندین نمونه جزئی، حکم کلی نسبت به یک

مجموعه و جامعه آماری تعمیم داده می‌شود. (رد گزینه‌های «۱» و «۴»)

استقرای تعمیمی قوی مبنای علوم تجربی و آزمایش‌ها و مشاهدات در این

علم محسوب می‌شود. (رد گزینه «۲»)

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۶)

(سالار صفائی)

«۳»- گزینه «۳

اگر تعداد نمونه‌ها برابر با کل جامعه آماری باشد یا تک تک اعضای جامعه

آماری بررسی شود، استدلال مورد نظر یک قیاس است نه یک استقرا.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۷)

(طهورا رهانیا)

«۲»- گزینه «۲

نکته ۱: استقرای تعمیمی استفاده از نمونه‌های تصادفی و تعمیم نتیجه آن به

جامعه آماری و بر مبنای تخمین است و نمی‌توان نتیجه قطعی از آن گرفت

و درستی یا نادرستی آن را به‌طور مشخص تعیین کرد؛ اما سه شرط مهم در

استقرای تعمیمی قوی وجود دارد: ۱- تصادفی بودن نمونه‌ها ۲- در برگرفتن

تمامی طیف‌های جامعه ۳- نسبت مناسب تعداد نمونه‌ها با جامعه آماری

نکته ۲: تعمیم خرایی همه اجنباس یک فروشگاه از روی سه مورد فاسد از یک

طیف و مورد به‌خصوص مصدق یک تعمیم شتابزده است که فاقد شرط ۲

و ۳ استقرای تعمیمی قوی است. همچنین در عبارت دوم علاوه بر

دربرگرفتن دانش‌آموzan درس‌نخوان و عدم رعایت شرط دوم، با آوردن قید

«خودشان انتخاب کرده بودند» به شرط اول مبنی بر تصادفی بودن نمونه‌ها

نیز توجه نشده است.

ج) در قیمت‌های پایین‌تر از سطح تعادل، به دلیل پایین بودن قیمت، با مازاد تقاضا و کمبود عرضه روبه‌رو هستیم.

د) حداکثر درآمد تولیدکنندگان همیشه در نقطه تعادلی اتفاق می‌افتد، چون می‌توانند همه چیزی را که تولید کرده‌اند، به فروش برسانند.

(بازار پیست و پگونه عمل می‌کند؛ صفحه ۵۵)

(سرا، شریفی)

۸۴- گزینه «۴»

بررسی عبارات:

الف) نمودار S نشان‌دهنده رفتار اقتصادی عرضه‌کنندگان در بازار است و صعودی است؛ زیرا مقدار عرضه با قیمت، رابطه مستقیم دارد.

ب) در قیمت ۶۰۰ تومان، مقدار تقاضا معادل ۴ کیلو و مقدار عرضه معادل ۸ کیلو است، بنابراین در این قیمت ۴ کیلو (۸-۴=۴) مازاد عرضه (کمبود تقاضا) وجود دارد.

در قیمت ۳۰۰ تومان، مقدار تقاضا معادل ۱۰ کیلو است، اما در این سطح از قیمت تولیدکننده حاضر به تولید هیچ مقداری از کالا نخواهد بود و میزان عرضه صفر است، بنابراین در این قیمت ۱۰ کیلو (۱۰-۰=۱۰) کمبود عرضه (مازاد تقاضا) در بازار داریم.

(بازار پیست و پگونه عمل می‌کند؛ صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

(علی صیدی)

۸۵- گزینه «۳»

بررسی عبارات:

الف) مجموعه گسترده‌ای از قوانین و مقرراتی که توسط دولت وضع و اجرا می‌شود، به منظور تسهیل و تشویق مبادلاتی است که به نفع خریداران و فروشنده‌گان است؛ بهبود عملکرد بازار

ب) دولت با تعریف و اجرای حقوق مالکیت، امنیت خرید و فروش و مبادلات را بهبود می‌بخشد؛ بهبود عملکرد بازار

ج) مردم یک شهر یا یک کشور نیاز به تأمین بهداشت و امنیت دارند؛ ارائه کالای عمومی

د) دولت علاوه بر وظایف نظارتی، مسئول ارائه کالای عمومی و سرمایه‌گذاری در این حوزه هم هست؛ ارائه کالای عمومی

(نقش دولت در اقتصاد پیست؛ صفحه‌های ۵۶ تا ۵۸)

(سپیده فتح‌الله)

اقتصاد

۸۱- گزینه «۳»

بررسی موارد نادرست:

گزینه «۱»: بازار به مجموعه خریداران و فروشنده‌گان چیزی در هر جای ممکن اطلاق می‌شود.

گزینه «۲»: در بازار کالاهای و خدمات، خانوارها خریدار و بنگاه‌ها فروشنده‌اند.

گزینه «۴»: خانوارها زمین، نیروی کار، سرمایه و کارآفرینی را برای تولید کالاهای و خدمات به بنگاه‌ها عرضه می‌کنند.

(بازار پیست و پگونه عمل می‌کند؛ صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

(علی صیدی)

۸۲- گزینه «۳»

شرح عبارات:

الف) کالای پست کالایی است که با افزایش درآمد، تقاضای آن کاهش می‌یابد.

ب) کالاهای مکمل کالاهایی هستند که با افزایش قیمت یکی از آن‌ها، تقاضا برای کالای دیگر نیز کاهش می‌یابد. (مثل چای و قند)

پ) کالاهایی که مُد می‌شوند، حتی بدون تغییر قیمت، مقدار تقاضای آن‌ها زیادتر می‌شود.

(بازار پیست و پگونه عمل می‌کند؛ صفحه ۵۹)

(احسان عالی تراد)

۸۳- گزینه «۱»

شرح عبارات:

الف) به مقداری که در آن میزان عرضه و تقاضا با هم برابر است (محل تقاطع دو نمودار)، «مقدار تعادلی» و به قیمتی که در آن عرضه و تقاضا یکسان است، «قیمت تعادلی» می‌گوییم. در قیمت ۴۰۰، مقدار عرضه و تقاضا با هم برابر و ۶۵۰ است.

ب) در قیمت‌های بالاتر از قیمت تعادلی، با مازاد عرضه روبه‌رو هستیم. در این قیمت چون میزان تقاضا کم است، عرضه‌کنندگان نمی‌توانند همه کالاهایشان را به فروش برسانند. بنابراین در قیمت‌های ۶۰۰ و ۸۰۰ مازاد عرضه داریم.

(علی صیری)

«۲- گزینه»

تشریح عبارات:

الف) مالیات هر کشور بر صادرات و واردات کالاهای مختلف: مالیات بر

عوارض گمرکی و خدماتی

ب) مالیات بر دخانیات (برای کاهش مصرف آن): مالیات بر مصرف

پ) این مالیات با ایجاد شفافیت، فرار مالیاتی را کاهش می‌دهد و از

مالیات‌ستانی ماضعف جلوگیری می‌کند: مالیات بر ارزش افزوده

ت) انواع عوارض درج شده در قبضه‌های شهرداری مانند دفع پسماند: مالیات

بر عوارض گمرکی و خدماتی

(نقش دولت در اقتصاد پیست؛ صفحه‌های ۶۲ و ۶۳)

(آرش کتابفروش بزرگ)

«۱- گزینه»

بورسی مواده نادرست:

گزینه «۲»: درآمد حاصل از فروش دارایی‌های تجدیدناپذیر مثل نفت و گاز،

پایدار نیست، با قیمت نفت نوسان می‌کند و قابل تحريم است.

گزینه «۳»: قرض گرفتن از مردم در قالب فروش اوراق مشارکت، نمی‌تواند

درآمد تا ابد پایداری باشد.

گزینه «۴»: اگر درآمد حاصل از فروش منابع تجدیدناپذیر، صرف هزینه‌های

جاری کشور شود، نسل‌های بعد ما را نخواهند بخشید.

(نقش دولت در اقتصاد پیست؛ صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

(سپیده فتح‌الله)

«۳- گزینه»

بورسی عبارات:

الف) افزایش درآمد دولت: مالیات برای تأمین مالی اهداف و پشتیبانی از فعالیت‌های دولت مانند امنیت، دفاع، امور قضایی، آموزش و بهداشت عمومی ضروری است.

ب) کاهش نابرابری‌ها و فاصله‌های اقتصادی و اجتماعی: مالیات یکی از ابزارهای مهم دولت در کاهش نابرابری و فاصله طبقاتی بین افراد پردرآمد و کم‌درآمد محسوب می‌شود.

پ) کاهش فعالیت‌های نامناسب و تشویق فعالیت‌های مطلوب: فراتر از افزایش درآمد، هدف از برخی مالیات‌ها کاهش رفتارهای نامناسب (مثل کاهش استفاده از پلاستیک) است.

(نقش دولت در اقتصاد پیست؛ صفحه ۶۰)

(آرش کتابفروش بزرگ)

«۴- گزینه»

تفاوت این دو نوع مالیات در این است که در مالیات مستقیم مبلغی به عنوان مالیات از درآمد و دارایی افراد دریافت می‌شود ولی در مالیات غیرمستقیم، مالیات به صورت بخشی از قیمت کالا از مشتری گرفته می‌شود. تفاوت ذکر شده در سایر گزینه‌ها صحیح نیست.

(نقش دولت در اقتصاد پیست؛ صفحه ۶۱)

(سارا شریفی)

«۱- گزینه»

بورسی عبارات:

الف) مالیات‌های مستقیم، خود به دو دسته «مالیات بر درآمد» و «مالیات بر دارایی» تقسیم می‌شوند.

ب) اساس و مبنای مالیات بر دارایی «ثروت مؤدی» (پرداخت‌کننده مالیات) است.

ج) مهم‌ترین نوع مالیات بر دارایی «مالیات بر ارث» و مهم‌ترین نوع مالیات، «مالیات بر درآمد اشخاص» است.

(نقش دولت در اقتصاد پیست؛ صفحه ۶۱)

دفترچه پاسخ

عمومی دهم

(رشته انسانی)

۱۴۰۳ آذر ماه

تعداد سوالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سوال	شعار سوال	وقت پیشنهادی
فارسی (۱)	۲۰	۱۰۱-۱۲۰	۲۰
دین و زندگی (۱)	۱۰	۱۲۱-۱۳۰	۱۰
(بان انگلیسی) (۱)	۱۰	۱۳۱-۱۴۰	۱۰
همچو دروس عمومی	۴۰	—	—

طریق

فاطمه جمالی آراني - محسن فدایي - مرتضى منشارى - الهام محمدى - محمد نورانى	فارسی (۱)
محمد رضايي بقا - فردین سماقي - یاسين ساعدى - عباس سيدشبيسترى - مرتضى محسنى كبير	دين و زندگى (۱)
رحمت الله استيري - مجتبى درخشان گرمى - محمد مهدى دغلاوى - عقيل محمدى روش	(بان انگلیسی) (۱)

گزینشگران و براستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	ویراستار رتبه بروز	گروه مستندسازی
فارسی (۱)	الهام محمدى	مرتضى منشارى، اعظم رجايى	نازرين حاجيلو سحر محمدزاده	الناز معتمدى
دين و زندگى (۱)	یاسين ساعدى	اميرمهدى افشار	نازرين حاجيلو	محمد صدرًا پنجپور
دين و زندگى (۱) (اقليت)	دبورا حاتانيان	دبورا حاتانيان	—	—
(بان انگلیسی) (۱)	عقيل محمدى روش	فاطمه نقدي، هلیا حسینی نژاد	نازرين حاجيلو	سوگند بیگلري

گروه فني و توليد

الهام محمدى	مدیر گروه
حبيبه محبي	مسئول دفترچه
مدبر: مهيا اصغرى، مسئول دفترچه: فريبا رئوفى	مستندسازى
فاطمه على ياري	حروفنگار و صفحهآرا
سوران نعيمى	ناظر چاپ

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمي: ۰۶۴۶۳ - ۰۲۱

مرتب شده جمله چنین است: نیکو خو، هزار بار بهتر از نیکورو [است].

گزینه «۲»: در این گزینه حذفی صورت نگرفته است؛ فقط اجزای جمله، جایجا شده است.

گزینه «۴»: در اینجا حذف به قرینه معنوی وجود دارد؛ ای درویش آبا تو

هستم]

نکته مهم درسی: در جمله‌هایی که منادا وجود دارد، حذف به قرینه معنوی صورت گرفته است.

(ستور زبان فارسی، صفحه ۵۵)

فارسی (۱)

۱۰۱ - گزینه «۳»

پلاس: جامه‌ای پشمینه و سبیر که درویشان پوشند.

(فاطمه بمالی آرانی)

۱۰۲ - گزینه «۴»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: عیمی ← لئیمی / غیاس ← قیاس

گزینه «۲»: قایت ← غایت / لهن ← لحن

گزینه «۳»: قوکان ← غوکان

۱۰۳ - گزینه «۲»

وازگان گزینه «۲»، به دلیل آن که دارای حروف شش گانه زیر نیستند،

اهمیت املایی کمتری دارند.

حروف شش گانه مهم عبارت اند از:

غ، ق	ث، س، ص	ذ، ز، ض، ظ	ه، ۰	ت، ط	ء، ع
تقدیر	خلاص	فضل / عزوجل	گمراه	کرامت	عزوجل

(املا، صفحه ۶۳)

۱۰۴ - گزینه «۳»

در گزینه «۳»، حذف به قرینه لفظی وجود دارد.

در عبارت «ملک بی دین باطل است و دین بی ملک، ضایع [است]»:

برای پرهیز از تکرار، در جمله دوم فعل «است» حذف شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فعل «است» به قرینه معنوی حذف شده است.

(محمد نورانی)

۱۰۴ - گزینه «۴»

تا تو دستم به خون نیالایی: تا دست به خون من (م) نیالایی (آلوده نکنی).

در این گزینه، «م» نقش مضافقی دارد.

در سایر گزینه‌ها ضمیرهای متصل نقش دستوری «مفعول» دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مرتب شده جمله: بوی گل و ریحان‌ها مرا بی خویشن کرد.

گزینه «۲»: مرتب شده جمله: در همه حال خدا او را از بلا نگه دارد.

گزینه «۳»: مرتب شده جمله: فرشته با دو دست دعا تو را نگه دارد.

(ستور زبان فارسی، صفحه ۵۰)

(محسن فدایی - شیراز)

۱۰۵ - گزینه «۱»

ایهام تناسب: روی: ۱- جهت (معنای مورد نظر شاعر) ۲- چهره (در تناسب

با زلف و دل)

استعاره و تشخیص: مخاطب قرار دادن باد صبا

مراعات نظری: روی و زلف

(آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

(الله ۳ محمدی)

۱۰۶ - گزینه «۱»

در گزینه «۳»، حذف به قرینه لفظی وجود دارد.

در عبارت «ملک بی دین باطل است و دین بی ملک، ضایع [است]»:

برای پرهیز از تکرار، در جمله دوم فعل «است» حذف شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فعل «است» به قرینه معنوی حذف شده است.

(تفسیر فراموشی - شیراز)

۱۱۰ - گزینه «۲»

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۲»: دگرگونی و تغییر

اواعض روزگار

تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در توصیف زیبایی معشوق است.

گزینه‌های «۳» و «۴»: اغتنام فرصت حیات (همیشه عاشق باش)

(مفهوم، صفحه ۶۴)

(الله) مهدی)

۱۰۷ - گزینه «۳»

در گزینه «۳»، سجع وجود ندارد.

دقیقت کنید: هر جفت واژه‌های «وفا و جفا» و «زشتی و آشتی» در یک جمله

به کار رفته‌اند و نمی‌توانند با هم سجع بسازند.

تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: واژه‌های سجع: «صورت» و «سیرت»

گزینه «۲»: واژه‌های سجع: «هلاک» و «پاک»

گزینه «۴»: واژه‌های سجع: «چاه» و «گاه»

(الله) مهدی)

۱۱۱ - گزینه «۱»

محنت: اندوه، ناراحتی

تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: فرق: جدا/ی شگفت: عجیب

گزینه «۳»: طرب: شادی / وصلت: پیوستن، وصال

گزینه «۴»: آفت: بلا، فتنه

(لغت، واژه‌نامه)

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۵۵)

۱۰۸ - گزینه «۴»

«دوش» در مصراع دوم بیت گزینه «۴»، دو معنا دارد: ۱- دیشب ۲- کتف

و شانه که همین امر «ایهام» ایجاد نموده است ولی واژه «دوش» در ایيات

دیگر فقط معنای «دیشب، شب گذشته» دارد و فاقد «ایهام» است.

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۵۵)

(الله) مهدی)

۱۱۲ - گزینه «۳»

امالی صحیح کلمه «نقض» است.

(امال، ترکیبی)

(تفسیر فراموشی - شیراز)

۱۰۹ - گزینه «۴»

مفهوم مشترک گزینه‌های «۱، ۲ و ۳» و عبارت صورت سؤال: موجودات و

پرندگان در حال تسبیح خداوند هستند، ولی مفهوم گزینه «۴» چنین

است: عشق با شهوت همراه نمی‌شود همان‌طور که فرشته با دیو همراه

نمی‌شود.

(فاطمه بهمالی‌آرانی)

۱۱۳ - گزینه «۳»

الف) فعل «گردانی» = بگردانی (مضارع التزامی: ب + بن مضارع + شناسه)

ب) فعل (شدید)، معادل (رفتیم) است.

ج) «این نیکوترين قصه قرآن»: این (وابسته پیشین، صفت اشاره)، نیکوترين

(وابسته پیشین، صفت برترین یا عالی)، قصه (هسته)، قرآن (وابسته پیشین،

مضاف‌الیه)

د) نقش «شخصی» صفت است.

(دستور زبان فارسی، ترکیبی)

(مفهوم، صفحه ۶۵)

(العام ۳ مهدی)

۱۱۷ - گزینه «۲»

- الف) حدیثی چون در: حدیثی (مشبه)، چون (ادات تشبيه)، دُر (مشبه به)، وجه شبه (ارزشمند بودن) که حذف شده است.
- ب) آفتاب وفا (اضافة تشبيهی): وفا (مشبه)، آفتاب (مشبه به)
(آرایه‌های ادبی، صفحه ۵۰)

(العام ۳ مهدی)

۱۱۸ - گزینه «۲»

- معنای بیت: ای معشوق، اگر در طلب وصال تو رنج و آزاری را متحمل شویم، شایسته است زیرا هنگامی که عشق مانند کعبه، مقصد انسان باشد، طی کردن بیابان‌ها و سختی‌های آن آسان است.
- در بیت، به بی‌ارزش بودن بیابان‌ها اشاره‌ای نشده است؛ بنابراین گزینه «۲»، صحیح نیست.

تشريح گزينه‌های ديگر:

- گزینه «۱»: چون عشق حرم باشد، سهل است بیابان‌ها: تحمل رنج برای رسیدن به مقصد

- گزینه «۳»: گر در طلب رنجی ما را برسد شاید: از دشواری‌ها استقبال کردن

- گزینه «۴»: چون عشق حرم باشد: مقدس بودن عشق

(مفهوم، صفحه ۵۷)

(العام ۳ مهدی)

۱۱۹ - گزینه «۱»

- الف) معنای بیت: وقتی که معشوق نیست، نمی‌توان با دلجویی و تسلای دیگران، ادامه داد؛ زیرا دیگران به تو علاقه‌مند می‌شوند، اما حاضر نیستند،

جان خود را برایت فدا کنند. (مفهوم: جان‌ثاری عاشق حقیقی)

- ب) معنای بیت: در زندگی همانند اره باش. همان‌طور که اره برای بریدن چوب، حالت رفت و برگشت دارد و تراشه‌های چوب در این حالت، هم به سمت کسی که اره می‌کند، می‌ریزد و هم به سمت دیگر، تو هم هر آن‌چه که داری میان خودت و دیگران تقسیم کن. (مفهوم: بخشندگی)

(مرتفعی منشاری- اردبیل)

۱۱۴ - گزینه «۴»

«جاودان» صفت است.

تشريح گزينه‌های ديگر:

گزینه «۱»: «جاودان» واژه دوتلفظی است: جاودان/ جاودان

گزینه «۲»: واژه‌های «قرآن» و «نعمت»، هر دو نهاد هستند.

مرتب شده جمله: قرآن (نهاد) مانند بهشت جاودان است.

در بهشت از هزار گونه نعمت (نهاد) است (= وجود دارد)

گزینه «۳»: چهار جمله عبارت‌اند از:

(۱) بدان که (۲) قرآن مانند است به بهشت جاودان؛ (۳) در بهشت از هزار گونه

نعمت است و (۴) در قرآن از هزار گونه پند و حکمت است.

(دستور زبان فارسی، صفحه ۵۳)

(کتاب جامع)

۱۱۵ - گزینه «۴»

در کلمه «اردک»، «ـ ک» جزء خود کلمه است اما «ـ ک» در سایر گزینه‌ها، مفهوم تضییر دارد و به کوچکی و ناجیز بودن دلالت می‌کند.

(دستور زبان فارسی، صفحه ۶۴)

(مرتفعی منشاری- اردبیل)

۱۱۶ - گزینه «۴»

- در گزینه «۴»، حس‌آمیزی به کارنرفته است، اما تشبيه دارد.
منتظر شاعر در این بیت، این است که «روی زیبای تو مانند لاله است» و «سرکشی‌های تو مانند شعله است»

تشريح گزينه‌های ديگر:

گزینه «۱»: «تسبیح گوی بودن مرغ» تشخیص

گزینه «۲»: «دل» مجاز از «وجود انسان»

گزینه «۳»: «بوی زلف» مشبه، «رهبر» مشبه به

(آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

(عباس سید شusteri)

۱۲۳ - گزینه «۱»

عالم بزرخ میان زندگی دنیوی و حیات اخروی قرار گرفته است و آدمیان، پس از مرگ وارد آن می‌شوند و تا قیامت در آنجا می‌مانند. این مفهوم در

آیه «حتّیٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبُّ ارْجُعُوهُنَّ لَعَلَّى أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكُتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَاتِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ...» ذکر شده است.

(منزله بعد، صفحه ۶۳)

(محمد رضایی بقایی)

۱۲۴ - گزینه «۴»

برخی از دلایل اثبات امکان معاد در قرآن عبارت‌اند از:

۱) آفرینش نخستین انسان^(۲) بیان نمونه‌هایی از زنده شدن مردگان: مانند

ماجرای عزیر نبی^(۳) (ع) اشاره به نظام مرگ و زندگی در طبیعت: مانند فرا

رسیدن بهار در طبیعت پس از گذر از زمستان. مجازات استفاده از سلاح

کشتار جمعی به دلیل اینکه این جهان ظرفیت جزا و پاداش دادن کامل را

ندارد، اشاره به یکی از دلایل ضرورت معاد (معد لازمه عدل الهی) دارد. (رد

گزینه‌های «۲ و ۳»)

(آینده روشن، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۴)

(مرتفع محسنی کبیر)

۱۲۵ - گزینه «۳»

این آیه اشاره به پیدایش نخستین انسان از دلایل عقلی امکان معاد دارد. در

برخی آیات قرآن، خداوند توجه منکران معاد را به پیدایش نخستین انسان

جلب می‌کند و توانایی خود در آفرینش آن را تذکر می‌دهد. در این آیات

بیان می‌شود که همان‌گونه که خداوند قادر است انسان را در آغاز خلق کند،

می‌تواند بار دیگر نیز او را زنده کند.

(آینده روشن، صفحه‌های ۵۱ و ۵۳)

ج) معنای بیت: اگر می‌خواهی که یار عهد نشکنند، سرورشته وفا را از دست مده و به عهد و پیمان خود و فادر باش تا دوست نیز رشتہ محبت را حفظ کند. (مفهوم: تلاش دو سویه چون باید هم از جانب عاشق و هم از جانب معشوق باشد.)

د) معنای بیت: ای نسیم بهاری، اگر دل ما در خم گیسوی یار دیدی، به مهربانی و نرمی به او بگو که از جای خود دور مشو که پناهگاه امنی است. (مفهوم: پایداری عاشق)

(مفهوم، ترکیبی)

۱۲۰ - گزینه «۲»

الصبر مفتاح الفرج: شکیبایی کلید گشایش «پیروزی» است. عبارت به مفهوم صبر و شکیبایی اشاره می‌کند.

(مفهوم، صفحه ۵۶)

دین و زندگی (۱)

۱۲۱ - گزینه «۴»

خداآوند در آیه ۵ سوره قیامت می‌فرماید: «انسان در وجود معاد شک ندارد، بلکه علت انکارش این است که او می‌خواهد بدون ترس از دادگاه قیامت در تمام عمر گناه کند». قرآن کریم یکی از انگیزه‌های معاد را نشناختن قدرت خدا معرفی می‌کند.

(آینده روشن، صفحه‌های ۵۱ و ۵۶)

(فردین سماقی)

۱۲۲ - گزینه «۴»

یکی از ویژگی‌های عالم بزرخ، وجود ارتباط میان عالم بزرخ و دنیاست و مفاد آیه «يَبْيَأُ الْإِنْسَانُ بَوْمَدْبِعًا قَدَمَ وَأَخْرَ» اشاره به این تداوم ارتباط دارد.

(منزله بعد، صفحه ۶۴)

(ممدر رضایی‌رقا)

۱۳۰ - گزینه «۴»

خداؤند در آیات ۴۵ تا ۴۷ سوره واقعه می‌فرماید: «آنان (دوزخیان) پیش از این (در عالم دنیا) مست و مغور نعمت بودند و بر گناهان بزرگ اصرار می‌کردند و می‌گفتند: «هنگامی که ما مردیم و خاک و استخوان شدیم، آیا برانگیخته خواهیم شد؟!»

(آینده روشن، صفحه ۵۶)

(ممدر رضایی‌رقا)

۱۲۶ - گزینه «۱»

خداؤند در وجود انسان استعدادها و تمایلات و گرایش‌هایی مانند میل به جاودانگی و بینهایت طلبی قرار داده است که اگر بعد از این دنیا، زندگی‌ای نباشد، در این صورت باید گفت خداوند گرایش به زندگی جاوید را در وجود انسان قرار داده است و سپس او در حالی که مشتاق حیات ابدی است، نابود می‌کند که این کار با حکمت خداوند ناسازگار است. معاد، لازمه حکمت الهی در آیه شریفه «فَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبْدًا وَأَنْكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ» مورد اشاره قرار گرفته است.

زبان انگلیسی (۱)

(رحمت‌الله استیری)

۱۳۱ - گزینه «۳»

ترجمه جمله: «الف: چقدر امروز سرد است!
ب: فکر می‌کنم امروز سردترین روز سال است.»

نکته مهم درسی:

هیچ مقایسه‌ای بین دو مورد در جمله اتفاق نیفتاده است، پس نمی‌توان از صفت برتری یا تساوی استفاده کرد (رد گزینه «۴»). با توجه به ادامه جمله، در جای خالی نیاز به صفت برترین داریم که مشخصاً نیاز به حرف تعريف "the" دارد (رد گزینه‌های ۱ و ۲).

(گرامر)

(آینده روشن، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

۱۲۷ - گزینه «۴»

یکی از نشانه‌های وجود ارتباط میان عالم برزخ و دنیا، دریافت پاداش خیرات بازماندگان است. در این راستا اعمال خیری که بازماندگان برای درگذشتگان انجام می‌دهند، مانند صدقه‌دادن و طلب مغفرت در عالم برزخ به آن‌ها می‌رسد و در سرنوشت آن‌ها تأثیر می‌گذارد.

(منزلگاه بعد، صفحه ۶۶)

(رحمت‌الله استیری)

۱۳۲ - گزینه «۲»

ترجمه جمله: «آقای دروغگبا نقاش بدی نیست، اما فکر می‌کنم برای رنگ‌آمیزی این اتاق به یک (نقاش) بهتر نیاز داریم.»

نکته مهم درسی:

در جای خالی اول هیچ مقایسه‌ای صورت نگرفته است (رد گزینه‌های ۱ و ۳). با توجه به وجود کلمه "but" به معنای «اما»، در جای خالی نیاز به صفت "bad" داریم تا معنای جمله منطقی شود (رد گزینه «۴»).

(گرامر)

(یاسین ساعدی)

۱۲۸ - گزینه «۱»

در قرآن کریم بعد از یکتاپرستی، درباره هیچ موضوعی به اندازه معاد سخن گفته نشده است.

پیامبران، عاقل‌ترین و راست‌گوترین مردمان در طول تاریخ بوده‌اند.

(آینده روشن، صفحه ۱۵)

۱۲۹ - گزینه «۳»

انسان پس از مرگ وارد برزخ می‌شود که ما بین دنیا و آخرت است.
(منزلگاه بعد، صفحه‌های ۶۲ و ۶۳)

ترجمه متن درگ مطلب:

مدت‌ها پیش مردم معتقد بودند که زمین مرکز همه چیز است. آن‌ها فکر می‌کردند که همه چیز مانند خورشید، ستاره‌ها و سیارات دور زمین حرکت می‌کنند. این ایده درست به نظر می‌رسید، اما واقعًا توضیح نمی‌داد که سیارات چگونه در آسمان حرکت می‌کنند. سپس یک دانشمند باهوش به نام نیکلاس کوپرنیک از راه رسید. او ایده جدیدی داشت: او گفت که زمین و تمام سیارات دیگر در واقع به دور خورشید می‌چرخد. این یک تغییر بزرگ در نحوه تفکر مردم در مورد فضا بود و به توضیح بهتر مسائل کمک کرد.

پس از کوپرنیک دانشمندان دیگری مانند گالیله، کپلر و نیوتن شروع به مطالعه بیشتر ایده‌های او [کوپرنیک] کردند. آن‌ها به مردم کمک کردند تا بفهمند سیارات چگونه حرکت می‌کنند و چرا زمین به دور خورشید می‌چرخد. کوپرنیک نشان داد که زمین تنها یکی از سیارات بسیاری است که به دور خورشید حرکت می‌کنند. آنچه واقعًا جالب است این است که کوپرنیک همه این‌ها را غالباً با استفاده از ریاضی کشف کرد. او تلسکوپ‌های قدرتمندی که ما امروزه داریم را نداشت، اما با این وجود اکتشافات مهمی انجام داد.

در سال ۱۵۴۳، کوپرنیک کتابی درباره ایده‌های خود منتشر کرد و متأسفانه در همان سال درگذشت. در ابتدا بسیاری از مردم آنچه او گفت را باور نکردند. اما بعداً، افراد بیشتر و بیشتری متوجه شدند که او درست می‌گفت. ایده‌های او نحوه درک ما از منظومه شمسی را برای همیشه تغییر داد.

(عقیل محمدی روش)

«گزینه ۱» - ۱۳۷

ترجمه جمله: «متن عمدتاً در مورد ... است.»

«ایده‌های کوپرنیک در مورد زمین»

(درگ مطلب)

(مبتدی (رشان‌گرمی))

«۳» - ۱۳۳

ترجمه جمله: «انجام تکالیفاتن می‌تواند بیشتر از آنچه فکر می‌کنید زمان ببرد، بهخصوص اگر بخواهد آن را به خوبی انجام دهد.»

نکته مهم درسی:

چون مقایسه بین دو وضعیت صورت گرفته است، نیاز به کلمه "than" داریم (رد گزینه‌های «۲» و «۴»). از سوی دیگر، ساختار به کار رفته در گزینه «۱» به لحاظ معنایی کاملاً نادرست است.

(کرامر)

(ممدرمهبدی (غلابی))

«۴» - ۱۳۴

ترجمه جمله: «آب برای زندگی بسیار مهم است و اغلب به صورت مایع در رودخانه‌ها و دریاچه‌ها یافت می‌شود.»

- (۱) قطره
- (۲) رصدخانه
- (۳) قلب
- (۴) مایع

(واژگان)

(ممدرمهبدی (غلابی))

«۲» - ۱۳۵

ترجمه جمله: «فردای جیمز یک امتحان شفاہی خواهد داد تا مهارت‌های گفتاری خود را در زبان روسی نشان دهد.»

- (۱) شجاع
- (۲) شفاہی
- (۳) قدرتمند
- (۴) عجیب

(واژگان)

(مبتدی (رشان‌گرمی))

«۳» - ۱۳۶

ترجمه جمله: «یک رژیم غذایی سالم و ورزش روزانه می‌تواند به بدن کمک کند تا بهتر از خود در برابر میکروب‌هایی که می‌توانند باعث بیماری شوند دفاع کند.»

- (۱) جمع‌آوری کردن
- (۲) نجات دادن
- (۳) دفاع کردن
- (۴) حمل کردن

(واژگان)

«۲» - گزینه ۱۳۸

ترجمه جمله: «سال‌ها پیش مردم اعتقاد داشتند که ... .»

«زمین مهم‌ترین سیاره در آسمان بود»

(درک مطلب)

«۱» - گزینه ۱۳۹

ترجمه جمله: «کلمه زیرخطدار "his" در پاراگراف «۲»، به

«کوپرنیک» اشاره دارد.»

(درک مطلب)

«۴» - گزینه ۱۴۰

ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر در مورد کوپرنیک صحیح نیست?»

«او برای اکتشافات خود از تلسکوپ‌های مدرن استفاده کرد.»

(درک مطلب)

دفترچه پاسخ

عمومی دهم

(رشته انسانی)

۱۴۰۳ آذر ماه

تعداد سوالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سوال	شعار سوال	وقت پیشنهادی
فارسی (۱)	۲۰	۱۰۱-۱۲۰	۲۰
دین و زندگی (۱)	۱۰	۱۲۱-۱۳۰	۱۰
(بان انگلیسی) (۱)	۱۰	۱۳۱-۱۴۰	۱۰
همچو دروس عمومی	۴۰	—	۴۰

طریق

فاطمه جمالی آراني - محسن فدایي - مرتضى منشارى - الهام محمدى - محمد نورانى	فارسی (۱)
محمد رضايي بقا - فردین سماقي - یاسين ساعدى - عباس سيدشبيسترى - مرتضى محسنى كبير	دين و زندگى (۱)
رحمت الله استيري - مجتبى درخشان گرمى - محمد مهدى دغلاوى - عقیل محمدی روش	(بان انگلیسی) (۱)

گزینشگران و براستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	ویراستار رتبه بروز	گروه مستندسازی
فارسی (۱)	الهام محمدى	مرتضى منشارى، اعظم رجايى	نازرين حاجيلو سحر محمدزاده	الناز معتمدى
دين و زندگى (۱)	یاسين ساعدى	اميرمهدى افشار	نازرين حاجيلو	محمد صدرًا پنجپور
دين و زندگى (۱) (اقليت)	دبورا حاتانيان	دبورا حاتانيان	—	—
(بان انگلیسی) (۱)	عقیل محمدی روش	فاطمه نقدي، هلیا حسینی نژاد	نازرين حاجيلو	سوگند بیکلري

گروه فني و توليد

الهام محمدى	مدیر گروه
حبيبه محبي	مسئول دفترچه
مدبر: مهيا اصغرى، مسئول دفترچه: فريبا رئوفى	مستندسازى
فاطمه على ياري	حروفنگار و صفحهآرا
سوران نعيمي	ناظر چاپ

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمي: ۰۶۴۶۳ - ۰۲۱

مرتب شده جمله چنین است: نیکو خو، هزار بار بهتر از نیکورو [است].

گزینه «۲»: در این گزینه حذفی صورت نگرفته است؛ فقط اجزای جمله، جایه‌جا شده است.

گزینه «۴»: در اینجا حذف به قرینه معنوی وجود دارد؛ ای درویش آبا تو هستم

نکته مهم درسی: در جمله‌هایی که منادا وجود دارد، حذف به قرینه معنوی صورت گرفته است.

(دستور زبان فارسی، صفحه ۵۵)

فارسی (۱)

۱۰۱ - گزینه «۳»

پلاس: جامه‌ای پشمینه و سبیر که درویشان پوشند.

(فاطمه بمالی آرانی)

۱۰۲ - گزینه «۴»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: عیمی ← لئیمی / غیاس ← قیاس

گزینه «۲»: قایت ← غایت / لهن ← لحن

گزینه «۳»: قوکان ← غوکان

(محمد نورانی)

۱۰۳ - گزینه «۴»

تا تو دستم به خون نیالی: تا دست به خون من (م) نیالی (آلوده نکنی).

در این گزینه، «م» نقش مضافقی دارد.

در سایر گزینه‌ها ضمیرهای متصل نقش دستوری «مفعول» دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مرتب شده جمله: بوی گل و ریحان‌ها مرا بی خویشن کرد.

گزینه «۲»: مرتب شده جمله: در همه حال خدا او را از بلا نگه دارد.

گزینه «۳»: مرتب شده جمله: فرشته با دو دست دعا تو را نگه دارد.

(دستور زبان فارسی، صفحه ۵۰)

(اما، ترکیبی)

۱۰۴ - گزینه «۲»

وازگان گزینه «۲»، به دلیل آن که دارای حروف شش گانه زیر نیستند،

اهمیت املایی کمتری دارند.

حروف شش گانه مهم عبارت اند از:

غ، ق	ث، س، ص	ذ، ز، ض، ظ	ه، ۰	ت، ط	ء، ع
تقدیر	خلاص	فضل / عزوجل	گمراه	کرامت	عزوجل

(اما، صفحه ۶۳)

(مسن فدایی - شیراز)

۱۰۵ - گزینه «۱»

ایهام تناسب: روی: ۱- جهت (معنای مورد نظر شاعر) ۲- چهره (در تناسب

با زلف و دل)

استعاره و تشخیص: مخاطب قرار دادن باد صبا

مراعات نظری: روی و زلف

(آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

(الله ۳ محمدی)

۱۰۶ - گزینه «۳»

در گزینه «۳»، حذف به قرینه لفظی وجود دارد.

در عبارت «ملک بی دین باطل است و دین بی ملک، ضایع [است]»:

برای پرهیز از تکرار، در جمله دوم فعل «است» حذف شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فعل «است» به قرینه معنوی حذف شده است.

(مفسن فارابی - شیراز)

۱۱۰ - گزینه «۲»

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۲»: دگرگونی و تغییر اوضاع روزگار

شرح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در توصیف زیبایی معشوق است.

گزینه‌های «۳» و «۴»: اغتنام فرصت حیات (همیشه عاشق باش)

(مفهوم، صفحه ۶۴)

(الله^۳ محمدی)**۱۰۷ - گزینه «۳»**

در گزینه «۳»، سجع وجود ندارد.

دقت کنید: هر جفت واژه‌های «وفا و جفا» و «زشتی و آشتی» در یک جمله به کار رفته‌اند و نمی‌توانند با هم سجع بسازند.

شرح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: واژه‌های سجع: «صورت» و «سیرت»

گزینه «۲»: واژه‌های سجع: «هلاک» و «پاک»

گزینه «۴»: واژه‌های سجع: «چاه» و «گاه»

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۵۵)

(الله^۳ محمدی)**۱۱۱ - گزینه «۱»**

محنت: اندوه، ناراحتی

شرح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: فرق: جدایی / شگفت: عجیب

گزینه «۳»: طرب: شادی / وصلت: پیوستن، وصال

گزینه «۴»: آفت: بلا، فتنه

(لغت، واژه‌نامه)

(مفسن فارابی - شیراز)

۱۰۸ - گزینه «۴»

«دوش» در مصراع دوم بیت گزینه «۴»، دو معنا دارد: ۱- دیشب ۲- کتف

و شانه که همین امر «ایهام» ایجاد نموده است ولی واژه «دوش» در ایيات

دیگر فقط معنای «دیشب، شب گذشته» دارد و فاقد «ایهام» است.

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۵۵)

(الله^۳ محمدی)**۱۱۲ - گزینه «۳»**

امالی صحیح کلمه «نقض» است.

(امال، ترکیبی)

(مفسن فارابی - شیراز)

۱۰۹ - گزینه «۴»

مفهوم مشترک گزینه‌های «۱، ۲ و ۳» و عبارت صورت سؤال: موجودات و

پرندگان در حال تسبیح خداوند هستند، ولی مفهوم گزینه «۴» چنین

است: عشق با شهوت همراه نمی‌شود همان‌طور که فرشته با دیو همراه

نمی‌شود.

(فاطمه بهالی‌آرانی)

۱۱۳ - گزینه «۳»

(الف) فعل «گردانی» = بگردانی (مضارع التزامی: ب + بن مضارع + شناسه)

(ب) فعل (شدیدم)، معادل (رفتیم) است.

(ج) «این نیکوترين قصه قرآن»: این (وابسته پیشین، صفت اشاره)، نیکوترين (وابسته پیشین، صفت برترین یا عالی)، قصه (هسته)، قرآن (وابسته پسین،

مضاف‌الیه)

(د) نقش «شخصی» صفت است.

(دستور زبان فارسی، ترکیبی)

(مفهوم، صفحه ۶۵)

(العام ۳ ممهدی)

۱۱۷ - گزینه ۲

- الف) حدیثی چون در: حدیثی (مشبه)، چون (ادات تشبيه)، دُر (مشبه به)، وجه شبه (ارژشمند بودن) که حذف شده است.
- ب) آفتاب وفا (اضافةً تشبيهی): وفا (مشبه)، آفتاب (مشبه به)
(آرایه‌های ادبی، صفحه ۵۰)

(العام ۳ ممهدی)

۱۱۸ - گزینه ۲

- معنای بیت: ای معشوق، اگر در طلب وصال تو رنج و آزاری را متحمل شویم، شایسته است زیرا هنگامی که عشق مانند کعبه، مقصد انسان باشد، طی کردن بیابان‌ها و سختی‌های آن آسان است.
- در بیت، به بی‌ارزش بودن بیابان‌ها اشاره‌ای نشده است؛ بنابراین گزینه «۲»، صحیح نیست.

تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: چون عشق حرم باشد، سهل است بیابان‌ها: تحمل رنج برای رسیدن به مقصد

گزینه «۳»: گر در طلب رنجی ما را برسد شاید: از دشواری‌ها استقبال کردن

گزینه «۴»: چون عشق حرم باشد: مقدس بودن عشق

(مفهوم، صفحه ۵۷)

(العام ۳ ممهدی)

۱۱۹ - گزینه ۱

- الف) معنای بیت: وقتی که معشوق نیست، نمی‌توان با دلجویی و تسلای دیگران، ادامه داد؛ زیرا دیگران به تو علاقه‌مند می‌شوند، اما حاضر نیستند، جان خود را برایت فدا کنند. (مفهوم: جان‌ثاری عاشق حقیقی)
- ب) معنای بیت: در زندگی همانند اره باش. همان‌طور که اره برای بریدن چوب، حالت رفت و برگشت دارد و تراشه‌های چوب در این حالت، هم به سمت کسی که اره می‌کند، می‌ریزد و هم به سمت دیگر، تو هم هر آن‌چه که داری میان خودت و دیگران تقسیم کن. (مفهوم: بخشندگی)

(مرتفعی منشاری- اردبیل)

۱۱۴ - گزینه ۴

«جاودان» صفت است.

تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «جاودان» واژه دوتلفظی است: جاودان/ جاودان

گزینه «۲»: واژه‌های «قرآن» و «نعمت»، هر دو نهاد هستند.

مرتب شده جمله: قرآن (نهاد) مانند بهشت جاودان است.

در بهشت از هزار گونه نعمت (نهاد) است (= وجود دارد)

گزینه «۳»: چهار جمله عبارت‌اند از:

۱) بدان که ۲) قرآن مانند است به بهشت جاودان؛ ۳) در بهشت از هزار گونه

نعمت است و ۴) در قرآن از هزار گونه پند و حکمت است.

(دستور زبان فارسی، صفحه ۵۳)

(کتاب جامع)

۱۱۵ - گزینه ۴

در کلمه «اردک»، «ـ ک» جزء خود کلمه است اما «ـ ک» در سایر گزینه‌ها، مفهوم تضییر دارد و به کوچکی و ناجیز بودن دلالت می‌کند.

(دستور زبان فارسی، صفحه ۶۴)

(مرتفعی منشاری- اردبیل)

۱۱۶ - گزینه ۴

- در گزینه «۴»، حس‌آمیزی به کارنرفته است، اما تشبيه دارد.
- منتظر شاعر در این بیت، این است که «روی زیبای تو مانند لاله است» و «سرکشی‌های تو مانند شعله است»

تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «تسپیح‌گوی بودن مرغ» تشخیص

گزینه «۲»: «دل» مجاز از «وجود انسان»

گزینه «۳»: «بوی زلف» مشبه، «رہبر» مشبه به

(آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

(عباس سیدشیستری)

۱۲۳ - گزینه «۱»

عالم بزرخ میان زندگی دنیوی و حیات اخروی قرار گرفته است و آدمیان، پس از مرگ وارد آن می‌شوند و تا قیامت در آنجا می‌مانند. این مفهوم در

آیه «**حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدُهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبُّ ارْجُحُونِ لَعَلَّى أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكَتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَاتِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بُرُزُخٌ ...**

(منزلکاه بعد، صفحه ۶۳)

(محمد رضایی بغا)

۱۲۴ - گزینه «۴»

برخی از دلایل اثبات امکان معاد در قرآن عبارت‌اند از:

(۱) آفرینش نخستین انسان^(۲) بیان نمونه‌هایی از زنده شدن مردگان: مانند ماجراهی عزیر نبی (ع)^(۳) اشاره به نظام مرگ و زندگی در طبیعت: مانند فرا رسیدن بهار در طبیعت پس از گذر از زمستان. مجازات استفاده از سلاح کشتار جمعی به دلیل اینکه این جهان ظرفیت جزا و پاداش دادن کامل را ندارد، اشاره به یکی از دلایل ضرورت معاد (معد لازمه عدل الهی) دارد. (رد گزینه‌های «۲ و ۳»)

(آینده روشن، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۴)

(مرتضی محسنی‌کبیر)

۱۲۵ - گزینه «۳»

این آیه اشاره به پیدایش نخستین انسان از دلایل عقلی امکان معاد دارد. در برخی آیات قرآن، خداوند توجه منکران معاد را به پیدایش نخستین انسان جلب می‌کند و توانایی خود در آفرینش آن را تذکر می‌دهد. در این آیات بیان می‌شود که همان‌گونه که خداوند قادر است انسان را در آغاز خلق کند، می‌تواند بار دیگر نیز او را زنده کند.

(آینده روشن، صفحه‌های ۵۱ و ۵۳)

ج) معنای بیت: اگر می‌خواهی که یار عهد نشکنند، سررشته وفا را از دست مده و به عهد و پیمان خود و فادر باش تا دوست نیز رشته محبت را حفظ کند. (مفهوم: تلاش دو سویه چون باید هم از جانب عاشق و هم از جانب معشوق باشد.)

د) معنای بیت: ای نسیم بهاری، اگر دل ما در خم گیسوی یار دیدی، به مهربانی و نرمی به او بگو که از جای خود دور مشو که پناهگاه امنی است. (مفهوم: پایداری عاشق)

(مفهوم، ترکیبی)

۱۲۰ - گزینه «۲»

(فاطمه جمالی آرانی)

الصبر مفتاح الفرج: شکیبایی کلید گشایش «پیروزی» است. عبارت به مفهوم صبر و شکیبایی اشاره می‌کند.

(مفهوم، صفحه ۵۶)

دین و زندگی (۱)**۱۲۱ - گزینه «۴»**

خداآوند در آیه ۵ سوره قیامت می‌فرماید: «انسان در وجود معاد شک ندارد، بلکه علت انکارش این است که او می‌خواهد بدون ترس از دادگاه قیامت در تمام عمر گناه کند». قرآن کریم یکی از انگیزه‌های معاد را نشناختن قدرت خدا معرفی می‌کند.

(آینده روشن، صفحه‌های ۵۱ و ۵۶)

(فردین سماقی)

۱۲۲ - گزینه «۴»

یکی از ویژگی‌های عالم بزرخ، وجود ارتباط میان عالم بزرخ و دنیاست و مفاد آیه «**يَبْرُئُ الْإِنْسَانُ بِمَا قَدَّمَ وَأَخْرَى**» اشاره به این تداوم ارتباط دارد.

(منزلکاه بعد، صفحه ۶۴)

(مقدم رضایی رقا)

۱۳۰ - گزینه «۴»

خداؤند در آیات ۴۵ تا ۴۷ سوره واقعه می‌فرماید: «آنان (دوزخیان) پیش از این (در عالم دنیا) مست و مغور نعمت بودند و بر گناهان بزرگ اصرار می‌کردند و می‌گفتند: «هنگامی که ما مردیم و خاک و استخوان شدیم، آیا برانگیخته خواهیم شد؟!»

(آینده روشن، صفحه ۵۶)

(مقدم رضایی رقا)

۱۲۶ - گزینه «۱»

خداؤند در وجود انسان استعدادها و تمایلات و گرایش‌هایی مانند میل به جاودانگی و بی‌نهایت طلبی قرار داده است که اگر بعد از این دنیا، زندگی‌ای نباشد، در این صورت باید گفت خداوند گرایش به زندگی جاوید را در وجود انسان قرار داده است و سپس او در حالی که مشتاق حیات ابدی است، نابود می‌کند که این کار با حکمت خداوند ناسازگار است. معاد، لازمه حکمت الهی در آیه شریفه «فَحَسِّيْتُمْ آنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَّئَنَا وَ آنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ» مورد اشاره قرار گرفته است.

زبان انگلیسی (۱)

(رحمت‌الله استیری)

۱۳۱ - گزینه «۳»

ترجمه جمله: «الف: چقدر امروز سرد است!»
 «ب: فکر می‌کنم امروز سردترین روز سال است.»
نکته مهم درسی:
 هیچ مقایسه‌ای بین دو مورد در جمله اتفاق نیافتداده است، پس نمی‌توان از صفت برتری یا تساوی استفاده کرد (رد گزینه «۴»). با توجه به ادامه جمله، در جای خالی نیاز به صفت برترین داریم که مشخصاً نیاز به حرف تعريف "the" دارد (رد گزینه‌های «۱» و «۲»).

(کرامر)

(آینده روشن، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

۱۲۷ - گزینه «۴»

یکی از نشانه‌های وجود ارتباط میان عالم برزخ و دنیا، دریافت پاداش خیرات بازماندگان است. در این راستا اعمال خیری که بازماندگان برای درگذشتگان انجام می‌دهند، مانند صدقه‌دادن و طلب مغفرت در عالم برزخ به آن‌ها می‌رسد و در سرنوشت آن‌ها تأثیر می‌گذارد.

(منزلگاه بعد، صفحه ۶۶)

۱۲۸ - گزینه «۱»

در قرآن کریم بعد از یکتاپرستی، درباره هیچ موضوعی به اندازه معاد سخن گفته نشده است.
 پیامبران، عاقل‌ترین و راست‌گوترین مردمان در طول تاریخ بوده‌اند.

(آینده روشن، صفحه ۱۵)

۱۲۹ - گزینه «۳»

(رحمت‌الله استیری)

۱۳۲ - گزینه «۲»

ترجمه جمله: «آقای دروغ‌گذاش بدی نیست، اما فکر می‌کنم برای رنگ‌آمیزی این اتاق به یک (نقاش) بهتر نیاز داریم.»

نکته مهم درسی:

در جای خالی اول هیچ مقایسه‌ای صورت نگرفته است (رد گزینه‌های «۱» و «۳»). با توجه به وجود کلمه "but" به معنای «اما»، در جای خالی نیاز به صفت "bad" داریم تا معنای جمله منطقی شود (رد گزینه «۴»).

(کرامر)

(عباس سید‌شیستری)

انسان پس از مرگ وارد برزخ می‌شود که ما بین دنیا و آخرت است.
 (منزلگاه بعد، صفحه‌های ۶۲ و ۶۳)

ترجمه متن درگ مطلب:

مدت‌ها پیش مردم معتقد بودند که زمین مرکز همه چیز است. آن‌ها فکر می‌کردند که همه چیز مانند خورشید، ستاره‌ها و سیارات دور زمین حرکت می‌کنند. این ایده درست به نظر می‌رسید، اما واقعاً توضیح نمی‌داد که سیارات چگونه در آسمان حرکت می‌کنند. سپس یک دانشمند باهوش به نام نیکلاس کوپرنیک از راه رسید. او ایده جدیدی داشت: او گفت که زمین و تمام سیارات دیگر در واقع به دور خورشید می‌چرخند. این یک تغییر بزرگ در نحوه تفکر مردم در مورد فضا بود و به توضیح بهتر مسائل کمک کرد.

پس از کوپرنیک دانشمندان دیگری مانند گالیله، کپلر و نیوتن شروع به مطالعه بیشتر ایده‌های او [کوپرنیک] کردند. آن‌ها به مردم کمک کردند تا بفهمند سیارات چگونه حرکت می‌کنند و چرا زمین به دور خورشید می‌چرخد. کوپرنیک نشان داد که زمین تنها یکی از سیارات بسیاری است که به دور خورشید حرکت می‌کنند. آنچه واقعاً جالب است این است که کوپرنیک همه این‌ها را غالباً با استفاده از ریاضی کشف کرد. او تلسکوپ‌های قدرتمندی که ما امروزه داریم را نداشت، اما با این وجود اکتشافات مهمی انجام داد.

در سال ۱۵۴۳، کوپرنیک کتابی درباره ایده‌های خود منتشر کرد و متأسفانه در همان سال درگذشت. در ابتدا بسیاری از مردم آنچه او گفت را باور نکردند. اما بعداً، افراد بیشتر و بیشتری متوجه شدند که او درست می‌گفت. ایده‌های او نحوه درک ما از منظومه شمسی را برای همیشه تغییر داد.

(عقیل محمدی روش)

گزینه ۱

ترجمه جمله: «متن عمدتاً در مورد ... است.»

«ایده‌های کوپرنیک در مورد زمین»

(درگ مطلب)

(مبتدی (رشان‌گرمی))

گزینه ۳

ترجمه جمله: «اجام تکالیفتان می‌تواند بیشتر از آنچه فکر می‌کنید زمان ببرد، بهخصوص اگر بخواهد آن را به خوبی انجام دهد.»

نکته مهم درسی:

چون مقایسه بین دو وضعیت صورت گرفته است، نیاز به کلمه "than" داریم (رد گزینه‌های ۲ و ۴). از سوی دیگر، ساختار به کار رفته در گزینه ۱ به لحاظ معنایی کاملاً نادرست است.

(کرامر)

(ممدمهدی (غلابی))

گزینه ۴

ترجمه جمله: «آب برای زندگی بسیار مهم است و اغلب به صورت مایع در رودخانه‌ها و دریاچه‌ها یافت می‌شود.»

- (۱) قطره
- (۲) رصدخانه
- (۳) قلب
- (۴) مایع

(واژگان)

(ممدمهدی (غلابی))

گزینه ۲

ترجمه جمله: «فردای جیمز یک امتحان شفاہی خواهد داد تا مهارت‌های گفتاری خود را در زبان روسی نشان دهد.»

- (۱) شجاع
- (۲) شفاہی
- (۳) قدرتمند
- (۴) عجیب

(واژگان)

(مبتدی (رشان‌گرمی))

گزینه ۳

ترجمه جمله: «یک رژیم غذایی سالم و ورزش وزانه می‌تواند به بدن کمک کند تا بهتر از خود در برابر میکروب‌هایی که می‌توانند باعث بیماری شوند دفاع کند.»

- (۱) جمع‌آوری کردن
- (۲) نجات دادن
- (۳) دفاع کردن
- (۴) حمل کردن

(واژگان)

«۲» - گزینه ۱۳۸

ترجمه جمله: «سال‌ها پیش مردم اعتقاد داشتند که ... .»

«زمین مهم‌ترین سیاره در آسمان بود»

(درک مطلب)

«۱» - گزینه ۱۳۹

ترجمه جمله: «کلمه زیرخطدار "his" در پاراگراف «۲»، به

«کوپرنیک» اشاره دارد.»

(درک مطلب)

«۴» - گزینه ۱۴۰

ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر در مورد کوپرنیک صحیح نیست?»

«او برای اکتشافات خود از تلسکوپ‌های مدرن استفاده کرد.»

(درک مطلب)

دفترچه پاسخ

آزمون هوش و استعداد

(دورة ۲۹)

۳۰ آذر

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

مسئول آزمون	حميد لنجانزاده اصفهانی
ویراستار	فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو
مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول درس مستندسازی	علیرضا همایون خواه
طراحان	حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، هادی زمانیان، حمید گنجی، فرزاد شیرمحمدی، مهبد باقری، مرجان جهانبانی، آرمان احمدی
حروف‌چینی و صفحه‌آرایی	مصطفومه روحانیان
ناظر چاپ	حمید عباسی

(ممید اصفهانی)

«۲۵۷- گزینهٔ ۳»

عبارت «الْحُجَّةُ قَبْلُ الْخَلْقِ وَ مَعَ الْخَلْقِ وَ بَعْدَ الْخَلْقِ» یعنی حجت الهی قبل از خلق است و با خلق است و بعد از خلق است. یعنی عالم وجود از حجت خداوندی تهی نمی‌ماند.

(هوش کلامی)

(ممید اصفهانی)

«۲۵۸- گزینهٔ ۴»

یکتا قرمز پوشیده است و آنان که زرد و سبز پوشیده‌اند روبه‌روی همند، پس آن که روبه‌روی یکتا نشسته است آبی پوشیده است. همچنین می‌دانیم پرنیان و پرستو روبه‌روی هم نیستند، پس این دو نمی‌توانند در جایگاه‌های «سبز و زرد» بنشینند، یکی از آن‌ها حتماً در جایگاه روبه‌روی یکتاست و آبی پوشیده است. پس «ترمه» قطعاً آبی نپوشیده است.

سبز

آبی

یکتا، قرمز

زرد

(منطقی و ریاضی)

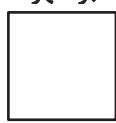
(ممید اصفهانی)

«۲۵۹- گزینهٔ ۴»

می‌دانیم یکتا قرمز پوشیده است و چون آبی و زرد روبه‌روی یکدیگرند، یکتا قطعاً روبه‌روی شخصی است که سبز پوشیده است. همچنین می‌دانیم آسان که قهوه و چای انتخاب کرده‌اند کنار همند. پس اگر آن که سبز پوشیده است قهوه سفارش داده باشد، یکتا قطعاً چای سفارش نداده است.

سبز، قهوه

زرد

آبی

یکتا، قرمز

(هوش منطقی و ریاضی)

(فرزادر شیرمحمدی)

«۲۶- گزینهٔ ۳»

بدترین حالات را در نظر می‌گیریم و چند حالت را می‌آزماییم:

$$\begin{array}{c} \bullet, \square, \bullet, \square, \bullet, \square, \square, \square \rightarrow 9 \\ \bullet, \bullet, \square, \square, \bullet, \square, \triangle, \square, \triangle, \square, \square \rightarrow 12 \\ \square, \bullet, \square, \square, \bullet, \square, \triangle, \square, \bullet, \square, \square \rightarrow 12 \\ \square, \bullet, \bullet, \square, \square, \triangle, \square, \bullet, \square, \square \rightarrow 9 \end{array}$$

(هوش منطقی ریاضی)

استعداد تحلیلی

(ممید اصفهانی)

«۲۵۱- گزینهٔ ۱»

واژه‌ی « توفیق » مدتی‌پس است.

(هوش کلامی)

(ممید اصفهانی)

«۲۵۲- گزینهٔ ۱»

سانجه: واقعه، پیشامد

(هوش کلامی)

(ممید اصفهانی)

«۲۵۳- گزینهٔ ۲»

واژه‌ی « نیرنگ » در متن به پادشاهانی دارای فرهی ایزدی نسبت داده شده است، یعنی بار معنایی منفی ندارد، عامل دوری از خدا یا خیانت در قدرت نیست، ویژه‌ی افرادی است که قدرت سیاسی دارند.

(هوش کلامی)

(ممید اصفهانی)

«۲۵۴- گزینهٔ ۳»

متن پس از بیان تقابل اندیشه‌های فلسفی سه‌پروردی با غزالی، به ورود غزالی به اندیشه‌های سیاسی اشاره می‌کند و از آن نتیجه می‌گیرد که باید به کشف و بررسی اندیشه‌های سیاسی سه‌پروردی پرداخت. در متن، به میزان سازگاری غزالی با نوشتۀ‌های عین‌القضات همدانی یا تأثیرپذیری او از ابوالبرکات بغدادی اشاره نشده است، بلکه در قیاس با سه‌پروردی، در مباحث مطرح شده، سه‌پروردی بیشتر از غزالی با این دو تن سازگاری داشته است. همچنین متن از خلق‌الستاعه‌نبودن نظریه‌ها نیز صحبت می‌کند.

(هوش کلامی)

(ممید اصفهانی)

«۲۵۵- گزینهٔ ۱»

این که سلیمان در انتهای عمر به بتپرستی روی آورده است، انسان کامل بودن نماینده‌ی خدا را در میان مردم، نقض می‌کند. در انگاره‌های متن، به این شخصیت‌ها و رفتارهای پیامبران با عبارت « نیوت اسرائیلی » اشاره شده است.

(هوش کلامی)

(ممید اصفهانی)

«۲۵۶- گزینهٔ ۳»

انگاره‌ی شماره‌ی سه، نیرنگ پادشاهی چون فریدون را مطرح کرده است. در گزینه‌ی « ۳ » نیز نیرنگ او و تبدیلش به اژدها آشکار است.

(هوش کلامی)

(کتاب استعداد تحلیلی هوش کلامی)

«۲۶۴- گزینه ۳»

(فاطمه، راسخ)

«۲۶۱- گزینه ۳»

ابتدا نسبت‌ها را یکی می‌کنیم:

$$\frac{\text{الف}}{b} = \frac{3}{5} = \frac{12}{20}, \quad \frac{ج}{d} = \frac{4}{5} = \frac{12}{15}$$

حال تناسب می‌بندیم:

ماده	نسبت	حجم
الف	۱۲	؟
ب	۲۰	
ج	۱۲	
د	۱۵	
مجموع	۵۹	۶۰۰

$$? = \frac{600}{59} \times 12 \approx 122$$

(هوش منطقی ریاضی)

 $3 \times 48 = 144$

پس اگر دوازده کارگر هر کدام دوازده ساعت کار کنند، کار به اتمام می‌رسد:

 $144 \div 12 = 12$

(هوش منطقی ریاضی)

(آرمان احمدی)

«۲۶۵- گزینه ۳»

در هر سطر از چپ، اعداد ستون اول و ستون دوم در هم ضرب می‌شوند و حاصل ضرب با عدد ستون دوم جمع می‌شود و حاصل نهایی در دو ستون سوم و چهارم قرار می‌گیرد.

 $(7 \times 9) + 9 = 63 + 9 = 72$ $(4 \times 8) + 8 = 32 + 8 = 40$ $(5 \times 7) + 7 = 35 + 7 = 42$ $(7 \times 6) + 6 = 42 + 6 = 48$

(هوش منطقی ریاضی)

(فاطمه، راسخ)

«۲۶۶- گزینه ۳»

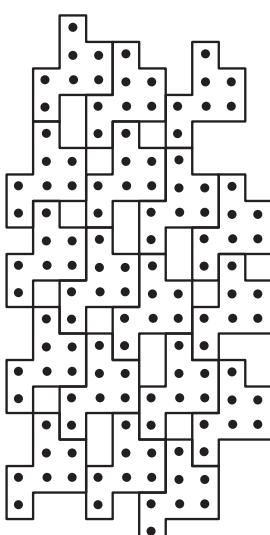
شكل صورت سؤال با 90° درجه چرخش پادساعتگرد به شکل گزینه «۳» تبدیل می‌شود.

(هوش غیرکلامی)

(هاری؛ مانیار)

«۲۶۷- گزینه ۳»

الگوی مدتظر:

(هوش غیرکلامی)

(سید اصفهانی)

«۲۶۲- گزینه ۲»

جدول بالا را به طور خلاصه می‌توان به شکل زیر نمایش داد که در آن x میزان ماده «د» است که به محلول اضافه شده است.

ماده	نسبت اولیه	حجم اولیه
د	۱۵	؟
دیگر مواد	۴۴	
مجموع	۵۹	۶۰۰

$$\Rightarrow ? = \frac{600}{59} \times 15 \approx 152, \quad \frac{\text{حجم جدید ماده } «\text{د}»}{\text{حجم کل}} = \frac{152+x}{600+x} = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow 2 \times (x + 152) = x + 600 \Rightarrow x = 600 - 304 = 296$$

(هوش منطقی ریاضی)

(سید کلنی)

«۲۶۳- گزینه ۴»

سن کنونی پدر بزرگ را x ، سن نوه بزرگتر را y و سن نوه کوچکتر را z می‌گیریم، از طرفی داریم:

$$\begin{cases} (x - 3) = 23(y - 3) \Rightarrow x = 23y - 66 \\ (x + 3) = 15(z + 3) \Rightarrow x = 15z + 42 \end{cases} \Rightarrow 23y - 66 = 15z + 42$$

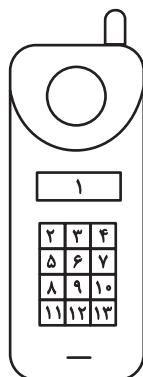
$$\Rightarrow 23y = 15z + 108$$

و از طرف دیگر می‌دانیم $y = 3z$ است. پس:

$$23 \times 3z = 15z + 108 \Rightarrow 54z = 108 \Rightarrow z = 2$$

$$\Rightarrow y = 3 \times 2 = 6, y - z = 4$$

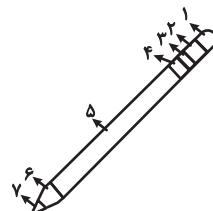
(هوش منطقی ریاضی)

(هوش غیرکلامی)

«گزینه ۴» (مهبد باقیری)

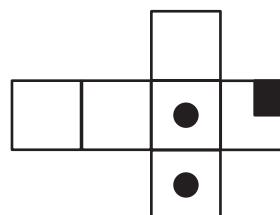
دو طرح رنگی در دو جهت مختلف در قسمت‌های مختلف شکل شبیه به مداد الگوی صورت سؤال در حرکت است. طرحی که در شکل نخست در جایگاه شماره ۲ است، در شکل‌های بعدی در جایگاه‌های ۴، ۳ و ۵ قرار گرفته است پس در پاسخ در جایگاه ۶ خواهد بود و طرحی که در شکل نخست در جایگاه ۶ است، در شکل‌های بعدی در جایگاه‌های ۵، ۴ و ۳ است پس در پاسخ در جایگاه ۲ خواهد بود.

(هوش غیرکلامی)

«گزینه ۴» (۴)

از سه وجه زیر، مکعبی به نمای صورت سؤال ساخته می‌شود و اهمیتی ندارد که وجه‌های دیگر چه باشند.

(هوش غیرکلامی)

«گزینه ۴» (۴)

در شکل سیزده مستطیل سفید هست. دقت کنید مریع نیز نوعی مستطیل است. حال دیگر مستطیل‌ها را می‌شماریم:

$$(2,3), (3,4), (2,3,4) \Rightarrow 4 \times 3 = 12$$

در هر دو ردیف مجاور، ۳ مستطیل دیگر هست و سه ردیف مجاور داریم، مثال:

$$3 \times 3 = 9$$

در هر سه ردیف مجاور هم ۳ مستطیل دیگر داریم و در مجموع دو تا از این دسته‌ها داریم.

$$3 \times 2 = 6$$

در هر چهار ردیف هم ۳ مستطیل دیگر داریم. همچنین ستون‌ها را نیز باید بشماریم. اما ستون‌های مجاور را نیازی نیست حساب کنیم، چرا که آن‌ها را از پیش شمرده‌ایم. در هر ستون تکی، ۶ مستطیل هست و چهار ستون تکی داریم. مثال:

$$(2,5), (5,8), (8,11), (2,5,8,11), (2,5,8,11)$$

$$3 \times 6 = 18$$

و مجموع تعداد کل مستطیل‌ها:

$$13 + 12 + 9 + 6 + 3 + 18 = 61$$